



Sokakta güvenlik, hayatta eşitlik

» Kadıköy sokaklarında konuştuğumuz kadınlar günlük yaşamda yaşadıkları güvenlik kaygılarını ve gelecek endişelerini anlattı. Kadınlar eşit ve adil bir yaşam için seslerini yükseltmeye devam edeceklerini söylüyor ● Sayfa 8'de



Kadınların sesi sanatta ve meydanlarda

» 8 Mart Dünya Kadınlar Günü yaklaşırken kadınlar yine eşitlik, adalet ve güvenlik talepleriyle meydanlara çıkmaya hazırlanıyor. Kadıköy'de düzenlenen etkinlikler ise film gösterimlerinden sergilere, tiyatro oyunlarından söyleşilere uzanan programıyla kadınların sanat, tarih ve toplumsal mücadeledeki izlerini gündeme taşıyor ● Sayfa 9'da

Masumiyet, bir çocukluk sığınağıdır

ALPER TURGUT 7'DE



Fikirtepelilerden barınma hakkı çağrısı

» Uzun yıllardır süren kentsel dönüşüm nedeniyle binlerce kişinin barınma hakkından mahrum kaldığını söyleyen Fikirtepeliler basın açıklaması yaptı. Fikirtepe Platformu sözcüsü Yasın Bektaş, kira desteklerinin ödenmesini ve konutların hak sahiplerine teslim edilmesi çağrısında bulundu ● Sayfa 3'te



Obeziteye karşı hareket zamanı

» Kadıköy Belediyesi, önemli bir sağlık sorunu olan obeziteye dikkat çekmek için "Obezite ile Mücadele Farkındalık Yürüyüşü" etkinliği düzenledi. Fenerbahçe Dalgın'dan Caddebostan'a kadar yapılan yürüyüşe zumba gösterisi renk kattı ● Sayfa 12'de



Kadına yönelik şiddetle mücadelede yerel adım



» SODEM'in yürüttüğü proje kapsamında CHP'li belediyeler, çalışma yaşamında kadınlara yönelik şiddet ve tacize karşı yerelde kurumsal politikalar geliştirmeyi hedefliyor. Pilot uygulama Bakırköy, Üsküdar ve Maltepe belediyelerinde hayata geçirilecek ● Sayfa 10'da

İçime çöken taşları boyarken

BÜŞRA KÜÇÜK 10'DA

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 356

bell hooks 5'TE

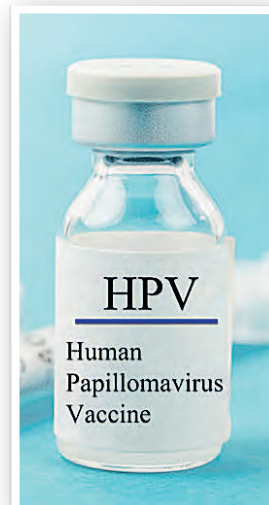
Geçmişin sesi mozaikte

Göçebe kültürünün hafızasını çağdaş mozaiklerle günümüze taşıyan Mehmet Kına ile "Heey Keçiler, Hooy Keçiler" sergisini konuştuk. Kına, "Taşın direnciyle hafızanın direnci arasında bir benzerlik görüyorum. Zaman kırılğan olabilir, yaşadıklarımız sarsıcı olabilir ama taş kalır." diyor ● Sayfa 11'de



Kadıköy Meydanı'nda dönüşüm başladı

İstanbul'un ve Kadıköy'ün en yoğun kamusal alanlarından biri olan Kadıköy Meydanı'nda dönüşüm başladı. İBB Başkanvekili Nuri Aslan, "Kadıköy'ü çok daha çağdaş ve erişilebilir bir meydana kavuşturacağız" derken, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ projenin tamamlanmasıyla birlikte meydanın Kadıköylüler için önemli bir kamusal buluşma noktasına dönüşeceğini söyledi ● Sayfa 2'de



HPV aşısı için verilen söz hâlâ tutulmadı

Sağlık Bakanlığı'nın HPV aşısını ücretsiz uygulayacağı yönündeki açıklamasının üzerinden üç yıl geçmesine rağmen uygulama başlamadı. HPV aşı bursu kampanyasını başlatan Eczacı Umut Kılınç, aşının ulusal aşı takvimine alınması gerektiğini belirterek HPV'nin ciddi sağlık sorunlarına yol açtığına dikkat çekti ● Sayfa 13'te

İran'dan İstanbul'a; bir tavşan, bir metin, bir oyun

Ortadoğu'nun acı gündemi sürerken, İranlı vicdani retçi Nassim Soleimanpour'un "Beyaz Tavşan Kırmızı Tavşan" başlıklı metni, özgürlüğü ve insan iradesini sorgulatan bir tiyatro deneyimi olarak sahnede hayat buluyor ● Sayfa 6'da



İBB tarafından düzenlenen kentsel tasarım yarışması ve halk oylamasıyla belirlenen Kadıköy Meydanı Düzenleme Projesi'nin temeli atıldı. Yaklaşık 1,5 milyar TL'lik yatırımla hayata geçirilecek projeye meydanın yaya öncelikli, erişilebilir ve yeşil alanları artırılmış bir kamusal buluşma noktasına dönüştürülmesi hedefleniyor

● Erhan DEMİRTAŞ

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından düzenlenen kentsel tasarım yarışması ve halk oylamasıyla belirlenen Kadıköy Meydanı Düzenleme Projesi'nin temeli 3 Mart Salı günü atıldı. Yaklaşık 1,5 milyar TL'lik yatırımla hayata geçirilecek projeye meydanın yaya öncelikli, erişilebilir ve yeşil alanları artırılmış bir kamusal buluşma noktasına dönüştürülmesi hedeflenirken, çalışmaların 2027 yılında tamamlanması planlanıyor. Kadıköy Meydanı Düzenleme Projesi'nin temel atma töreni, İBB Başkanvekili Nuri Aslan, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel, İBB Genel Sekreteri Prof. Dr. Volkan Demir, Cumhuriyet Halk Partisi Kadıköy İlçe Başkanı Caner Santaş'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Kadıköy Rıhtım Tören Alanı'nda düzenlenen törende, Aslan ve Köseadağı birer konuşma yaptı.

"MEYDANLAR KENTİN KARAKTERİNİ BELİRLER"

İBB Başkan Vekili Nuri Aslan konuşmasında kent meydanlarının şehir yaşamındaki rolüne dikkat çekti. Konuşmasına Ekrem İmamoğlu'nun selamlarını ileterek başlayan Aslan, meydanların toplumun her kesimini buluşturan kamusal alanlar olduğunu söyledi.

"Meydanlar insanları bir araya getirir, kente karakterini verir. Bu nedenle kent meydanlarının nefes alan, yaşayan ve herkes için erişilebilir alanlar olarak tasarlanması gerekir." diyen Aslan, 2019 sonrasında İstanbul'da kamusal alanların yeniden düzenlenmesi için kapsamlı çalışmalar başlatıldığını ifade etti.

"Kadıköylülerin heyecanla beklediği Kadıköy Meydanı Düzenleme Projesi'ne başlıyoruz. Kadıköy'ü çok daha çağdaş, erişilebilir ve düzenli bir meydana, en kısa sürede kavuşturacağız." diyen Aslan "Ekrem Başkanımız göreve geldikten sonra İstanbul'da kamusal alanların, meydanların yeniden düzenlenmesi için harekete geçti. Amacımız; İstanbulluların rahatça erişebileceği, bir araya geleceği, rahat nefes alabileceği kamusal alanlar yaratmaktır. Bunu yaparken de ortak akılla, şeffaf ve katılımcı bir anlayışla hareket ettik. 'Bu meydanlar İstanbulluların, İstanbulluların istediği olsun' dedik." ifadelerini kullandı.

2019'dan bu yana İstanbul genelinde çok sa-

yda meydanın yeniden düzenlendiğini belirten Aslan, projelerin çeşitli engellemelere rağmen sürdüğünü ifade ederek, "Bu yarışmaları ilk başlatan, düşünen ve planlayan arkadaşlarımızın birçoğu şu an Silivri'de. Biz bugün onların başlattığı bir projenin temelini atıyoruz." dedi. Aslan, Kadıköy Meydanı'nın açılışında kurdeleyi Ekrem İmamoğlu'nun keseceğini de sözlerine ekledi.

"KADIKÖY 25 YILDIR BU YATIRIMI BEKLİYORDU"

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ise konuşmasında meydan düzenlemesinin uzun yıllardır beklenen bir yatırım olduğunu belirterek, şunları söyledi: "Her dönem konuşulan, ancak bir türlü hayata geçirilemeyen Kadıköy Meydanı düzenlemesi için nihayet en somut adımı atmış bulunuyoruz. Geçen dönem Ekrem Başkan'ın öncülüğünde bunun ilk adımını attık aslında. Şu anda Haydarpaşa'dan Moda Burnu'na kadar uzanan sahil şeridi için geniş kapsamlı bir yarışma yapıldı. Yüzlerce projenin katıldığı bu yarışmada, binlerce vatandaşımızın 'İstanbul Senin' uygulaması üzerinden verdiği oylarla şu an panolarda gördü-

ğünüz projeyi seçtik. Seçilen bu proje, vatandaşlarımızın alanı en verimli şekilde kullanabileceği, hepimizin içine sinen bir çalışma oldu. Bu projeye beraber meydanımızda yaklaşık 15 bin metrekarelik yeni bir yeşil alana kavuşacağız. Şu an etrafımızda gördüğünüz araç trafiği ve karmaşa tamamen temizlenecek. Kadıköy; ailenizle ve çocuklarınızla birlikte Haydarpaşa'nın, İstanbul Boğazı'nın ve iskeleden kalkan vapurların manzarasını seyir teraslarında, oturma alanlarında ya da çimenlerin üzerinde huzurla izleyebileceğiniz bir çehreye bürünecek. Bu değişimden dolayı tüm Kadıköylüler adına büyük bir mutluluk duyuyorum."

Konuşmaların ardından protokol üyeleri temsili taş döşeme uygulaması gerçekleştirerek temel atma törenini tamamladı.

PROJEDE NELER VAR?

Kadıköy Meydanı projesi, İstanbul Planlama Ajansı koordinasyonunda düzenlenen kentsel tasarım yarışmasının ardından belirlendi. 59 projenin katıldığı yarışmada finale kalan çalışmalar İstanbulluların oyuna sunuldu ve halkın tercih ettiği proje uygulama aşamasına geçti.Ödüllü Kadıköy

Meydanı projesi, yarışmada 26 sıra numarasıyla birinci seçilen ekip tarafından hazırlandı. Projenin sahipleri Selahattin Tüysüz, Hasan Sıtkı Gümüşsoy, Erhan Vural, Pelin Tüysüz, Nursen Gümüşsoy Kırsar ve Serkan Sınmaz'dan oluşuyor.

Haydarpaşa Garı'ndan 1000 araç kapasiteli İSPARK alanına kadar uzanan proje; Caferağa, Osmanağa ve Rasimpaşa mahallelerini kapsayan toplam 154 bin metrekarelik alanı içeriyor. Yaklaşık 107 bin metrekarelik

bölümde düzenleme yapılacak. Proje kapsamında meydan doğal taş kaplama ile yenilenecek, yeni kent mobilyaları yerleştirilecek ve yaya öncelikli bir düzen oluşturulacak. Mevcut büfe ve küçük yapıların kaldırılmasıyla meydana uyumlu yeni sosyal alanlar kurulacak. Kafe, kitabevi, gazete bayii, Kızılay Kan Merkezi, sergi alanı, çözüm merkezi ve zabıta birimleri projede yer alacak.Toplu taşıma durakları modernize edilerek meydandaki düzensizliğin azaltılması ve alanın Moda nostaljik tramvayı ile iskelelerle entegrasyonu sağlanacak. Yaklaşık 15 bin metrekare çim alan oluşturulacak projede yüzlerce yeni ağaç dikilerek meydanın yeşil dokusu güçlendirilecek.

"Oyuncak Kütüphanesi" 21 bini aşkın çocuğa ulaştı

İBB, "Oyuncak Kütüphanesi" projesi ile 21 bin 723 çocuğa, toplam 47 bin 729 hizmet ulaştırdı



İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlüğü bünyesinde 1 Nisan 2021 tarihinde hayata geçirilen "Oyuncak Kütüphanesi" projesi, bugüne kadar toplamda 21 bin 723 çocukla buluştu. Oyuncak Kütüphanesi projesiyle paylaşım kültürünü çocuk yaşta aşılamaı, nitelikli oyuncaqlara erişimi ve aile bütçesine destek olmayı amaçlayan bütüncül bir gelişim hedefleniyor. Pedagojik onaylı ve ekolojik materyallerden oluşan geniş envanteri ile Oyuncak Kütüphanesi, çocukların bilişsel, fiziksel ve yaratıcı gelişimini destekliyor. Oyuncak Kütüphanesi'nde sistem, sürdürülebilir bir ödünç alma modeli ile çalışıyor; çocuklar, merkezlerde yaş gruplarına uygun oyuncaklarla vakit geçiriyor. Çocuklar, beğendikleri oyuncakları 15 gün süreyle evlerine ödünç alabiliyor. İade edilen oyuncaklar, profesyonel yöntemlerle dezenfekte edilerek yeniden kullanıma sunuluyor. Ayrıca, çocuklara yönelik tematik ve eğitici atölye çalışmaları düzenleniyor. Oyuncak Kütüphanelerinde; zekâ ve strateji oyunlarından sanat ve tasarıma, müzik ve ritim çalışmalarından bilim ve kavram geliştirme setlerine kadar 11 farklı kategoride oyuncak bulunuyor.

NASIL BAŞVURU YAPILIR?

Oyuncak Kütüphanesi'nden yararlanmak isteyen İstanbullular; ALO 153 Çözüm Merkezi, sosyal medya kanalları aracılığıyla Instagram: @ibb_kadin, X: @ibbkadin (https://x.com/ibb-kadin) ve @ibbkadinaile hesaplarından başvuru yapabiliyor. Yüz yüze başvuru yapmak isteyen vatandaşlar ise hizmet verilen merkezleri ziyaret ederek başvuru gerçekleştirebiliyor. Oyuncak Kütüphaneleri, İBB'ye bağlı 14 İBB Kadın Hizmet Merkezi, 8 Mahalle Evi ve 19 İSADEM olmak üzere 41 merkezde hizmet veriyor.



"Başkan Sizi Dinliyor" sahada

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı park ve mahallelerde incelemelerde bulunarak vatandaşların talep ve önerilerini yerinde dinledi; Ramazan buluşmalarında da komşularla bir araya geldi

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, "Başkan Sizi Dinliyor" programı kapsamında saha çalışmalarını sürdürüyor. Mahalle mahalle gezerek incelemelerde bulunan Köseadağı, vatandaşların talep ve önerilerini yerinde dinlediklerini söyledi.

Geçtiğimiz günlerde Milli Hakimiyet Parkı, Defne Parkı ve Özgürlük Parkı'nda incelemelerde bulunan Köseadağı, parkların genel durumunu yerinde değerlendirdiklerini belirtti. Köseadağı, ekiple rin tespit edilen ihtiyaçlara ilişkin çalışmalarını hızla planladığını ifade etti.

Caferağa Mahallesi'nde yapılan iyileştirmeleri de yerinde inceleyen Köseadağı, mahalle sakinleriyle bir araya gelerek görüş alışverişinde bulundu. Park ve sosyal tesislerin özellikle çocuklu aileler ve yaş



almış vatandaşlar için günlük yaşamın önemli bir parçası olduğunu vurgulayan Köseadağı, bu alanların düzenli olarak kontrol edildiğini ve gelen talepler doğrultusunda gerekli düzenlemelerin yapıldığını kaydetti.

Ramazan ayı kapsamında

mahalle buluşmalarına da devam eden Köseadağı, Feneryolu, Caferağa ve Bostancı mahallelerinde düzenlenen iftar programında Kadıköylülerle bir araya geldi. Köseadağı, Ramazan boyunca farklı mahallelerde iftar sofralarında buluşmayı sürdüreceklerini belirtti.

Enflasyon arttı, açlık sınırı 32 bin lirayı aştı

TÜİK verilerine göre şubat ayında enflasyon aylık yüzde 2,96, yıllık yüzde 31,53 arttı. TÜRK-İŞ verilerine göre dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 32 bin 365 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 105 bin 424 TL'ye yükseldi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) şubat ayı enflasyon verilerini açıkladı. Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık yüzde 31,53, aylık yüzde 2,96 arttı. En yüksek ağırlığa sahip üç ana harcama grubunun yıllık değişimleri; gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 36,44, ulaşımda yüzde 28,86 ve konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda yüzde 42,33 artış olarak gerçekleşti. İlgili ana harcama gruplarının yıllık değişime olan katkıları ise gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 9,07, ulaşımda yüzde 4,63 ve konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlarda yüzde 6,24 oldu.

Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), Şubat 2026 dönemine ilişkin enflasyon verilerini açıkladı. ENAG'ın verilerine göre enflasyonun aylık artış oranı yüzde 4,01 olarak kaydedildi, son 12 aylık dönemde ki toplam artış oranı ise yüzde 54,14 oldu.



İSTANBUL'UN ENFLASYONU BELLİ OLDU

İstanbul Ticaret Odası da şubat verilerini açıkladı. İstanbul'da şubatta perakende fiyatlar bir önceki aya göre yüzde 3,85, toptan fiyatlar yüzde 1 arttı; yıllık bazda perakende enflasyonu yüzde 37,88, toptan enflasyon ise yüzde 19,81 olarak gerçekleşti.

KİRA ARTIŞI NE KADAR OLDU?

Kira zammı, TÜFE'nin 12 aylık ortalamasına göre belirleniyor. TÜİK'in şubat ayı enflasyon rakamlarını açıklamasıyla mart ayında konut ve iş yerlerine yapılacak tavan zam oranı da netleşti. Pekî, kira zammı tavan oranı yüzde kaç oldu? Konut ve iş yeri kiralarında martta yapılabilecek tavan zam oranı yüzde 33,39 olarak belirlendi. Ev ve iş yeri sahipleri, kiracılara en fazla yüzde 33,39 oranında zam yapabilecek.

TÜRK-İŞ'in her ay düzenli olarak açıkladığı açlık ve yoksulluk sınırı araştırmasının Şubat 2026 sonuçları açıklandı. Buna göre dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken aylık gıda harcaması tutarı 32 bin 365 TL olarak hesaplandı. Bu tutar, açlık sınırı olarak tanımlanıyor. Gıda harcamasına giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri temel ihtiyaçlar eklendiğinde ise ortaya çıkan toplam tutar 105 bin 424 lira 90 kuruşa ulaştı. TÜRK-İŞ'in hesaplamasına göre bu rakam, dört kişilik bir ailenin yoksulluk sınırını ifade ediyor.

Araştırmada bekâr çalışanların yaşam maliyetine ilişkin hesaplama da yer aldı. Buna göre bekâr bir çalışanın aylık yaşam maliyeti Şubat 2026 itibarıyla 41 bin 899 lira 77 kuruş oldu.

Öte yandan mutfak harcamalarının da artış da sürdü. TÜRK-İŞ verilerine göre "mutfak enflasyonu" şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 3,65 arttı. Son 12 aylık artış oranı yüzde 38,76 olarak hesaplanırken, yıllık ortalama artış yüzde 39,43 seviyesinde gerçekleşti. Yılın ilk iki ayındaki toplam artış oranı ise yüzde 7,37 olarak kaydedildi.

Fikirtepeliler: Barınma hakkımız hiçe sayılıyor

Fikirtepe Platformu'nun düzenlediği eylemde uzun yıllardır süren kentsel dönüşüm sürecinde hak sahiplerinin mağduriyetinin devam ettiği, kira yardımlarının kesildiği ve konutların hak sahiplerine teslim edilmediği belirtildi

Fikirtepe'de 15 yılı geride bırakan kentsel dönüşüm süreci, ardından binlerce mağdur bıraktı. Uzun yıllardır seslerini duyurmak isteyen Fikirtepeliler, barınma haklarının elinden alındığını ifade ederek basın açıklaması gerçekleştirdi. Fikirtepe Platformu'nun , 28 Şubat Cumartesi günü Emlak Konut GYO'nun Fikirtepe'deki satış ofisi önünde düzenlediği basın açıklamasına CHP İstanbul Milletvekili Doğan Demir ve CHP Kadıköy İlçe Başkanı Caner Santaş da katıldı. "Sesimizi duyan var mı? ve "Hak, hukuk, adalet" sloganlarının atıldığı eylemde basın açıklamasını platform sözcüsü Yasin Bektaş okudu.

"MÜTEAHHİTLERDEN KAÇARKEN BAKANLIĞA TUTULDUK"

Bektaş, konuşmasında Fikirtepe'deki uygulamaların dünyada benzerinin olmadığını belirterek, vatandaşın anayasal ve evrensel hakkı olan barınma hakkının hiçe sayıldığını vurguladı. Bektaş, "15 yıllık kentsel dönüşüm süreci boyunca müteahhitlerden kaçarken, maalesef bakanlığa tutulduk. Bugün itibarıyla vatandaş ne alacağını, nereden alacağını, hangi şartlarda ne alacağını bilmiyor. Vatandaşın gizlenen bu bilgilerin amacı nedir? Biz burada şeffaf olunmasını, vatandaşın haklarının bir an önce açıklanmasını istiyoruz." dedi. Projelerin yüzde 80-90 oranında tamamlandığını söyleyen Bektaş, Emlak Konut GYO'nun hak sahiplerinden önce konutları üçüncü kişilere sattığını ifade etti. Bektaş, "Bu haksız bir uygulamadır. Vatandaşın hakkı teslim edilmeden satış yapılmasını kabul etmiyoruz. Fikirtepe halkının



ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmesine son verilmesini istiyoruz." diye konuştu.

"KİRA DESTEĞİ 6 AYDIR YOK"

Kira desteğinin altı aydır ödenmediğini, birinci etapta projeler başlamışken vatandaşların ne alacağını bilmediğini ve ikinci ile üçüncü etaplarda vatandaşların 15 yıldır metruk yapılarda yaşamaya mahkum olduğunu kaydeden Bektaş, binaların deprem riski taşıdığını ve hak sahiplerinin acilen güvenli konutlara kavuşması gerektiğini de vurguladı. Bektaş, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Fikirtepe'de şeffaf ve adil bir paylaşımın yapılması için araştırma komisyonu kurulmasını talep etti.

"50 BİNE YAKIN İNSAN MAĞDUR"

Avukat Elif Coşkun da hukuki boyutu ele aldı. "15 yılı aşkın bir hak ihlali söz konusu. Bu, hukuki öngörülebilirlik ve belirlilik ilkelerinin ihlalidir. Defalarca plan değişikliği, üç defa da plan iptali yapıldı. Burada 50 bine yakın insan mağdur oldu. Devlet ve vatandaş bir an evvel bir araya gelmeli, mağduriyet sona erdirilmelidir." şeklinde konuştu.

CHP İstanbul Milletvekili Doğan Demir de

Fikirtepe'deki sürecin takipçisi olacaklarını açıkladı ve "Binlerce insanın yıllardır yaşadığı belirsizlik ortadan kalkmalı. Vatandaşlarımızın başını sokacak evlere bir an önce kavuşması gerekiyor." dedi.

SÜREÇTE NELER OLDU?

Fikirtepe, 2005 yılında "Özel Proje Alanı" olarak belirlendi. 2007'de "Kentsel Dönüşüm Alanı" ilan edilen bölgenin uygulama imar planları 2011 yılında onaylandı. Bölge, Bakanlar Kurulu'nun 2013 tarihli kararıyla da "Riskli Alan" ilan edildi. 2014 yılında mahalle için acele kamulaştırma kararı çıkarılırken, 2019'da İstanbul 6. İdare Mahkemesi tarafından alınan kararla imar planları iptal edildi. Süreç bu noktaya gelene kadar bölgedeki birçok ev boşaltıldı, firmaların daha önce yapımına başladığı inşaatlar da yarım bırakıldı. 2020 yılının sonunda ise kentsel dönüşüm projelerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı üstlendi. "Yeni Fikirtepe" olarak duyurulan ve 5 milyar TL yatırımın gerçekleştirileceği söylenen projede ilk çalışmalar 2021 yılında başlarken, projenin 2023 yılında tamamlanacağı ve konutların teslim edileceği açıklanmıştı.

Kadıköy'de kiralar katlanıyor



İstanbul'da kiralar son bir yılda yüzde 34 artarken, Kadıköy'de metrekare kira fiyatları İstanbul ortalamasının neredeyse iki katına ulaştı. Fenerbahçe ve Caddebostan en yüksek kira bedelleriyle zirvede yer alıyor

İstanbul'da son yıllarda konut piyasasında yaşanan değişim, kent içindeki yer değiştirme eğilimlerine de yansıyor. Merkez ilçelerde yükselen kira bedelleri, birçok haneyi daha erişilebilir bölgelere yönlendirirken; bazı ilçelerde fiyatlar İstanbul ortalamasının oldukça üzerine çıkmış durumda. TÜİK'in nüfus verileri de İstanbul'da merkez ilçelerden çeper ilçelere doğru bir hareketlilik yaşandığını gösteriyor. Uzmanlara göre bu eğilimin en temel nedeni, merkez ile çeper arasındaki kira makasının giderek açılması.

Yapay zekâ ile gayrimenkul değeri hesaplayan Endeksa'nın paylaştığı verilere göre merkez ilçelerde metrekare kira bedelleri 500-600 TL seviyelerine kadar çıkarken, çeper ilçelerde bu rakam 200-300 TL bandında seyrediyor. Aynı büyüklükte bir konut için kira bedelinin neredeyse iki katına ulaşması, özellikle orta gelir grubunu daha erişilebilir bölgelere yönlendiriyor. Uzaktan ve hibrit çalışma modellerinin yaygınlaşması da işe yakın olma zorunluluğunu azaltarak bu eğilimi destekliyor. Yeni konut arzının büyük ölçüde çeper bölgelerde yoğunlaşması ise taşınmayı kolaylaştıran bir diğer unsur. Bu tablo, merkez ilçelerde fiyatların yüksek seviyesini korumasına karşın artış hızının görece yavaşlamasına; çeper ilçelerde ise artan talep nedeniyle kira ve satış fiyatlarının daha hızlı yükselmesine neden oluyor.

KADIKÖY ORTALAMANIN ÜZERİNDE

İstanbul'da kiralar son bir yılda yüzde 34 arttı. Endeksa'nın hesaplamalarına göre ortalama metrekare kira bedeli 356 TL'ye, ortalama kira ise 36 bin TL seviyesine yükseldi.

Endeksa verilerine göre Kadıköy'de konut kiraları son bir yılda yüzde 37 artış gösterdi. Ortalama metrekare kira bedeli 614 TL'ye, ortalama kira ise 68 bin 152 TL'ye ulaştı. Bu rakamlar, Kadıköy'ün hem

birim metrekare hem de toplam kira açısından İstanbul ortalamasının belirgin şekilde üzerinde seyrettiğini gösteriyor.

HANGİ MAHALLEDE NE KADAR?

Endeksa'nın mahalle bazlı analizlerine göre Kadıköy'de ortalama kiralar 38 bin TL ile 117 bin 737 TL arasında değişiyor. En yüksek kira bedeli Fenerbahçe'de kaydedildi. Metrekare fiyatı 847 TL olan mahallede ortalama kira 117 bin 737 TL seviyesinde. Caddebostan'da metrekare fiyatı 852 TL ile ilçenin en yüksek birim değerine ulaşırken, ortalama kira 111 bin 583 TL. Suadiye'de ortalama kira 96 bin 406 TL, Erenköy'de 90 bin 52 TL, Göztepe'de ise 88 bin 219 TL olarak hesaplandı.

Kozyatağı'nda ortalama kira 70 bin 214 TL, Bostancı'da 72 bin 937 TL, 19 Mayıs Mahallesi'nde 67 bin 799 TL, Feneryolu'nda 76 bin

734 TL seviyesinde. Fikirtepe'de ortalama kira 62 bin 138 TL, Dumlupınar'da 58 bin 716 TL, Sahrayıcedit'te 58 bin 318 TL, Merdivenköy'de ise 54 bin 127 TL olarak kaydedildi. Hasanpaşa'da ortalama kira 38 bin 496 TL, Rasimpaşa'da 39 bin 998 TL, Osmanağa'da 40 bin 966 TL ve Eğitim Mahallesi'nde 41 bin 51 TL düzeyinde.

Endeksa'nın paylaştığı yıllık değişim verilerine göre son bir yılda kira artışının en yüksek olduğu mahalleler yüzde 50 ile Koşuyolu ve Kozyatağı oldu. Koşuyolu'nda ortalama kira 52 bin 799 TL'ye yükselirken, Kozyatağı'nda 70 bin 214 TL'ye çıktı. Bu iki mahalleyi yüzde 45 artışla Bostancı, yüzde 44 artışla Acıbadem ve Feneryolu izledi.

DİLEK NAIL'S STUDIO

Zarafetin En Bakımlı Hali

- Kalıcı Oje
- Protez Tırnak
- Manikür & Pedikür

Caddebostan Mah. Oğün Sok.
 Girne Apt. No:13B
 Caddebostan/Kadıköy

0538 308 35 54

dileknailsstudio@gmail.com



● Deniz Şimal TAŞAN

Günsu Özkarar, henüz 12 yaşında kazandığı konservatuvar sınavıyla viyolayı tanıştı ve o günden bu yana hayatı sahnelerle iç içe ilerledi. Sanatla büyüyen Özkarar'ın, yazıyla kurduğu bağ ise İsviçre'de yaptığı yüksek lisans döneminde başladı. İsviçre'de hem performans hem pedagoji eğitimi alırken “arada kalmak” ve “üçüncü dünya vatandaşı olmak” gibi kavramlar üzerine düşünmeye yönelen Özkarar, bu sorgulama sürecini om yazmaya taşıdığını anlatıyor. Ana dilinde üretme isteğiyle Türkiye'ye dönen sanatçı, İstanbul Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı; senfoni orkestralarıyla

● Yazmaya pandemide başlamışsınız, sizin için nasıl bir süreçti?

Bütün konserlerimiz iptal oldu, evden konser veriyorduk. O dönem bir pandemi orkestrası kuruldu, o kuruluşa kadar biz bir sene kadar işsiz dolaştık. Çeşitli yardım fonlarına başvurarak geçimimizi sağlıyorduk müzisyenler olarak. O sırada eve kapanıp ‘fırsat bu fırsat bari değerlendireyim’ diyerek yazmaya başladım.

● Sekiz kitabınız var, bu ilk tiyatro metniniz mi? Tiyatro yazma fikri nasıl gelişti?

İlk tiyatro oyunum ‘Fil Rüyası’ Galata Perform'dan aldığım derslerden sonra okuma tiyatrosu olarak sahnelendi. ‘Leyleği Doğurmak’ ise ikinci. Şimdi üçüncüyü yazıyorum, 9 Mart’a Şehir Tiyatroları Şiir Seçkisi’ne yetiştirmeye

Kararı kadınlara bıraktım

Viyola sanatçısı ve yazar Günsu Özkarar, pandemi döneminde başladığı yazı yolculuğunu “Leyleği Doğurmak” ile tiyatro oyununa taşıdı

konserlerine devam etti. Pandemi döneminde bir süre Ada’ya taşınsa da yeniden Moda’ya dönen Özkarar, bugün Maltepe Üniversitesi Konservatuvarı’nda öğretim görevlisi olarak çalışıyor. Özkarar ile bir araya geldik ve Mitos Boyut Yayınları tarafından yayınlanan tiyatro oyunu “Leyleği Doğurmak” hakkında sohbet ettik.

“BİR SENE KADAR İŞSİZ DOLAŞTIK”

çalışıyorum; ismi ‘Gemideki Tufan’.

Annem Ankara Sanat oyuncusu. Oyunculuk ve tiyatro ile ilgili düşünmeye aşinaydım, çünkü onlar biraz daha kendi içlerinde kapalılardı. Pandemiden sonra, Ada’ya taşındım ve benim için ikinci pandemi oldu ama daha çok doğada vakit geçirebildiğimiz, insanlarla az görüştüğümüz bir pandemi diyebilirim. O sırada Galata Perform’un yazarlık atölyelerine katıldım ve iki sene sürdü. Sonrasında Ayvalık’ta toplandık, yazdıklarımızı orada sahnelemeye çalıştık. Fil Rüyası iki senenin sonucunda çıkmış bir oyun. Yazarlık eğitimim bu şekilde başlamış oldu; öncesinde Mario Levi ile çalışmam var ama oyun yazarlığında Ferdi Çetinoğlu, Yeşim Özsoy, Murat Mahmutyazıcıoğlu ve Özen Yula gibi hocalarla çalışma imkânı yakaladım.

● Benim için Leyleği Doğurmak, toplumsal beklentiler arasında sıkışmış bir kadının kendi iç sesiyle birlikte özgürleşme hikayesi. Sizin için nedir?

Seyircinin o kadında kendisini bulmasını istedim, çünkü şu an yaşananlarla birlikte toplumumuza baktığımızda çoğu kadının bu sıkışmışlık içinde olduğunu görebiliriz. Çok benzer sıkıntıları, sorguları hemcinslerimiz yaşıyor, çünkü toplum bunu yaşattırıyor. O sebeple finali sunmayarak kadınlara ‘kendinizden bir şey gördüyseniz karar sizin’i vermek istedim. Finali sunmadım, kararı kadınlara bıraktım. Onlara hikayemde ‘bu kadın bunu seçti gördünüz mü, böyle oluyor’u göstermek istemedim. Gördüğünüz gibi hepimiz bunun içinde çırpınıyoruz, ‘seçim aslında bize kalıyor olabilir

mi’ diye sorgulatmak istedim.

“BENDEN OLMASALAR BENDEN ÇIKAMAZLAR”

● Leyleği Doğurmak’ta hayatınızdan izler var mı?

Yazdığım karakterlerin hepsinde ben de varım. O karakterlerden bir parça taşıyor olsam onları yazamazdım, benden olmasalar benden çıkamazlar. O kadın benim, kadının içindeki de benim, o toplum da benim bir yansımam.

● Oyun Feminist Yazım Atölyesi’nden çıkmış, nasıl bir süreçti?

Evet, geçen sene Feminist Yazarlar Atölyesi’ne katıldım. Orada bir oyun yazmamız gerekiyordu, o sırada ilham alarak Leyleği Doğurmak’ı yazdım. Kadıköy Emek iş birliğiyle yapıldı, onun sonunda da okuma tiyatrosu olarak sahnelendi.

● Kadıköy’ün sanat hayatınızda bir önemi var mı? Ya da hayatınızda sizin için Kadıköy desem?

Ankaralıyım ve oradan İsviçre’ye taşındım. İsviçre’den sonra geldiğim ilk yer İstanbul oldu ve beni çok büyüledi. Çocukken geliyordum ama İstanbul’da yaşama fikri beni çok büyüledi ve taşıdığım ilk ev Moda’dıydı. Moda’ya her gün aşıla uyanarak reaksiyon veriyordum. O zaman terzimiz ve kırtasiyemiz daha fazlaydı, bu kadar çok kafe yoktu, buranın insanını da çok sevmişim. Uzun yıllar Moda’yı anlatan, kafelerde konuşulanları anlatan bir şeyler yapmak istedim. Kenarda köşede basmadığım öykülerim de var. Fakat sonra her şey başka türlü evrildi ve Modalı Sufle isimli çocuk kitabı yazabildim. Bence Moda’nın ilham verici bir tarafı var.



Edebiyat ve resim BMKM'de buluştu

Türkiye Yazarlar Sendikası tarafından düzenlenen ve edebiyat ile görsel sanatları buluşturan karma resim sergisi BMKM’de açıldı



● Simge KANSU

Bu yıl 50. yılını geride bırakan Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS), edebiyatın biriktirdiği düşünsel ve estetik hafızayı bu kez resim sanatıyla buluşturdu. Sanatsal disiplinler arası bağı güçlendirmek amacıyla düzenlenen “Edebiyat / Sanat” temalı karma resim sergisi, 28 Şubat Cumartesi günü Kadıköy Belediyesi Barış Manço Kültür Merkezi’nde sanatseverlere kapılarını açtı.

Mahmut Nüvit Doksatlı küratörlüğünde açılan sergide İsmail Acar, Gülten İmamoğlu, Temur Köran, Hülya Behramoğlu ve Yücel Dönmez gibi Türk resim sanatının 38 önemli ismi bir araya geldi. Sergi 6 Mart Cuma gününe kadar ziyarete açık olacak. Ressamların başışladığı eserlerle oluşturulan sergi aynı zamanda bir sanat dayanışması olma özelliği de taşıyor.

“HER RESİM YAŞAMA AÇILAN PENCERE”

Serginin açılış konuşmasını yapan Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Adnan Özyalçın, “Resim karşısındaki objeyi yansıtan bir ayna değildir. Çünkü ressam, renkleri derinleştirir, tıpkı yazarların sözcükleri konuştuğu gibi. Onun içindir ki yaşamı imler, resim yaşamı oluşturan her nesneye yeni bir boyut kazandırır. Her renk, her figür, her fırça darbesi ayrı bir derinlik sağlar, karşısına geçtiğinizde o derinliklere alıp götürür sizi. Bir öykü anlattığı gibi bir şiir de mırıldanır. Her resim yaşama açılan bir penceredir. Bugün, burada bu pencereleri sizlere açmaktan mutluyuz. Başışladıkları birbirinden güzel resimleriyle bize bu olanağı veren ressam arkadaşlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Sanatçılarımız özgür bir ortamda üretimlerini sürdürdükçe yaşam hep daha güzel olacaktır.” dedi.

“DAYANIŞMANIN GÜZEL BİR ÖRNEĞİ”

Türkiye Yazarlar Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi Esra Alkan ise, “Bu sergi, sanatın her dalının, tüm disiplinlerin birbiriyle dayanışmasının çok güzel bir örneği. Bu süreç ilk olarak 2019 yılında ressam arkadaşlarımızın eserlerini bağış olarak sendikaya armağan etmeleriyle başladı. O yıl bir sergi açıldı. Sonra pandemiden de etkisiyle uzun bir süre ara vermek zorunda kaldık. Biz bu dayanışma karma sergilerini edebiyat ve sanatla buluşturmaya istiyoruz. Bu dayanışma sergisiyle beraber sadece bir sergi açılışı değil, farklı etkinliklere de ev sahipliği yapmak istiyoruz. Bundan böyle açacağımız sergilerde sergi süreci içinde edebiyat-sanat buluşmaları adı altında, edebiyatçı ve sanatçı arkadaşlarımızın ortaklaşa konuşacakları etkinlikler düzenleyeceğiz. Bize dayanışma amacıyla resimlerini armağan eden tüm ressam arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Şu an bu sergide 40 tablomuz var” ifadelerini kullandı.



Kadıköy'de Özcan Alper sineması konuşuldu

Yönetmen Özcan Alper, TESAK'ta yaptığı söyleşide, sinemasını yaşadığı coğrafyaya duyduğu sorumluluk üzerinden kurduğunu söyledi

● Deniz Şimal TAŞAN

Tarih, Edebiyat, Sanat Kütüphanesi (TESAK) ile dijital edebiyat ve sanat dergisi Afış iş birliğinde düzenlenen “Özcan Alper Sineması ve Günümüz Sineması” başlıklı söyleşide, yönetmen Özcan Alper ile sinema eleştirmeni Olkan Özyurt 28 Şubat Cumartesi günü bir araya geldi. Moderatörlüğünü Semih Gümüş’ün üstlendiği etkinlikte, Alper’in sineması konuşuldu.

BAŞKALARINDAN AYIRAN BİR HABİTAT

Özcan Alper, “Sonbahar’ı yaptığım dönemde nasıl bir sinema yapmak istediğimi düşünen ve araştırın biriydim. ‘Bir film yapayım, sonrası kendiliğinden gelir’ gibi bakmadım. Sonraya da hayatın değişsin ya da sınıfsal koşullarım dönüşsün diye yaklaşmadım. Oysa sinema, diğer sanat dallarına göre daha popüler bir alan ve çevre değiştirip sınıf atlamaya daha açık bir meca.” dedi. Üniversite yıllarında sinemayı seçmediğini belirten Alper, fizik bölümünden bilim tarihine geçiş sürecinde Türkiye’de sinema yapma fikriyle ilgilenmeye başladığını ifade etti. “Bizim gibi coğrafyalarda sanatla uğraşmak ya olağanüstü bir yetenek göstergesi olarak görülür ya da bir tür fırsat olarak değerlendirilir.” diye konuştu. Alper, “Benim gibi farklı sınıfsal, etnik ve kimlikli bir coğrafyadan gelenler içinse insanı var eden başka bir habitat var. Bu habitat, sizi başkalarından ayıran pek çok unsur barındırıyor ve üretiminizi de kaçınılmaz ola-

rak şekillendiriyor.” dedi.

Filmlerindeki temaların yaşadığı coğrafyayla doğrudan ilişkili olduğunu belirten Alper, “Filmlerimde coğrafya, mekân, hafıza, kimlikler ve hep hayatın kıyısında duran geç kalmış ya da aslında toplumsal ve politik nedenlerle geç kaldırılmış hayatı elinden alınmış çalınmış karakterleri. Bu da yaşadığım coğrafya meselesi.” diye konuştu. Sınır kasabasında, sınıra bakan bir yerde doğduğunu ve çocukluğunun burada geçtiğini hatırlatan Alper, Trabzon Lisesi’nde okumasının bile sinema kimliğinin oluşumunda etkili olduğunu kaydetti. 1990’larda Türkiye’de üniversite öğrencisi olmanın bu topluma ve coğrafyaya karşı bir sorumluluk hissiyle yetişmek olduğunu söyleyen Alper, “‘Bu ülkeye bir borcumuz var’ diye düşünüyorduk” dedi. Sinemayı her zaman yapmak istediğini vurgulayan Alper, bunu bireysel bir kariyer inşası olarak görmediğini belirtti. “Türkiye’de sinema yapıyorsam, benim sinemam kendimi borçlu hissettiğim bir sinemaydı aslında. Kendi kuşağıma, coğrafyama, memleketime. Ama bunu da hiçbir zaman angaje, dar, politik çerçevelere sınırlandırılmış olsun istemedim. Tam tersine politik olarak farklı türden bir sinema yapma arayışına girdik.” şeklinde konuştu.

Sinema eleştirmeni Olkan Özyurt, “Sonbahar’ın pek çok kişi için özel bir film olmasını anlayabiliyorum. Sinema tarihimizde istisnai bir yerde duruyor; bir yönetmen ilk filmiyle hem ulusal hem de uluslararası alanda dikkat çekiyor.” dedi. 2008 koşullarında bağımsız bir filmin potansiyel izleyici sayısının 100 bini aşmasının zor olduğunu hatırlatan Özyurt, “Sonbahar 150 bin kişi tarafından izlendi. Şehir şehir dolaşarak, sivil toplum örgütleri, dernekler ve sendikalarla ilişki kurarak alternatif bir dağıtım modeli oluşturdu. Yönetmen, filmi potansiyel seyircisine doğrudan ulaştırmayı başardı. Bugün bağımsız sinemada yaygın olarak kullanılan bu yöntem o dönemde önemli bir örnekti.” ifadelerini kullandı.



EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 356

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta bell hooks ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

bell hooks
(25 EYLÜL 1952-15 ARALIK 2021)

25 Eylül 1952'de Amerika'da doğdu. Asıl adı Gloria Jean Watkins idi. Irk ayrımcılığının gündelik hayatı belirlediği bir ortamda geçen çocukluğu, ileride kuracağı feminist ve politik düşüncenin temelini oluşturdu. Eğitimi Stanford University'de tamamlandı; ardından University of Wisconsin-

Madison'da yüksek lisans, University of California, Santa Cruz'da doktora yaptı. Akademik kariyerini sürdürürken yazıyı yalnızca kuramsal bir alan değil, toplumsal dönüşümün aracı olarak konumlandırdı. Adını büyük büyükannesinden alan hooks, ismini bilinçli olarak küçük harflerle yazarak kişisel kimliğini geri plana itti; odağı düşüncelerine çekmek istedi. 1981'de yayımlanan Ain't I a Woman: Black Women and Feminism ile siyah kadınların hem ırkçılık hem de cinsiyetçilik tarafından kuşatılan deneyimlerini analiz etti. 40'tan fazla kitabı bulunan hooks, kitaplarında özellikle

ırk, cinsiyet ve toplumsal sınıf konularına odaklandı. 1960'larda II. Dalga Kadın Hareketi olarak adlandırılan hareket içinde yer aldı. Irk, sınıf ve kapitalizmi iç içe geçmiş tahakküm mekanizmaları olarak değerlendirdi; "merkez" ile "marj" arasındaki ilişkiyi sorguladı. 15 Aralık 2021'de yaşamını yitirdiğinde ardında, feminist düşüncüyü kesintisiz bir zeminde yeniden tanımlayan kapsamlı bir külliyat bıraktı. Yazarın bgst Yayınları tarafından basılan "Feminizm Herkes içindir" isimli kitabından kısa bölümler paylaşıyoruz.

FEMİNİZM HERKES İÇİNDİR

Gittiğim her yerde, kim olduğumu, ne yaptığımı merak eden insanlara yazar, feminist teorisyen ve kültür eleştirmeni olduğumu söylüyorum gururla. Filmler ve popüler kültür hakkında yazdığımı, aracın içindeki mesajı tahlil ettiğimi anlatıyorum. Birçok kişi bunları heyecan verici buluyor ve daha fazlasını öğrenmek istiyor. Neticede herkes sinemaya gidiyor, televizyon seyrediyor, dergilere göz atıyor; herkesin, algıladığı mesaja, baktığı görüntülere dair birtakım fikirleri var. Karşılaştığım bunca farklı insanın, kültür eleştirmeni olarak yaptıklarımı ve yazı yazma arzusunun nereden kaynaklandığını anlaması hiç de zor olmuyor; ne de olsa insanların birçoğu bir şeyler yazmak istiyor ve yazıyor da. Ne var ki sıra feminist teoriye gelince sorular bitiveriyor. Bunun yerine, feminizmin şerri ve kötü feministler hakkında duymadığım şey kalmıyor: "Onların" erkeklerden nasıl da nefret ettiğini, "onların" doğaya ve de Tanrı'ya nasıl karşı çıkmak istediğini, "onların" topunun lezbiyen olduğunu, "onların" bütün işleri ele geçirerek karşılarında hiçbir şansı olmayan beyaz erkeklere dünyayı nasıl da zehir ettiğini duyuyorum genellikle.

Aynı insanlara hangi feminist kitap ya da dergileri okuyorsunuz, hangi feminist söyleşileri dinlediniz, hangi feminist aktivistleri tanıyorsunuz diye sorduğumda ise feminizmin hakkında tüm bildiklerinin kulaktan dolma şeyler olduğunu, feminist harekette gerçekte neler yaşandığını bilmediklerini, hareketin tam olarak ne ile ilgili olduğunu söyleyebilecek kadar feminizme yaklaşmadıklarını söylüyorlar. Çoğunun gözünde feminizm, erkekler gibi olmak isteyen bir avuç öfkeli kadın anlamına geliyor. Feminizmin haklarla, kadınların eşit haklar elde etmesiyle ilgili olduğunu düşünmüyorlar bile. Kendi bildiğim, kendi yaşadığım haliyle feminizmden söz ettiğimde ise can kulağıyla dinliyorlar. Yine de konuşmalarımız sona erdiğinde benim farklı olduğumu; erkeklerden nefret eden, öfkeli "gerçek" feministler gibi olmadığımı söylüyorlar hemen. Ben de bir insan ne kadar gerçek ve radikal bir feminist olabilirse o kadar gerçek ve radikal bir feminist olduğumu temin ediyor ve eğer feminizme yakından bakmaya cesaret ederlerse feminizmin, kafalarındaki şey olmadığını onların da göreceğini söylüyorum. (...)

Kimsenin kimseye hükmetmediği bir dünyada yaşadığımızı düşünün. Kadınlarla erkeklerin birbirine benzemediği ve hatta daima eşit de olmadığı; ama ilişkilerimizi şekillendiren yaşam felsefesinin karşılıklılık esası üzerine inşa edildiği bir dünyada yaşadığımızı düşünün. Her birimizin kendimiz olabildiğimiz bir

dünyada, barış ve olanaklar dünyasında yaşadığımızı düşünün. Feminist devrim tek başına böyle bir dünya yaratmaz; ırkçılığı, sınıf elitizmini ve emperyalizmi de sona erdirmemiz gerekir. Fakat feminizm, kendini tümüyle gerçekleştirmiş kadın ve erkekler olarak özlediğimiz toplumu yaratabilmemizi mümkün kılacaktır; özgürlük ve adalet hayallerimizi gerçekleştirebileceğimiz, hepimizin "eşit yaratıldığımız" hakikatini hayata geçirebileceğimiz bir toplumda hep beraber yaşayabilmemizi sağlayacaktır. Yaklaşın. Feminizmin yaşamınıza, hepimizin yaşamına nasıl dokunup bu yaşamları nasıl değiştirebileceğini görün. Yaklaşın ve feminist hareketin derdinin ne olduğunu kendi gözlerinizle görün. Yaklaşın, şunu göreceksiniz: Feminizm herkes içindir. (...)

Basitçe ifade etmek gerekirse feminizm cinsiyetçiliği, cinsiyetçi sömürüyü ve baskıyı sona erdirmeyi amaçlayan bir harekettir. (Syf 7-11)

Feminist doğulmaz, feminist olunur. İnsan yalnızca kadın olarak doğma imtiyazına sahip olduğu için feminist politikanın savunucusu olmaz. Siyasi tavır alışların tümünde olduğu gibi, kişi feminist politikaya tercih ve eylem yoluyla inanır. (Syf 19)

Feminist hareket kadın dostluğunun oluşması için ortam yarattı. Dostluğumuzu erkeklerle karşı oluşturmadık, kadınlar olarak kendi çıkarlarımızı korumak için oluşturduk. (Syf 28)

Şu gerçekliği teyit etmek üzere cinsiyetçilik karşıtı düşünce ve pratiği hayata geçiriyoruz: Kadınlar birbirlerini tahakküm altına almadan kendilerini gerçekleştirebilir ve başarıya ulaşabilirler. (Syf 31)

Bizler kitlesel feminist hareketi yeniden canlandırmanın yollarını ararken üremeye dahi haklar da feminist gündemin merkezinde kalacaktır. Eğer biz kadınlar bedenlerimizle ilgili seçim yapma hakkına sahip olmazsak, yaşamımızın diğer alanlarında da haklarımızdan feragat etme riski doğar. (Syf 43)

Kadın bedeni hakkındaki cinsiyetçi düşünceye karşı çıkmak, günümüz feminist hareketinin en güçlü müdahalelerinden biridir. (...)

Ataeril duyarlılıkların gü-



zelli endüstrisini beslemesine izin vermeyi sürdürürsek, ergenlik çağındaki genç kızlar, feminist düşünürlerin güzellik ve süslenmenin değerini teslim ettiğini bilemeyecekler. Feministlerin, kadınların güzellik özlemlerini sert bir şekilde karşısına alması, feminist politikanın altını oydu. Bu duyarlılık artık daha az rastlanır olsa da, kitle medyası bunu feministlerin düşünme biçimi olarak lanse etti. Feministler, güzellik endüstrisine, moda ya geri dönmekçe ve uzun erimli, sürdürülebilir bir devrim yaratmadıkça özgür olamayacağız. Kendi bedenlerimizi, nasıl olduğu gibi kabul edip seveceğimizi öğrenemeyeceğiz. (Syf 45-49)

Sınıfsal güce sahip kadınlar, feminist platformu oportünistçe kullanırken, bir yandan da feminist politikaları yok ediyor ve sonunda kendilerini yeniden tabi kılacak bir ataeril sistemin sürmesine yol açıyorlar. Sadece feminizme değil, kendilerine de ihanet ediyorlar. Feminist kadınlar ve erkekler, sınıf tartışmasına geri dö-

nenken, dayanışma için gerekli koşulları yeniden sağlayacaklardır. Ardından, kaynakların paylaşıldığı ve sınıfa bakılmaksızın herkese kişisel gelişim olanağının sağlandığı bir dünya daha iyi tasavvur edebileceğiz. (Syf 59)

Bugün, çalışmanın kadınları erkek tahakkümünden kurtarmadığını biliyoruz. Şüphesiz erkeklerle, erkek tahakkümünün norm sayıldığı ilişkileri sürdüren



EDEBİYATTA KADIN PERSPEKTİFİ

Kadın deneyimleri ve mücadelesini anlatan kadın yazarların yazdığı kitaplardan bir seçki hazırladık

Hazırlayan: Leyla ALP



ŞİŞMANLIK HAKKIMIZ
ABD'li yazar, aktivist Virgie Tovar, Şişmanlık Hakkımız'da kilo, beden ve normallik kavramlarını radikal bir sorgulamaya tabi tutuyor. Kitap, yalnızca beden olumlama çağrısı yapmakla kalmıyor; şişmanlık karşıtı kültürün ekonomi, medya ve patriyarkal düzenle nasıl iç içe geçtiğini analiz ediyor.

Tovar'a göre mesele yalnızca estetik değil; doğrudan bir hak meselesi. Kadın bedeni üzerindeki denetim, güzellik standartları ve "ideal beden" dayatmaları, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yeniden üretildiği alanlar olarak ele alınıyor. Yazar, kişisel deneyimle politik çözümlemeyi bir araya getirerek bedenin feminist bir perspektifle yeniden tanımlanabileceğini savunuyor. Şişmanlık Hakkımız, güncel feminist literatürde beden özgürlüğü ve kapsayıcılık tartışmalarına güçlü bir katkı sunuyor.

Yayınevi: Güldünya Yayınları



KADINSIZ İNKILAP
Yaprak Zihnioğlu'nun çalışması, Türkiye'de kadın hakları mücadelesinin erken Cumhuriyet dönemindeki en kritik eşiklerinden birini mercek altına alıyor. Kitap, 1923'te kurulmuş İstene Kadınlar Halk Fırkası girişimini ve bu girişimin öncüsü olan Nezihe Muhiddin'in yaşamını tarihsel belgeler ışığında in-

celiyor. Roman, 45 yaşında, evli ve çocuklu bir sanatçı-

Yayınevi: Metis Yayınları



DÖRT AYAK ÜSTÜNDE
Miranda July'nin romanı Dört Ayak Üstünde, yayımlandığı yıl edebiyat dünyasında geniş yankı uyandırdı. Yılın En İyi Kitabı listelerinde yer alan eser 2025 Joyce Carol Oates Prize ve 2025 Women's Prize for Fiction için de finale kaldı.

Roman, 45 yaşında, evli ve çocuklu bir sanatçı-

nın tekdüze hayatına hareket katmak amacıyla Los Angeles'tan New York'a çıkmayı planladığı yolculukla başlıyor. Ancak yola çıktıktan kısa süre sonra tesadüfen durduğu bir kasabada, sıradan bir seyahat içsel bir kırılmaya dönüşüyor. Geçmişin yükleri, bastırılmış arzular ve kimlik çatışmaları birer birer su yüzüne çıkıyor.

Miranda July, orta yaşın mahremiyetine ironik, cesur ve yer yer absürt bir anlatımla yaklaşıyor. Roman boyunca "makbul kadın" kalıpları sorgulanırken; evlilik, annelik, yaş alma ve cinsellik feminist bir mercekte yeniden değerlendiriliyor. Dört Ayak Üstünde, bireysel bir hikâyeyi kolektif bir kadın deneyimine dönüştüren, özgürleşme ihtimalini tartışan çarpıcı bir anlatı olarak öne çıkıyor.

Yayınevi: Medusa Yayınları



ÇİÇEKLENMELER
Melisa Kesmez'in Çiçeklenmeler adlı romanı, bir kadının geçmişiyse, ailesiyle ve bastırılmış duygularıyla hesaplaşmasını konu alıyor. Gündelik hayatın sıradan ayrıntılarından yola çıkan metin, kadınlık deneyiminin katmanlarını sakın ama sarsıcı bir anlatımla açıyor. Romanın merkezindeki

Türkan, kocasının ölümünün ardından kendi hayatına dışarıdan bakmayı öğrenirken; çocukluk, annelik, kırgınlıklar ve yarım kalmış arzularla yüzleşiyor. "Her şey mümkün" diyerek yeşeren umutların izinde,

dünyaya doğru yeni adımlar atmaya cesaret arıyor. Çiçeklenmeler, kadın kimliğinin yeniden tanımlanabileceğini ve kişisel dönüşümün her zaman mümkün olduğunu hatırlatan, içsel bir yolculuk anlatısı.

Yayınevi: İletişim Yayınları

ANNEM ÖLDÜ MÜ



Çağdaş Norveç edebiyatının güçlü seslerinden Vigdis Hjorth'un bu romanı, aile, kayıp, miras ve kadın ilişkileri etrafında örülen sarsıcı bir yüzleşme hikâyesi sunuyor. Seçimleri nedeniyle ailesi tarafından dışlanan bir kadının, başarılı bir ressam olarak yıllar sonra doğmuş büyüdüğü yere dönüşüyle başlayan an-

latı, geçmişle hesaplaşma ekseninde ilerliyor. Olay örgüsü, anlatıcının gece vakti yıllardır görüşmediği annesini araması ve telefonun açılmasıyla tetikleniyor. Bu cevaplanmamış çağrı, anne-kız arasında kazanani olmayan bir gerilimi büyütürken aile içi travmaları, kırılan bağları ve bastırılmış duyguları görünür kılıyor. Roman; anı, yaratı ve saplantı üçgeninde ilerleyen yapıyla, aileyi bir "savaş alanı" metaforu üzerinden ele alıyor ve bireyin bu alandan sağ çıkma ihtimalini sorguluyor.

Yayınevi: Siren Yayınları



Bir ‘cold read’ deneyimi

Cold read (soğuk okuma) tarzı çağdaş bir üretim olan “Beyaz Tavşan Kırmızı Tavşan” oyunu, tam da savaş günlerinde İranlı vicdani retçi bir yazarın, özgürlük özlemini yansıtıyor

● **Gökçe UYGUN**

Yıllardır kültür sanat muhabirliği yapan bir gazeteci olarak, ilk kez bir tiyatro oyununa giderken en az oyuncu kadar heyecanlıyım! Zira birazdan izleyeceğimiz oyun – bu işe klasik bir tiyatro oyunu demek ne kadar doğru, ayrı bir tartışma konusu– oldukça ünlü. Hatta namı İran’dan çıkıp dünyayı turlamış. Yazarı, İranlı Nassim Soleimanpour, bu metni 2010 yılında (zorunlu askerlik hizmetini reddettiği için 2013 yılında pasaportunu geri alana dek ülkeyi terk etmesine izin verilmedi) kaleme almış. Kendi özgürlük arzusunu oyunun içine saklamış. Oyunun Türkiye yapımcısı Nisan Ceren Özeren’in deyişiyle şişeye not yazıp denize atmak gibi... Yazar bugün Berlin’de yaşıyor. Dolayısıyla oyunun, yazarın ülkesinden çıkmadığı o yıllarda izlenmesi belki çok daha manidar olurdu diye düşünmeden edemiyorum. Ama yine de bize bugünlerde izlemek düştü. Biz de salondaki yerimizi alıyoruz. Oyunun başında klasik bir “telefonları kapatalım” uyarısı var. Ancak çekim yapanların lazerle işaretleneceğine dair yapılan uyarı hem güldürüyor hem de işe yarıyor zira oyun boyunca tek bir telefon ışığı bile görmedim!

HANGİ TAVŞAN?

Oyunun adını söylemeyi unuttuğumu fark ettim ama zaten yazının spotunda okumuşsunuzdur. Yineleyelim: Beyaz Tavşan Kırmızı Tavşan. Bu işin en önemli özelliği biricikliği... Oyuncu metni önce-



den görmüyor; sahneye çıkıyor, kendisine verilen mühürlü zarfı açıyor ve “oynamaya” başlıyor. Hatta bu tarzın bir de adı var; cold read (soğuk okuma). Klasik tiyatrodaki aylarca ve onlarca kez yapılan provaların aksine burada sıfır prova! Hoş, bu teknoloji çağında bir metnin tamamen gizli kalması ne kadar mümkün, tartışılır. Ama yine de inanalım, inanmak isteyelim...

Oyun, 2011 yılında Edinburgh Fringe Festival’de prömiyer yapmıştı. O günden bu yana 30’dan fazla dile çevrilmiş, 3 binin üzerinde kez oynanmış. Güncel rota Türkiye. Oyun, Luz Creative prodüksiyonuyla İstanbul’da Terminal Kadıköy’deki Paribu Art’ta seyirciyle buluşuyor. Metni dilimize Hakan Silahsızoğlu çevirmiş. 40 kişilik oyuncu kadrosunda kimler yok ki; ocak ayında Demet Akbağ ile başlayan bu maraton, Cem Yiğit Üzümoğlu, Ayça Bingöl, Onur Ünsal, Şevval Sam gibi isimlerde sürüp şubatıta Hazal Türesan ile ilk bölümü sonlandırdı. Mart ve nisanda 18 yeni isimle (martta Sarp Apak’la başlıyor, Alper Kul,

Esra Dermancıoğlu, Canan Ergüder, Tilbe Saran gibi isimlerle sürerek nisanda Ceyda Düvenci ile bitiyor) Ataşehir’de Dasdas’ta sürecek. Hemen bir parantez açıp bu eserin daha önce de ülkemize geldiğini anımsatalım. Türkiye’de ilk kez 2018’de sahnelenmişti. Ancak bu kez sosyal medyanın da etkisiyle daha görünür bir karşılık bulduğunu söylemek mümkün.

OYUNCU, METİN, SEYİRCİ VE 3600 SANİYE

Ben ise biraz tesadüf, biraz bilinçli bir seçimle Onur Ünsal’ı izledim. Başka bir oyuncudan izlemediğim için kıyas yapma imkânım yok. Ancak metinle ilk kez sahnede karşılaşan ve bunu seyirciyle birlikte inşa etmek için yaklaşık 60 dakikası olan bir oyuncu açısından bakarsak, gayet makul bir biçimde kotardığını söyleyebilirim.

Gelelim oyunun meselesine... Tavşan metaforu üzerinden otoritenin insan üzerindeki etkisini, seçimleri ve iradeyi ele alıyor diyebiliriz. Ancak bunu yeterince derinlikli bir biçimde yaptığını söylemek zor. Yer yer “kör göze parmak” duygusu yaratıyor. Dediğim gibi, yazarın İran dışına adım atmadığı günlerde çok daha güçlü ve sarsıcı bir karşılık üretebilecek bu metin, bugün yazarın Almanya’da yaşadığını bilince ister istemez başka bir yerden okunuyor. İçerik açısından çok doyurucu bulmasam da, her akşam oyuncunun kabiliyeti ve seyircinin tepkisiyle değişen bir “deneyim” sunduğu kesin. Son bir notla kapatalım konuyu; Nassim Soleimanpour’un üniversitedeki eski hocalarından biri metni okumuş ve eski öğrencisine “Biz sana bunu mu öğrettik?!” diyerek şaşkınlığını ve beğenmeme halini dile getirmiş. Bu bilgi cebinizde dursun. Cebinize bir de –bilet, ulaşım ve diğer giderler dâhil– iki bin civarında bir para koyarsanız izlemeye gidebilirsiniz. Yeni bir şey deneyimleyeceğiniz kesin ama beğenip beğenmemek size kalmış elbette...

Karikatür Evi’nde Musa Gümüş sergisi

Uluslararası ödülleri olan Musa Gümüş’ün düşündüren ve umut veren çizgilerinden oluşan sergi, Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi’nde sanatseverlerle buluşuyor

● **Hülya ARSLAN**

Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi’nde düzenlenen “Vicdanın Çizgilerdeki Yansıması - MUSA GÜMÜŞ Anısına” sergisi, Musa Gümüş’ün çizgilerini sanatseverlerle buluşturuyor. Musa Gümüş’ün karikatürleri, yalnızca estetik bir anlatım biçimi değil; dünyayı anlama ve sorgulama çabasının güçlü bir ifadesi olarak izleyici karşısına çıkıyor. Yaşam, özgürlük, adalet, barış ve insanlık onuru gibi evrensel değerleri yalın ama derin bir dille ele alan sanatçının eserleri, Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi’nde sanatseverlerle buluşuyor. Sergi, sanatçının eşi Hanife Gümüş ve Karikatürcüler Der-



dünyasına katkıları farklı yönleriyle ele alınacak. 1 Mart Pazar günü açılışı yapılan sergi 19 Nisan Pazar gününe kadar sanatseverler tarafından ziyaret edilebilir.

neği işbirliği ile gerçekleştirildi. Geçtiğimiz sene vefat eden Musa Gümüş, uluslararası ödülleri bulunan ve kendi atölyesinde verdiği çalışmalarla pek çok öğrenciye karikatür eğitimi vermiş usta bir sanatçı olarak anılıyor. Bu yönüyle Gümüş, yalnızca eserleriyle değil, yetiştirdiği öğrenciler ve sanat dünyasına katkılarıyla da önemli bir iz bıraktı. Sergi kapsamında 5 Nisan’da Musa Gümüş’ün yakın arkadaşları tarafından bir söyleşi gerçekleştirilecek. Söyleşide sanatçının üretim süreci, sanat anlayışı ve karikatür dünyasına katkıları farklı yönleriyle ele alınacak. 1 Mart Pazar günü açılışı yapılan sergi 19 Nisan Pazar gününe kadar sanatseverler tarafından ziyaret edilebilir.

Azınlık kadınların “Görünmeyen İzleri”

İstanbul Toplumsal Cinsiyet Müzesi, 1 Mart Dünya Sıfır Ayrımcılık Günü’nde “GÖRÜNmeyEN İZLER?” adlı yeni sergisini ziyarete açtı. Yahudi, Ermeni ve Rum kadınların deneyimlerine odaklanan sergi, çevrimiçi olarak izlenebiliyor

Toplumsal cinsiyet odaklı hafıza çalışmalarına bir yenisi daha eklendi. Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Derneği bünyesinde faaliyet gösteren İstanbul Toplumsal Cinsiyet Müzesi, “Kimler doğal olarak görünür olabiliyor, kimler görünür olmak için mücadele etmek zorunda kalıyor?” sorularından yola çıkarak hazırladığı “GÖRÜNmeyEN İZLER?” sergisini sanatseverlerle buluşturdu.

Kolektif bir üretim sürecinin ürünü olan sergi; Türkiye’deki Yahudi, Ermeni ve Rum kadınların kimlik, din ve sınıf ekseninde karşılaştıkları zorlukları, şiir, öykü, illüstrasyon, fotoğraf ve ses yerleştirmeleriyle anlatıyor. Dışavurumcu sanatlar

eğitmeni Aylin Vartanyan’ın kolaylaştırdığı bir üretimdir birer “hafıza kaydı” niteliği taşıyor. Küratörlüğünü atölye katılımcısı kadınların üstlendiği bölümlerde, “makbul kadınlık” rolleri ile azınlık kimliği arasında çatışmalar görünür kılıyor.

Anna Maria Beylunoğlu, Arpine Silahlı, Arianna Dağlıyan ve Karel Bensusan’ın atölyelerde ortaya çıkan üretimleri Duygu Aşık tarafından yapılan illüstrasyonlarla sergiye taşındı. Eva Şarлак, Karin Karakaşlı, Niki Stravridi ve Rea Stathopulu, sergiye şiir ve öyküleriyle katılırken besteci ve müzik terapisti Renan Koen ses kolajlarıyla katkı sunuyor.

Sergiyi dijital ortamda ziyaret etmek için: www.gorunmeyenizler.com



13 MART CUMA | 20.00

ILDA SIMONIAN

Hasret, Özlem ve Umut Dolu Ermeni Şarkıları

İlda Simonian, mezzo-soprano | Serj Can Misir, piyano

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | [kadikoy.bel.tr](https://www.kadikoy.bel.tr)

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Ağaca Dönüşen Kız



Natsuko İma-mura bu öykü kitabında, toplumun ke-narında du-ran kadın-ları; sessiz kalanları, gör-mezden ge-linenleri, dö-nüşerek var olmaya çalı-şanları anla-tıyor. Gerçek ile fantezinin

sınırlarının silikleştiği bu hikâyelerde, kadınlık deneyimi bir bedene değil, bazen bir ağaca, bazen bir ruha, bazen de bir kediye sığınıyor. Kadınlar dönüşüyor ama dünyaları da sarsılıyor. Kadınlar dönüşüyor ama özgürleşemiyor. Şintoist çağrışımlar, fablvari anlatımlar ve toplumsal eleştirilerle örülmüş üç öyküden oluşan Ağaca Dönüşen Kız, nesnelerin bile ruh taşıyabildiği bir evrende, kadın olmanın ne anlama geldiğini sarsıcı bir dille sorguluyor. (Tanıtım Bülteninden)

Can Yayınları / 112 sf / Mart 2026

Dikkat çeken yeniler:

- Kız Neşesi / Buket Uzuner / Everest Yayınları
- İsimler / Florence Knapp / Domingo Yayinevi
- Bir Panik Ataklının Günlüğü / Ayşegül Günsür / Destek Yayınları

TEKLİ

Daniska / Kadıköy



Daniska’nın Garaj Müzik etiketli yeni albümü Ay-rılanlar İçin Hava Tah-mini’nin dör-düncü şarkı-sı yayımlandı. Öyle işte ile

açılışını yapan, Gözümün İncisi ve Virgül ile devam eden albümün dördüncü şarkısı Kadıköy. Sadece kendi yazdığı şarkıları seslendiren Daniska, bu geleneği Kadıköy ile bozuyor ve ilk kez sözü ve müziği başkasına ait bir şarkıyla yeniden yorumlayarak müzikseverlerin beğenisine sunuyor. Ezgi-nin Günlüğü’nün Eski Arkadaş albümünde yer alan Kadıköy’ün sözü ve müziği Hüsnü Arkan’a ait. Kadıköy’ün sadeliği ve akustik ıcrası ile dikkat çeken Daniska halli, dinleyicisinin kulağına zamansız bir ezgi fısıldıyor. Ayrılanlar İçin Hava Tahmini her ay yayınlanacak şarkılarla devam edecek. (Tanıtım Bülteninden)

Ruhu doyanan yeniler:

- Suya / Narel Collective
- Peki Öyle Olusun / Göksel
- Birlikli İnsanın Şarkısı (Özdemir Asaf 100 Yaşında) / Serra Bilgincan & Can Kuman

DİZİ

Hayatı Zehir Olan Çocuklar



Netflix’in Po-lonya yapımı yeni mini dizisi “Hayatı Zehir Olan Çocuklar” (Orijinal adıyla Ołowiane dzieci), izleyiciyi 1970’lerin Polonya’sına, bir sanayi kasabasına götürüyor. 6

bölümden oluşan dizi, sanayinin kalbi Si-lezya’nın “en büyük gururu” olarak görülen Szopienice Çelik Fabrikası’nın gölgesinde yaşanan sarsıcı bir gerçeği gün yüzüne çıkarıyor. Genç pediatrist Jolanta Wadowska-Król (Joanna Kulig), bölgedeki çocuklarda yaygın görülen anemi ve gelişim bozukluklarını fark eder. Araştırmaları onu tek bir noktaya çıkarır: Fabrika bacalarından yayılan ve havayı, suyu, toprağı zehirleyen kurşun tozu. Ancak çocukların tedavilerini yaptırmak ve fabrikada önlemlerin alınmasını sağlamak hiç kolay olmaz. Dönemin gelişmiş sanayisiyle övünen “modernleşme” iddiasındaki hükümeti, hem gizli servisiyle hem de işçileri kışkırtarak doktoru yolundan geri döndürmeye çalışır. Fakat Dr. Jolanta, kariyerini ve güvenliğini riske atarak binlerce çocuğu kurtarmak için sisteme karşı savaşı-nı bırakmaz. Başrolde Cold War (Soğuk Savaş) fil-minden tanıdığımız Joanna Kulig’e, Agata Kulesza ve Kinga Preis gibi Polonya sine-masının dev isimleri eşlik ediyor.

Masumiyet, bir çocukluk sığınağıdır

ALPER TURGUT

alperturgut@yahoo.com



"Tavşan İmparatorluğu", sistem eleştirisi ile insanın iç ve dış arayışını metnine katan ve meselesinde çocukları merkezine alan bir film. Çeşitli festivallerden ödülleri dönen yapım, haksızlığa isyan edebilmenin kodlarını, yetişkinlerin ahlaki ve vicdani yanlışları arasında bulup çıkartıyor resmen. Taşrada ve yoksullukta, hayatın yükü hepten ağırdır, haliyle böylesi yozlaşmış bir sistem, ilk önce bir çocuğun masumiyetine dadanır. Saf olanı, kendine ve öncellerine benzete-bilmek için, ısrarla.

Kırsalda tavşan avlayan babası Beko ile yaşayan küçük Musa'nın büyük bir derdi var. Çünkü babası, devletin engelli çocuklara yardım sağladığını duyunca, oğlunu engelli gibi davranmaya zorluyor. Yalana hapsolan çocuk, bu özel okulda, Nergis adlı bir kızla tanıyor ve birlikte saf olanları koruma telaşına düşüyorlar. Bu çocuksu farkındalık ve

yoğun hayal gücünden bir sığınak doğuyor. Tazi yarışlarından kurtarılan tavşanlar, cürümeden, çıkardan ve acımasızlıktan ne kadar saklanabilir ki? Kıssadan hisse, şefkat ve vahşet arasındaki ayırımı gözetmek çocuklara kalmamalı, büyükler, yaşamın tüm sorumluluğunu taşımayı bilmeli.

Yapıtın tekniği gayet iyi, elbette aksaklıklar da var, lakin memlekette çekilen ve ne anlattığını bile bilmeyen onca film arasında, öne çıktığı kesin. Filme puanım, 100 üzerinden 70'tir.

Gelelim "Parçalı Yıllar" adlı filme, Altın Portakal'da seyretmiş ve iskanlanmış bir iş olduğunu düşünmüştüm, şimdi gösterime girdi. Fikrimse, geçen onca zamanda pek değişmedi. Özellikle 'erotik film furyası' döneminin, toplumsal muhalefetin yükseldiği 1970'lere denk gelmesini ve devamında arabesk ile birlikte geniş halk kitlelerine, hafifletici sebepler vermesini, ayrıca okumak gerekiyor. Yani sistem, politik filmler çekileceğine, seks içerikli yapımlar üretilmesine izin verdi. Cuntaya giden yolun kilometre taşlarında nice tuhafliklar vardır. Filmle ilgili derdimi, uzunca süresi, tiyat-



Tavşan İmparatorluğu

ral olma arzusu, didaktik anlatım dili ve dönemin gerekliliklerine özenilmemesi olarak açıklayabilirim. Yine de ilginç bir konu olduğu yadsınamaz, yakın dönemimiz gerçekten nice cevher barındırıyor, işlenmesi, incelenmesi ve resmedilmesi gereken. Filme notum, 100 üzerinden 60'tır.

"Ben Bir Yabancıydım" (I Was a Stranger), mültecilik mevzusuna, birbirlerine değen hayatlar üzerinden bir yol çizmek isteyen ve gerçeğin yakıcı-yıkıcı öyküleriyle bizleri sarsma niyetindeki filmin, ülkemizde pek hoş karşılanmayacağını tahmin ediyorum. Çünkü Türkiye'de geçen sahnelerin seyrinde önyargı oluşturmaya muhtemel. Hani pek de haksız sayılmazlar, çünkü ya-

kın durdukları, uzak kaldıkları var, düüst olduğu hissi de geçmiyor. Ötesinde oyuncu yönetiminde sıkıntılar, karakterlerin gri alanda kalmayıp, karikatürize bir şekilde ya kötü ya iyi olması, sürekli tesadüflerden medet umulması, filmin yumuşak karnı. Ancak bir başyapıt muamelesi görüyor, bu da ilginçtir. Filme notum, 100 üzerinden 65'tir.

"Bacaklarım Olsaydı Seni Tekmelerdim" (If I Had Legs I'd Kick You), bu film için ne söyleyebilirim, bir adım geri gidip, üstüme hunharca depresiflik ve anksiyete boca edin diyebilirdim, bitimindeki hızları düşününce. Tükenmişlik ve yalnızlık da cabası. Sinemadan çıkınca, anlaşılacak istiyorum diye bağırarak caddelerde koşmak istedim, yani böylesi çılgınca bir deneyim. Şakaşı bir yana, kimileri için cehennem gibi bir film, beni ise harbiden sardı. Hele hele başroldeki Rose Byrne sahiden döktürüyor. Filme notum, 100 üzerinden 70'tir.

Gelelim, sona kalan ama dona kalmayan filmimize, yılın en iyi işlerinden biri, 86 ödül kazandı şimdilik ve Oscar dahil devamı da

gelir sanki. Birkaç yıl önce "Nomadland" ile en iyi yönetmen Oscar'ını kucaklayan Çinli yönetmen Chloé Zhao, "Hamnet" ile benim sinema yolculuğum zirveyi değil, zirveleri hedefliyor diyor adeta. Kurgu, duyguların geçiş, atmosferin gücü ve dahası, Bu bir Shakespeare filmi değil, onun eşi Agnes'in "yani Anne Hathaway (yok, yok aktris olan değil) diye bilirdik, anne yerine kullanılmış olabilir Agnes" filmi ve Hamlet'e dönüşen oğulları Hamnet'in. Film şiir gibi, ancak biricik handikabı, hiçbir şeyin hakkı tam olarak verilemeden geçiriliyor. Bunun için 20 puan kesiyorum. Ve Jessie Buckley, resmen oyunculuk şovu yapıyor. Filme notum, 100 üzerinden 80'dir.

Ve bir de dizi eklemek istiyorum yazıya. HBO Max platformunda gösterilen A Knight of the Seven Kingdoms, en son seyrettiğim ve çokça beğendiğim iş oldu. Dizi, Game of Thrones evrenini sevenler için zaten büyük bir hediye, ama tek sorunu var, o da süresi. 30 dakikalık bölüm mü olur, üstelik sezonu altı bölümcük iken. Yerli dizi yersiz uzun, eyvallah. Yabancı diziler ise süre meselesinde -tam tersi istikamette- kontrolü kaybetmekte. Neyse, ejderhalar olmasa bile, onurlu şövalyeler var diyoruz. Bu güzelim diziye notum; 100 üzerinden 85'tir.



İstanbul'da Institut français (biletli), Sinematek/Sinema Evi (ücretsiz), Atlas 1948 (biletli), Torun Center Sinemaları (biletli), İBB Beyoğlu Sineması (ücretsiz) ve Üsküdar Bağlarbaşı Kültür Merkezi (ücretsiz olmak üzere 6 farklı mekanda toplam 28 gösterim yapılacak.

Frankofon filmler zamanı

● Gökçe UYGUN

Frankofon Film Festivali, 2026 edisyonu için programını açıkladı. Geçen yıllarda olduğu gibi bu sene de Türkiye'de henüz gösterime girmemiş yeni filmlerle dolu olan festival, 7.

sanat sinema ve Frankofon (Fransızca konuşan/ Fransız kültürünü benimsemiş) kültürünü buluşturacak. Festival seyircileri Frankofon ülkelerle ait sinema şaheserleri, aile komedileri, sosyal ve tarihi dramalar ve yenilikçi bağımsız filmleri keşfetme fırsatı bulacaklar. Fransız Kültür Merkezi tarafından Fransa, İsviçre, Belçika, Kanada ve Lüksemburg Büyükelçilikleri ile ortaklaşa düzenlenen Frankofon Film Festivali, Fransızca dilini ve Frankofon ülkeler ile Uluslararası Frankofon Örgütü'nün üye ve gözlemci ülkelerinin kültürlerini tanıtmayı amaçlıyor.

5 Mart-29 Mart tarihlerinde gerçekleşecek olan Frankofon Film Festivali, Türkiye'nin dört bir yanından 19 şehirdeki toplam 30 mekanda düzenlenecek. 18 filmlik programıyla festivalin bu yıl ziyaret edeceği şehir ve ilçeler arasında İstanbul, İzmir, Ankara, Ayvalık, Bandırma, Batman, Bodrum, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Kuşadası, Lüleburgaz, Mardin, Mersin, Muğla ve Bergama bulunuyor.

8 MART VURGUSU

Bu yıl festivalin takvimi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile çakıştığı için programda kadınlar odağı alınıyor. Bu kapsamda, gösterilecek filmlerin yüzde 45'i kadın yönetmenlere ait ve bu filmlerin yüzde 70'inde başrol kadın oyun-

cular tarafından üstleniliyor. Bu özel dönemi vurgulamak amacıyla, Agnès Varda'nın feminist sinemanın klasiklerinden biri kabul edilen "Biri Şarkı Söylüyor, Diğeri Söylemiyor" (L'une chante, l'autre pas) filmi-nin restore edilmiş versiyonu, Othon Sinema ve Atlas 1948 işbirliğiyle özel bir gösterimle izleyiciyle buluşacak.

Festivalin bir de konuk yönetmeni olacak; gerçeklere dayanan ve büyük bir insanlık duygusuyla dolu filmleriyle tanınan Fransız-Belçikalı yönetmen Olivier Meyss. Fransızca'yı kaderleri birbirine bağlayan ortak dil olarak kullanan, duyarlı bir büyüme hikâyesi anlatan filmi L'été de Jahia (Jahia'nın Yazı) gösterilecek.

AÇILIŞ SİNEMATEK'TE

Frankofon Film Festivali'nin açılışı Kadıköy'de olacak. Festival, 6 Mart Cuma günü saat 16.30'da "Bir Gün Bırakıp Gitmek" film gösterimi ile Sinematek/Sinema Evi'nde başlayacak. Çağdaş gençliğin coşku ve kırlanlığını gerçekçi bir şekilde anlatan filmleriyle tanınan genç Fransız yönetmen Amélie Bonnin imzalı film, Cannes Film Festivali'nin de açılışını yapmıştı. Juliette Armanet ve Bastien Bouillon'un başrollerini paylaştığı romantik bir müzikal komedi tarzındaki filmin gösteriminin ardından yönetmen Bonnin'in katılımıyla bir söyleşi de gerçekleştirilecek.

Festival kapsamında Sinematek'te 10 Mart Salı günü Biri Şarkı Söylüyor, Diğeri Söylemiyor, 11 Mart Çarşamba Jim'in Hikâyesi, 12 Mart Perşembe Dördüncü Duvar ve 13 Mart Cuma da Herkes Touda'yı Seviyor filmleri 17.00 seansında izlenebilecek.

SİNEVİZYON



Kurtuluş

Emin Alper'in Gümüş Ayı ödüllü filmi 'Kurtuluş' 6 Mart'ta vizyona geliyor. 76. Berlin Film Festivali'nde Jüri Büyük Ödülü'nü kazanan film, korucu Hazeran aşireti ile yıllar önce köylerini terk etmek zorunda kalan Bezaziler arasında geçen toprak çatışmasını konu alıyor. Alper'in beşinci uzun metrajlı filminin oyuncu kadrosunda Caner Cindoruk, Berkay Ateş, Feyyaz Duman, Naz Göktan, Özlem Taş, Eren Demir, Selim Akgül, Hichi Demi ve Nazmi Karaman yer alıyor.

Kadıköy Sineması

KURTULUŞ: 11.30, 14.00, 16.40, 19.00, 21.30, 6 ve 7 Mart 23.59
HAMNET: 12.00, 14.15, 16.30, 21.00, 6 Mart Cuma 23.30
GÖRÜNMEZ KAZA: 19.00
BABA, ANNE, KIZ KARDEŞ, ERKEK KARDEŞ: 6 Mart Cuma 19.00
MEHMET SİNDEL İLE "EYES WIDE SHUT" FİLM OKUMASI: 7 Mart Cumartesi 13.00
KADINLAR GÜNÜ ÖZEL KISA FİLM SEÇKİSİ: 8 Mart Pazar 14.30
NTL: DR STRANGELOVE: 11 Mart Başka Çarşamba 21.00
KURAK GÜNLER: 12 Mart Unutulmaz Perşembe 19.00
Adres: Bahariye Cad. No:25, Kadıköy
Tel: (0216) 337 74 00



Sinematek/Sinema Evi'nde bu hafta

Adres: Osmanağa Mah., Hasircıbaşı Cad., Hasircı Sok. No:16 | İletişim: sinematek@kadikoy.bel.tr | Web: sinematek.kadikoy.bel.tr | Instagram: @sinematekSinemaEvi



Öldüren Hatıralar

Bir psikiyatri hastanesinde çalışan Dr. Constance Petersen, ilgisine karşılık vermediği meslektaşları tarafından soğuk ve duygusuz bulunsada genç ve yakışıklı yeni hastane müdürünün görev başlamasıyla birlikte bu durumun Petersen'dan kaynaklanmadığı çok geçmeden anlaşılır. Yeni müdür de meslektaşının ilgisine karşılıksız kalmaz. Ne var ki genç adamın hem sakladığı hem de bilincinin dışında ondan saklanan karanlık noktalar vardır.

6 Mart Cuma Saat:20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: John Palmer ve Hilary St George Saunders (roman), Ben Hecht
Oyuncular: Ingrid Bergman, Gregory Peck
ABD / 1945 / 111 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Komün (Paris, 1871)

Komün (Paris, 1871), Peter Watkins'in son filmi. Hem yıllar boyunca geliştirdiği kolektif film üretiminin hem de tarihin

tek bir zamanda ve yerde yaşanmadığına dair yaptığı politik müdahalelerin zirve noktası. Watkins, 1871'de Paris'te halkın yönetimi ele geçirdiği; cinsiyet, gelir, sınıf eşitliği gibi konularda taleplerin ve adli bir dünya kurma hayalinin somutlaştığı haftaları, Paris'in hemen dışında bir fabrikada, amatör oyuncularla kendi araştırmalarını yapmaları için imkân tanıyarak filmine yansıtıyor. Olayları hem halkın kendi kurduğu basın hem de devlet yanlısı medya aracılığıyla, kameranın varlığını yadsımadan aktarıyor.

7 Mart Cumartesi Saat:14.00

Yönetmen: Peter Watkins
Senaryo: Agathe Bluyssen, Peter Watkins
Oyuncular: Véronique Couzon, Armelle Houankanin, Marie-Joséphine Barrere
Fransa / 1999 / 345 dk. / Siyah Beyaz/ Fransızca / Türkçe ve İngilizce Altyazılı

İp

Türkiye'de "Ölüm Kararı" olarak gösterilen film, aynı evde yaşayan iki üniversite öğrencisinin, Friedrich Nietzsche'nin Böyle Buyurdu Zerdüşt adlı kitabındaki üst-insan kavramı üzerine hocalarıyla yaptıkları bir konuşmalarla etkilenerek arkadaşlarını iple boğarak öldürmeleriyle başlar. İkili bu cinayetin ardından evde bir davet verir. Gece boyunca yapılan konuşmalar; filmin he-

men II. Dünya Savaşı ertesinde çekilmiş olduğunu hatırlatır.

8 Mart Pazar Saat: 14.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Arthur Laurents, Patrick Hamilton (tiyatro oyunu)
Oyuncular: James Stewart, John Dall, Farley Granger, Joan Chandler, Cedric Hardwicke, Constance Collier
ABD / 1948 / 80 dk. / Renkli / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Trendeki Yabancılar

Ünlü bir tenisçi olan Guy, trende kendisini tanıyan laf cambazı Bruno ile masum başlayan bir sohbete girer. Guy, sevmediği karısını terk etmek istediğini ama onu ikna edemediğini söylediğinde, kontrolcü babasından yakınan Bruno ona mükemmel suçla dair teorisinden bahsedir: İki yabancı, karşılaşmasını istedikleri cinayetleri birbirleri adına işlerlerse, ortada bir saik olmayacağından suçlu bulunmayacaklardır.

8 Mart Pazar Saat:18.30

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Patricia Highsmith (roman), Raymond Chandler, Czenzi Ormonde
Oyuncular: Farley Granger, Ruth Roman, Robert Walker
ABD / 1951 / 101 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Sinematek/Sinema Evi'nin 3 Şubat-7 Nisan tarihleri arasındaki programında Alfred Hitchcock'un filmleri ile Peter Watkins'in Türkiye'de ilk kez düzenlenen retrospektifi izleyiciyle buluşuyor

Arka Pencere

Bir foto-muhabir olan Jeff, sakatlanan bacağından dolayı günlerini New York'taki dairelerinde, tekerlekli sandalyede, avluyu paylaştığı komşularını fotoğraf makinesi ile gözetleyerek geçirmektedir. Bir gün karşı apartmanda bir cinayetin işlendiği şüphesine kapılır ve saplantılı bir şekilde bu olayı çözmeye başkoyar.

10 Mart Salı Saat:20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: John Michael Hayes, Cornell Woolrich
Oyuncular: James Stewart, Grace Kelly, Wendell Corey
ABD / 1954 / 112 dk. / Renkli / İngilizce / Türkçe Altyazılı



Şüphenin Gölgesi

Kasabadaki durağan hayatından sıkılan Charlotte, hayatlarına heyecan katması için, ailenin göz bebeği olan dayısı Charlie'yi evlerine davet etmeyi planlamaktadır. Tam o sırada dayısından aileyi ziyarete geleceğini bildiren bir

telgraf alır. Bu sürpriz habere çok sevinen Charlotte'in heyecanı dayısının her geçen gün tuhaflaşan davranışlarından dolayı içinden çıkmaz bir kâbusa dönüşecektir.

11 Mart Çarşamba Saat: 20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Thornton Wilder, Sally Benson, Alma Reville
Oyuncular: Teresa Wright, Joseph Cotten, Patricia Collinge, Hume Cronyn
ABD / 1943 / 108 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Aşkdan da Üstün

Vatan hainliğinden hüküm giymiş olan babası nedeniyle şüpheli görülen Alicia bir partide tanıştığı istihbarat ajanı Devlin'e aşık olur. Devlin onu Amerika için ajanlık yapmaya ikna ettikten sonra Alicia'nın görevi, Nazilerle iş birliği içindeki bir sanayiciyi baştan çıkarıp istihbarat teşkilatının ihtiyaç duyduğu bilgilere ulaşmak olur.

12 Mart Perşembe Saat: 20.00

Yönetmen: Alfred Hitchcock
Senaryo: Ben Hecht
Oyuncular: Ingrid Bergman, Cary Grant, Claude Rains
ABD / 1946 / 101 dk. / Siyah Beyaz / İngilizce / Türkçe Altyazılı

Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle konuştuğumuz kadınlar, sokakta güvenlik kaygısı yaşadıklarını, taciz riskine karşı güzergâh değiştirdiklerini anlattı. Ekonomik belirsizlik ve artan şiddet haberlerinin de gündelik yaşamlarını etkilediğini belirten kadınlar, eşitlik, caydırıcı cezalar ve dayanışma çağrısı yaptı

● Seyhan KALKAN VAYIÇ – Hülya ARSLAN

Dünya Kadınlar Günü yaklaşırken, 8 Mart Pazar günü yurdun dört bir yanında kadınlar meydanlarda olacak. Her yıl olduğu gibi bu yıl da taleplerini dile getirecek olan kadınlar, eşitlik, adalet ve güvenli bir yaşam çağrısı yapacak. 8 Mart öncesinde Kadıköy sokaklarında görüştüğümüz kadınlar ise hem günlük yaşamda karşılaştıkları güvenlik sorunlarını hem de gelecek kaygılarını paylaştı.

Sokakta güvende hissetmediklerini belirten kadınlar, taciz riski nedeniyle güzergâhlarını değiştirdiklerini, eve daha geç gitmeyi göze alarak daha kalabalık ve güvenli buldukları yolları tercih ettiklerini ifade etti. Ekonomik belirsizlik, iş bulma kaygısı ve artan şiddet haberleri de kadınların ortak endişeleri arasında yer alıyor. Kadınlar, yaşadıkları tüm olumsuzluklara rağmen dayanışma ve birlikte hareket etmenin önemine de dikkat çekiyor.

“DAYANIŞMA İLE AŞACAĞIZ”

Akdeniz Üniversitesi gazetecilik bölümü son sınıf öğrencisi 23 yaşındaki Emine Özdem, sokakta güvende hissetmediğini söyledi. Yaşadığı ya da tanık olduğu taciz olaylarında çevredekilerin sessiz kalmasının kendisini daha da tedirgin ettiğini belirten Özdem, “Ben zaten o anda büyük korku yaşıyorum. Yanımdakilerin korkmaması ve görüp geçmemesi gerekiyor. Olaya sert tepki verilmeli. Sessiz kalınmamalı.” dedi. Mezun olduktan sonra iş bulma kaygısı da yaşadığını dile getiren Özdem, şöyle devam etti: “Kadınlar erkeklerle göre daha zor iş buluyor ve daha az maaş alıyor. Bu durum da umutsuzluğu yol açıyor. Ekonomik olarak kaygı yaşıyoruz.”

Türkiye’de kadın olmanın hem güvenlik hem de gelecek açısından zorluklar içerdiğini söyleyen Özdem, tüm olumsuzlukların dayanışma ve psikolojik destekle aşılabileceğini vurguladı.

“KORKTUĞUM İÇİN UZUN YOLU SEÇİYORUM”

Yeditepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü mezunu olan ve şu an bir döyme-piercing stüdyosunda çalışan 24 yaşındaki Şevval Zeynep Yılmaz ise özellikle akşam saatlerinde dışarı çıkarken kaygı yaşadığını söyledi.

21 yaşındaki kız kardeşi ile kendisi için dışarı çıktıklarında kaygı ve korku yaşadığını söyleyen Yılmaz şöyle devam etti: “Tarabya’da oturuyorum. Eve ulaşmak için iki farklı minibüs seçeneği var.



Kadınların ortak talebi: Sokakta güvenlik, hayatta eşitlik



Daha kısa sürede ulaşabileceğim bir yol var ama o güzergâhta yokuştan yürümem gerekiyor ve çok tenha. Bu nedenle daha uzun süren ama yürüme mesafesi daha güvenli olan yolu tercih ediyorum. Aynı şekilde kardeşim de bunu yapıyor. Kıyafet seçerken de eve dönüş saatini düşünüyoruz.”

Kadın cinayetleri ve taciz haberlerinin psikolojik olarak yıpratıcı olduğunu belirten Yılmaz, “Haberlere çok bakmamaya çalışıyorum. Kadınların ölüm haberlerini görmekten dolayı çok üzülüyorum. Tedirgin olduğum için sosyal medyayı sınırlı kullanıyorum. Kadınları öldüren erkeklerle gerekli cezalar verilmeli. Caydırıcı cezalar olmalı. Erkekler ‘hayır’ kelimesini öğrenmeli. Kadınlar ‘hayır’ dediği için, istemediği için öldürülüyor. Tepki vermek gerekiyor.” dedi.

“CEZASIZLIK ŞİDDETİ ARTIRIYOR”

Kadınlara yönelik şiddetin ve ayrımcılığın artık tahammül sınırlarını aştığını belirten Behire Ufuk Özgenc, eşit ve adil bir yaşam talep ettiklerini söyledi. Özgenc, kadın cinayetlerine karşı daha ağır yaptırımlar uygulanması gerektiğini vurgulayarak şöyle konuştu: “Biz ayrıcalık istemiyoruz, doğal ve adaletli davranılmasını istiyoruz. Şu an bilmediğimiz bir yerde bir kadın öldürülüyor. Hiçbir kadın bunu hak etmiyor. Onlara kötülük yapanların ciddi şekilde ceza-

landırılması gerekiyor.”

Cezaların caydırıcı olması gerektiğini de vurgulayan Özgenc, “Bir insanı öldüren biri 3-5 sene sonra serbest kalmamalı. Ciddi yaptırım olmalı. Bir kadın senden ayrılmak istiyor diye onu nasıl öldürebilirsin! ‘Ya benimsin ya toprağın’ anlayışı olabilir mi? O da bir anne babanın evladı, kimse-nin başkasının hayatını almaya hakkı yok.” ifadelerini kullandı. Kadınların yalnızca fiziksel değil ekonomik ve psikolojik şiddetle de karşı karşıya kaldığını belirten Özgenc, “Kadın hem çalışıyor hem şiddet görüyor hem çocuğuna bakıyor. Bir de ‘istemiyorum’ dediğinde öldürülüyor. Bugün 16-17 yaşında bir kızım olsa sokağa gönderirken korkarım. Cezasızlık oldukça bu cesaret ve şiddet devam edecek.” diye konuştu.

“GECE DIŞARIDA OLMAK KAYGI VERİYOR”

Kadın olmanın her gün ayrı bir mücadele anlamına geldiğini ifade eden Ekin Aytaç, “Türkiye’de kadın olmak zor. Güvenlik sorunu var, eşitsizlik var. Her gün mücadele etmek gerekiyor. Son bir günde altı kadının öldürüldüğü bir ülkede yaşıyoruz. İyi hal indirimi, kravat indirimi gibi uygulamalar insanlara cesaret veriyor. ‘Ben de yaparım’ diyorlar. Bu çok tehlikeli. Şu an kadınların hem ekonomik hem psikolojik hem de fiziksel olarak tam anlamıyla güvende olduğu bir

ortam yok. Gece dışarı çıkmak bile plan meselesi. Taksii nereden alacak, nereye bırakacak? Kızım 11 yaşında. Büyüdüğünde muhtemelen getirip götürürüm diye düşünüyorum. Minibüse binecek, inecek, yürüyecek... Bunların hepsi ayrı bir kaygı. Gençliğimde yaşadığım şeyleri onun yaşamasını istemiyorum.”

“SADECE UMUT ETMEK YETMEZ”

Songül Öztürk de artan şiddet olaylarına dikkat çekerek, “Her gün bir haber görüyoruz. Genç bir kadın ağır şiddete uğruyor, iki yıl susmak zorunda kalıyor, sonra ifşa ediyor. Fail kısa sürede dışarı çıkıyor, kadın ise korku içinde yaşamaya devam ediyor. Bu adalet değil. İyi halmış, kravatmış... Benim canıma kasteden birine indirim olmaz. Yolda rahat yürüyemiyorsam bu ülke zaten bitmiştir.” dedi.

8 Mart meydanlarında yıllardır yer aldığını belirten Öztürk, taleplerini ise şöyle dile getirdi: “Eşit işe, eşit ücret istiyoruz. Görünmeyen emeğimiz var. Evdeki yük hâlâ kadının omzunda. Bugün dışarı çıkıp hazırlanmak bile bir nefes almak gibi. 12 yaşında biri kız biri erkek iki çocuğum var. Erkek çocuk bizim evde hiçbir zaman ayrıcalıklı olmayacak. Çocuklarımızı eşitlik bilinciyle yetiştirmemiz gerekiyor. Sadece umut etmek yetmez, ses çıkarmak da gerekiyor.”

Kadıköy Belediyesi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında söyleşilerden atölyelere, spor etkinliğinden tiyatro ve sergiye uzanan geniş bir program hazırladı



Kadıköy Belediyesi'nden 8 MART ETKİNLİKLERİ

Kadıköy Belediyesi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında kadın hakları mücadelesine dikkat çekmek ve toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla bir dizi etkinlik düzenliyor. Mart ayına yayılan programda söyleşiler, atölye, spor etkinliği, tiyatro ve sergi yer alıyor.

POTLAÇ'TA 8 MART'A ÖZEL ATÖLYE

8 Mart etkinlikleri kapsamında Potlaç Kadıköy’de 7 Mart Cumartesi günü 14.00-17.00 saatleri arasında 8 Mart temalı tahta baskı atölyesi düzenlenecek. Kuşdili Sosyal Hizmet Merkezi’nde gerçekleştirilecek atölye ücretsiz olacak.

KADINLAR DAYANIŞMAYLA SAHADA

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında başlatılan Dayanışma Futbol Antrenmanları, 8 Mart etkinlikleriyle devam ediyor. Kadıköy Belediyesi Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor



Hizmetleri Müdürlüğü iş birliğiyle yürütülen çalışmalar kapsamında 7 Mart Cumartesi günü saat 12.00’de Kalamış Spor Merkezi’nde turnuva düzenlenecek. Kadıköy Belediyesi Kadın Futbol Takımı’nın da aralarında bulunduğu beş amatör kadın futbol takımı, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla dayanışma ve farkındalık için sahaya çıkacak. Etkinlik kapsamında saat 16.30’da müzisyen Deniz Tekin bir dinleti yapacak.

CKM’DE 8 MART PROGRAMI

8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde, Kadıköy Belediyesi Caddebostan Kültür Merkezi’nde saat 15.00’te Psikiyatrist-Yazar Aslıhan Dönmez’in katılımıyla “Amazon Kadınlarıyla Söyleşi ve İmza” etkinliği düzenlenecek.

Aynı gün saat 20.30’da “Herkes Farklı Ölü” adlı tek perdelik kara komedi tiyatro oyunu büyük salonda ücretsiz olarak izleyiciyle buluşacak. Oyun, bir kadın ile onu yaşatmaya çalışan başka bir kadının iç içe geçen hikâyesini kara mizah diliyle anlatıyor.

“CİNSİYETÇİ DİLİ HAYATINDAN ÇIKAR”

8 Mart’ın dikkat çeken etkinlikleri arasında yer alan “Cinsiyetçi Dili Hayatından Çıkar!” sergisi, Kadıköy Belediyesi Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü’nün projesi kapsamında hazırlandı. Gazeteci-yazar Ömür Kurt’un kolaj tasarımlarını yaptığı ve küratörlüğünü üstlendiği sergi, 8 Mart–4 Nisan tarihleri arasında Caddebostan Kültür Merkezi’nin 4. kat fuaye alanında ziyaret edilebilecek.

Kent Konseyi’nden 8 Mart paneli

Kadıköy Kent Konseyi Kadın Meclisi ve Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında panel düzenliyor

Kadıköy Kent Konseyi Kadın Meclisi ve Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Kadıköy şubesi Kadıköy’de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında bir panel düzenleniyor. Pano, kadınların medeni hakları ve toplumsal hayatta karşılaştıkları sorunlar ele alınacak.

“Eşitlik Bir Lütf Değil Haktır” başlığını taşıyan panele, insan ve kadın hakları aktivisti Hülya Gülbahar ile Bahçeşehir Üniversitesi öğretim görevlisi Başak Ovacık konuşmacı olarak katılacak. 8 Mart Pazar günü saat 14.00’te Kadıköy Belediyesi Caddebostan Kültür Merkezi B salonunda yapılacak panelin moderatörlüğünü Suna Schulz üstlenirken, sunuculuğu Yasemin Dönmez yapacak.

Kadın hakları, eşitlik mücadelesi ve güncel sorunların tartışılacağı etkinliğe tüm Kadıköylüler davetli.



Kadıköy Kadın Film Günleri başladı

Kadıköy Kadın Film Günleri, Türkiye'nin ilk kadın ressamlarından Mihri Müşfik'i anlatan "Kim Mihri" filmiyle başladı. Etkinlikte yönetmen, oyuncu ve yapımcı izleyicilerle bir araya geldi

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında kadın hakları mücadelesine dikkat çekmek ve toplumsal farkındalığı artırmak amacıyla mart ayına yayılan kapsamlı bir etkinlik programı hazırladı. Film gösterimlerinden söyleşilere, atölyelerden spor etkinliklerine, tiyatro oyunlarından sergilere uzanan programın ilk etkinliği, Filmmor iş birliğiyle düzenlenen Kadıköy Kadın Film Günleri oldu.

Kadıköy Kadın Film Günleri, 1 Mart Pazar günü Caddebostan Kültür Merkezi'nde (CKM) "Kim Mihri" filminin gösterimi ve ardından gerçekleştirilen söyleşiyle başladı. 1886 yılında Kadıköy'de doğan ve Türkiye'de çağdaş resim çalışmalarını başlatan ilk kadın ressam Mihri Müşfik'in yaşam öyküsünü anlatan film, izleyicilerden yoğun ilgi gördü. Gösterimin ardından Hülya Uğur Tannöver'in moderatörlüğünde düzenlenen söyleşiye yönetmen Berna Gençalp, oyuncu Feride Çetin ve yapımcı Yonca Ertürk katıldı.

KADININ HİKÂYESİNİ YAZMAK

Hülya Uğur Tannöver, sözlerine Filmmor ile birlikte Kadıköy Kadın Film Günleri'ni organize eden Kadıköy Belediyesi'ne teşekkür ederek başladı. Tannöver, "Filmmor'un temel amacı, kadınların daha çok sinema yapması, sinemada buluşması ve sinema üzerine fikir üretmesi. Ne kadar

çok kadın bu süreçte katılırsa biz de o kadar mutlu oluyoruz." dedi. Filmde öne çıkan 'Mihri neden unutuldu?' sorusuna da değinen Tannöver, verilen yanıtın hikâyesinin temelini oluşturduğunu belirterek, "Arkadaşımız bu soruya 'Unutulan son kadın olmayacak ve bizim bulup çıkardığımız son kadın da olmayacak' diye cevap veriyor. Belki de meselenin özü bu; kadın tarih yazımı." ifadelerini kullandı. Tarihin büyük ölçüde erkekler tarafından yazıldığına dikkat çeken Tannöver, "Bugün de tarih çoğunlukla erkekler tarafından yazılıyor. Yazılan tarih savaşların ve kanlı mücadelelerin hikâyesi oluyor; bu anlatının içinde kadına yer yok. İngilizce'de 'history' kelimesi 'his story', yani erkeğin hikâyesi olarak yorumlanır. Artık 'her story', yani kadının hikâyesini yazma zamanı geldi. 'Kim Mihri' de bunu çok etkileyici bir biçimde anlatıyor." diye konuştu.

"BİRÇOK KİŞİNİN MİHRİ'DEN HABERİ YOKTU"

Yönetmen Berna Gençalp, Mihri Müşfik'ten ilk kez 2013 başında Burcu Pervanoğlu'nun ver-

diği bir sanat tarihi dersinde haberdar olduğunu belirterek, "Adını duyar duymaz bunun bir film hikâyesi olduğunu düşündüm. 2022'de film tamamlandı. Güzel bir festival yolculuğu geçirdi ve şimdi de özel gösterimlerle izleyiciyle buluşmaya devam ediyor." dedi. Film ekibini oluştururken bilinçli tercihler yaptıklarını ifade eden Gençalp, "Ekibi kurarken öncelikle o alanda çalışan uzman bir kadın var mı diye baktık. Özellikle film ekibinde kadınların yer almasını istedik. Ancak bu, yalnızca kadınlardan oluşan bir ekip değil; kadınlar ve erkekler birlikte çalıştı. Yapımcılarımızdan biri, animasyon yönetmenimiz ve kurgucumuz erkek. Kamera önünde ise çoğunlukla kadınlarla konuştum; çünkü Mihri üzerine özel araştırma yapan ve bu konuda uzmanlaşanların büyük kısmı kadınlardı. Hatta birçok kişinin Mihri'den haberi bile yoktu. Filmin 'Kim Mihri?' sorusuyla başlamasının nedeni de tam olarak bu." ifadelerini kullandı.

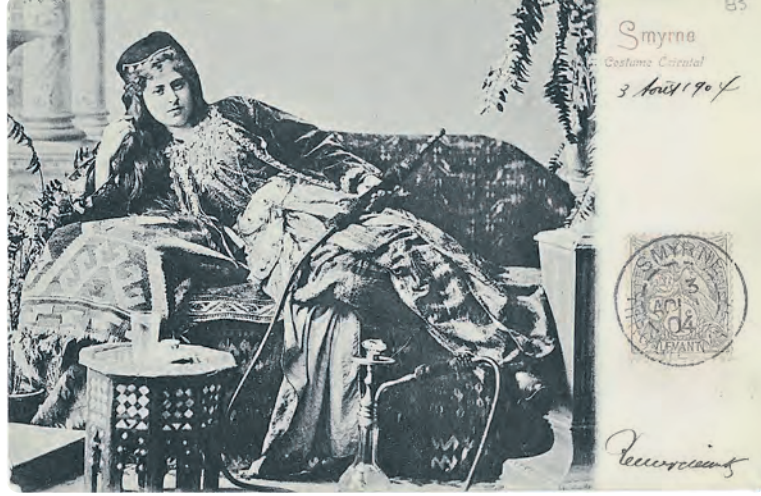
EN İYİ BELGESEL FİLM ÖDÜLÜ

Film yapım sürecine ilişkin değerlendirmelerde bulunan yapımcı Yonca Ertürk, belgesel üretmenin Türkiye'de hem zaman hem de finansman açısından zorlu bir süreç olduğunu belirtti. Ertürk, "Belgesel yapmak Türkiye'de gerçekten zor; hem maddi kaynak bulmanız hem de doğru zamanı beklemeniz gerekiyor. Bu nedenle süreç uzadı. Bir yıl sergiyi bekledik, animasyonlar uzun sürdü, pandemi araya girdi, müzik çalışmaları zaman aldı." dedi. Projenin 2022 yılında Antalya Film Forum'dan destek aldığını ifade eden Ertürk, "İlk

gösterimimizi orada yaptık ve En İyi Belgesel Film Ödülü'nü kazandık. Bu bizim için çok kıymetliydi." diye konuştu. Filmin vizyona girmediğini ancak özel gösterimlerle geniş bir izleyici kitlesine ulaştıklarını vurgulayan Ertürk, "Sinemalara çıkmadık ama özel gösterimlerle çok daha fazla insana ulaştık. Kim çağırırsa gidiyoruz; yeter ki film izlensin." ifadelerini kullandı.

"FİLMİN YOLCULUĞU BENİM DE YOLCULUĞUM OLDU"

Film ekibinde Mihri'yi animasyon sahnelelerinde canlandıran oyuncu Feride Çetin, projeyi ilk duyduğunda büyük bir heyecan yaşadığını belirtti. Çetin, "Mihri Hanım, ilk gençliğimden beri idealize ettiğim bir karakterdi. Onu Selim İleri'nin kitabından tanımış, Kadın Eserleri Kütüphanesi'nde hakkında araştırma yapmıştım. Bu harika ekibin beni de projeye dahil etmesi hayatımda özel bir yere sahip." dedi. Filmin kendi kişisel yolculuğuyla da örtüştüğünü ifade eden Çetin, "Filmi çektiğimizde henüz anne değildim. Filmin yolculuğu benim de yolculuğum oldu." diye konuştu. 'Kim Mihri'yi yaklaşık 20 kez izlediğini söyleyen Çetin, "Ne zaman karanlığa düşsem bu filmi açıyorum. Mihri bana her zaman 'yeniden başlayabilirsin, dünyanın her yerinde ayakta kalabilirsin' duygusunu veriyor. Kariyerimde afişini astığım tek çalışma bu film oldu; taşıdığım her eve afişini benimle geliyor. Çünkü bu, en gurur duyduğum iş." ifadelerini kullandı.



Osmanlı kadınları bu sergide

190 kartpostallık "Yüzleri Var, Sesleri Yok" sergisi, Osmanlı'nın çok kültürlü yapısından kadın simalarını bir araya getiriyor



Kadıköylü Koleksiyoner Dr. Seyhun Binzet'in "Yüzleri Var, Sesleri Yok: Kartpostallarla Osmanlı Coğrafyasında Kadın" konulu sergisi Schneidertempel Sanat Merkezi'nde açıldı.

5 Mart'ta izleyiciyle buluşan sergi, Binzet'in zengin koleksiyonundan seçilmiş, kartpostalların "altın çağı" kabul edilen 1880-1920 tarihleri arasında yayınlanmış 190 karttan oluşuyor. Bu kartlar, dönemin Osmanlı coğrafyasının dört köşesinden, çeşitli etnik ve dini kimlikleri temsil eden kadın görüntülerine, giyim tarzlarına, toplumsal statülere, yer yer günlük yaşamdan anlara odaklanıyor.

Binzet, "O dönemde kartpostallar, uzak diyarları ve oralarda yaşayan halkları tanıma aracı olarak 'gerçekliğe açılan pencereler' gibi pazarlanmış olsa da, tarafsız bir ayna görevi gördüklerini söylemek kolay değil. Kartların ilettiği anlamlar dünyanın mekanik/objektif görüntüleri ile dönemin 'oryantalist' ve 'romantize edilmiş' önyargılı bakışı arasında kritik bir alanda buluşuyor. Müslüman, Ermeni, Rum ve Yahudi kadınların simaları imparatorluğun kültürel mozağini yansıtmakla birlikte, ortak geçmişimiz, dönemin kategorileri içinde, 'öteki'ye bakışın filtresinden geçirilmiş olarak sunuluyor." diyor.

Sergi, Galata'da, tarihi bir binada yer alan Schneidertempel Sanat Merkezi'nde 5 Nisan'a dek ziyarete açık.



Şehir Tiyatroları'ndan 8 Mart'a özel oyunlar

Şehir Tiyatroları "Şiddete Karşı Güçlenme Anlatıları"nın yanı sıra "Sen İstanbul'dan Daha Güzelsin" oyununu 8 Mart'ta ücretsiz sahneleyecek

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'na bağlı Çağdaş Gösteri Sanatları Merkezi (ÇGSM), bir okuma tiyatrosu gerçekleştiriyor. "Şiddete Karşı Güçlenme Anlatıları" adlı okuma tiyatrosu 8 Mart Pazar günü saat 20.00'de Müze Gazhane Meydan Sahne'de ücretsiz olarak seyirciyle buluşacak.

Etkinlikte, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın "Kadına Yönelik Şiddet Deneyimleri" ile "Şiddete Karşı Anlatılar" kitaplarında yer alan anlatılardan Emre Koyuncuoğlu'nun derlediği metinler okunacak.

Aşlı İçöz'ü'nün yönettiği, kostüm tasarımını Duygu Ateş'in yaptığı okuma tiyatrosunda Aşlı İçöz, Aşlı Öngören, Berna Adıgüzel, Hazal Uprak, Şirin Asutay, Yeşim Koçak ve Emre Koyuncuoğlu yer alıyor.

"SEN İSTANBUL'DAN DAHA GÜZELSİN"

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, "Sen İstanbul'dan Daha Güzelsin" oyununu da 8 Mart Kadınlar Günü'ne özel ücretsiz olarak sahneliyor.

Murat Mahmutyazıcıoğlu'nun yazıp yönettiği oyun 8 Mart Pazar günü 20.00'de Üsküdar Kerem Yılmaz Sanat Merkezi'nde izleyiciyle buluşacak.



Anlatı geleneği ile tiyatronun çağdaş araçlarını buluşturan oyun, "üç anlatıcı"lı bir kurguyla ilerliyor. Mekânın birliğine hikâyesinin parçalanmışlığı ekleniyor ve farklı bir kurgu ortaya çıkıyor. Bu kurgu, geçmiş, gelecek ve şimdide çakılı kalmış üç hikâyeyi birleştiriyor. Zamanla üç hikâye de teklesiyor ve 'kadın'ın hikâyesine dönüşüyor. Oyunda Esin Umulu, Şebnem Köstem, Yeliz Şatiroğlu rol alıyor. Oyunların biletleri 3 Mart 2026 Salı günü 11.00'de gişelerden, <https://sehirtiyatrolari.ibbistanbul/>, iletinial.com adreslerinden ve mobil uygulamalardan temin edilebilir.



“Şiddete sıfır tolerans” yerelde kurumsallaşacak



SODEM'in “ILO 190 ile Kentte, İşte Güvence” projesinin tanıtımı Metrohan'da yapıldı. CHP'li belediyeler çalışma yaşamında şiddet ve tacize karşı yerelde kurumsal mekanizmalar kurmaya hazırlanıyor

Sosyal Demokrat Belediyeler Derneği'nin (SODEM) yürüttüğü “ILO 190 ile Kentte, İşte Güvence: Yerelde Uyum ve Kapasite Geliştirme Projesi”nin tanıtım toplantısı Beyoğlu'ndaki Metrohan'da yapıldı. Toplantıya CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökhan Zeybek, SODEM Yönetim Kurulu Başkanı ve Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı, CHP Kadın Kolları Genel Başkanı Asu Kaya, CHP Cumhurbaşkanlığı Aday Ofisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Politikaları Kurulu Başkanı Gamze Taşcier, Üsküdar Belediye Başkanı Sinem Dedetaş, Bakırköy Belediye Başkanı Doç. Dr. Ayşegül Ovalıoğlu, Maltepe Belediye Başkanı Esin Köymen, SODEM Genel Sekreteri Esra Kaya Erdoğan, CHP İstanbul İl Kadın Kolları Başkanı Hatice Selli Dursun, CHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Cem Aydın, Beyoğlu Belediye Başkan Vekili Sefer Karaahmetoğlu, Avukatlar Vakfı Başkan Yardımcısı ve kadın hukuku uzmanı Nazan Moroğlu, CHP'li kadın belediye meclis üyeleri ve çok sayıda sivil toplum temsilcisi katıldı.

Toplantıda, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi önlemeyi hedefleyen ILO 190 Sözleşmesi'nin yerel yönetimlerle eliyle uygulanmasına yönelik pilot çalışmalar ve yaygınlaştırma stratejileri ele alındı.

“KADINA ŞİDDET İNSAN HAKLARI İHLALİ”

Programın ilk konuşmacısı Avukatlar Vakfı Başkan Yardımcısı ve kadın hukuku uzmanı Nazan Moroğlu oldu. Moroğlu, Türkiye'nin henüz onaylamadığı bazı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmelerine dikkat çekti. Moroğlu, ILO 190 Sözleşmesi'nin çalışma hayatında şiddet ve tacizi önlemeyi hedefleyen önemli bir düzenleme olduğunu belirterek, “Sözleşme yalnızca iş yerinde yaşanan şiddeti değil, çalışma yaşamını etkileyen ev içi şiddeti de kapsayan geniş bir perspektif sunuyor.” dedi. Kadına yönelik şiddetin insan hakları ihlali olduğunu ifade eden Moroğlu, projeye katkı sunanları kutladı.

CHP Gençlik Kolları İstanbul İl Sekreteri Büşra Çakır konuşmasında kadına yönelik şiddetin yalnızca bireysel bir mesele olmadığını ifade ederek, “Bu mesele aynı zamanda bir iş yeri sorunu, bir kamu yönetimi sorunu ve bir insan hakları sorunudur. Bu sorun ancak kurumsal mekanizmalar, önleyici politikalar ve kararlı bir iradeyle çözülebilir.” dedi. Projenin yalnızca bir uyum süreci olmadığını vurgulayan Çakır, yerel yönetimlerin eşitlik politikalarındaki rolüne dikkat çekerek “Bu proje aynı zamanda Cumhuriyet Halk Partili yerel yönetimlerin adaletin taşıyıcısı olduğunun somut bir göstergesidir.” diye konuştu.

YEREL YÖNETİMLERİN ÖNEMİ

Toplantıda konuşan SODEM Genel Sek-

reteri Esra Kaya Erdoğan, projenin ortaya çıkış sürecini anlattı. Erdoğan, “Kadın belediye başkanlarımızla bir araya gelerek İstanbul'daki belediyelerde ILO 190 uyum sürecini nasıl örüp geliştirebileceğimizi tartıştık. Bu süreci iki temel odak üzerinden ele aldık. İlk olarak kurumsal kapasitenin ve kurumsal kültürün inşasına odaklanmayı gerekli gördük. İkinci olarak ise sayısal göstergelere dayalı değil, yerelin özgünlüğünü ve potansiyelini dikkate alan bir yöntemle ilerlemeyi benimsedik.” dedi. Erdoğan, proje kapsamında yerel yönetimlerde kapasite ve kurumsal kültür oluşturmayı hedeflediklerini belirterek pilot uygulamalar için bazı belediyelerde komisyonlar kurulacağını ve süreçlerin yerel aktörlerle birlikte yürütüleceğini söyledi.



ÜÇ PİLOT BÖLGE

SODEM Yönetim Kurulu Başkanı ve Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ise sosyal demokrat belediyelerin dayanışma içinde çalıştığını vurgulayarak “SODEM'in görevi, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerde ortaya çıkan iyi uygulamaları diğer belediyelerde de uygulamalı hale getirmek.” dedi.

ILO 190 projesinin bu yaklaşımın önemli bir parçası olduğunu vurgulayan Köseadağı, yerel yönetimlerin çalışma yaşamında şiddet ve tacize karşı güçlü bir tutum geliştirmesi gerektiğini ifade etti. “Hedefimiz sadece iş yerinde değil, kamusal alanda ve yerel yönetimlerde de kadın haklarını korumak; tacize ve şiddete karşı güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak.” diye konuştu. Projenin ilk etapta İstanbul'daki bazı belediyelerde pilot olarak uygulanacağını belirten Köseadağı, “Pilot bölge olarak İstanbul'daki kadın belediye başkanlarımızın görev yaptığı belediyeleri belirledik. Bakırköy, Üsküdar ve Maltepe belediyelerimiz bu süreçte önemli bir rol üstlenecek.” ifadelerini kullandı. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesinin ardından yerel yönetimlerin sorumluluğunun arttığına dikkat çeken Köseadağı, “İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmış olabilir ama bir yerelde ILO 190'ın takipçisi olduğumuzu göstermek istiyoruz.” dedi.

“EŞİTSİZLİK YAPISAL BİR SORUN”

CHP İstanbul İl Kadın Kolları Başkanı Hatice Selli Dursun ise projenin CHP İstanbul İl Başkanlığı bünyesinde yürütülen toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarının somut çıktılarından biri olduğunu söyledi. Dursun ayrıca son günlerde yaşanan kadın cinayetlerine değinerek, cezasızlık ve kamusal sorumluluğa dikkat çekti. Bakırköy Belediye Başkanı Doç. Dr. Ayşegül Ovalıoğlu, göreve gelir gelmez eşitlik politikalarını kurumsallaştırmaya yönelik adımlar attıklarını söyledi. ILO 190 uyum süreci kapsamında belediyede çalışmalar yürüttüklerini belirten Ovalıoğlu, uyum komisyonunun oluşturulduğunu, mevcut durum analizlerinin yapıldığını, risk alanlarının tespit edildiğini ve başvuru mekanizmalarının güçlendirildiğini söyledi.

Maltepe Belediye Başkanı Esin Köymen ise etkinliğin yalnızca bir proje tanıtımı olmadığını, kadın emeğini görünür kılmak ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle mücadelede kalıcı adımlar atmak için önemli bir buluşma olduğunu söyledi. Kadınların çalışma yaşamında çoklu eşitsizliklerle karşı karşıya kaldığını belirten Köymen, ücret eşitsizliği, güvencesizlik, karar alma mekanizmalarından dışlanma ve şiddet riskinin kadınların karşılaştığı temel sorunlar arasında olduğunu vurguladı. Köymen, “Toplumsal cinsiyet eşitsizliği yalnızca bireysel değil, aynı

zamanda yapısal bir sorundur. Bu nedenle çözümlü de ancak kurumsal politikalarla mümkündür.” ifadelerini kullandı.

“ŞİDDET YALNIZCA FİZİKSEL DEĞİLDİR”

Üsküdar Belediye Başkanı Sinem Dedetaş ise çalışma yaşamında şiddet ve tacizle mücadelede kurumsal adımların önemine dikkat çekti. Dedetaş, “Şiddet yalnızca fiziksel bir olgu değildir. Psikolojik baskı, ekonomik yıldırma, cinsiyet temelli ayrımcılık ve mobbing de çalışma yaşamında görünmez duvarlar örüyor. Kadınlar ise bu duvarlarla çok daha sık ve ağır biçimde karşılaşılıyor.” dedi. Ev içi şiddetin çalışma hayatına da doğrudan yansıdığına dikkat çeken Dedetaş, şiddete maruz kalan kadınların iş hayatında var olmasının ne kadar zor olduğuna değinerek, bu nedenle kurumsal destek mekanizmalarının önemine işaret etti.

EŞİT YURTTAŞLIK HAKKI MÜCADELESİ

CHP Kadın Kolları Genel Başkanı ve Osmaniye Milletvekili Asu Kaya ise kadınların güvenli yaşam ve güvenli çalışma hakkının bir lütfet değil, kamusal bir sorumluluk olduğunu söyledi.

ILO 190 Sözleşmesi'nin çalışma yaşamında şiddet ve tacize karşı önemli bir uluslararası güvence sunduğunu belirten Kaya, “Hiçbir kadın geçimini sağlamak için gittiği iş yerinde korku duymak zorunda kalmamalı.” dedi. CHP'nin toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımının yalnızca söylemde kalmayacağını belirten Kaya, yenilen parti programında bu taahhütlerin açık biçimde yer aldığını söyledi.

8 Mart'a giderken kadınların güvenli yaşam ve güvenli çalışma hakkının önemini vurgulayan Kaya, “Kadın emeği güvence altına alınmadan eşitlikten söz edemeyiz.” diye konuştu.

ILO 190 kapsamında yerelde oluşturulacak kurumsal mekanizmalara ilişkin hedef takvimini de paylaştıran Kaya, şiddet ve tacize karşı bağlayıcı politika metinleri oluşturmayı, kurumsal kapasiteyi güçlendirmeyi ve koruma mekanizmalarını etkinleştirmeyi amaçladıklarını belirterek, “Bu model 25 Kasım 2026'ya kadar İstanbul'daki tüm belediyelerimizde uygulamaya alacağız; sonrasında CHP'li sosyal demokrat belediyelerde yaygınlaştırmayı hedefliyoruz.” dedi.

CHP Cumhurbaşkanlığı Aday Ofisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Politikaları Kurulu Başkanı Gamze Taşcier, çalışma yaşamında kadınların karşılaştığı şiddet ve taciz sorununa dikkat çekti. Kadınların sosyal hayatta ve çalışma yaşamında güçlenmesinin şiddetle mücadelede önemli bir adım olduğunu ifade eden Taşcier, ekonomik bağımsızlığın kadınların özgürleşmesinde belirleyici rol oynadığını söyledi. Taşcier, “ILO 190, tıpkı İstanbul Sözleşmesi gibi kadınların yalnız olmadığını gösteren ve devlete gerekli önlemleri alma sorumluluğu yükleyen önemli bir düzenlemedir.” dedi. CHP olarak kadınların güvenli ve eşit çalışma yaşamına sahip olmasını temel bir hedef olarak gördüklerini belirten Taşcier, yerel yönetimlerin bu konuda önemli adımlar attığını ifade etti. Taşcier, ILO 190 Sözleşmesi'nin İstanbul Sözleşmesi gibi bağlayıcı bir çerçeve sunduğunu belirterek CHP iktidarında bu sözleşmelerin imzalanacağını söyledi.

“EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET”

Toplantının son konuşmasını ise CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gökhan Zeybek yaptı. Zeybek konuşmasının da kadınların toplumsal yaşamda eşit temsiline güçlendirilmesi gerektiğini belirterek, CHP'nin bu konuda çeşitli adımlar attığını söyledi.

Yerel seçimlerin ardından kadın belediye başkanları sayısının 9'dan 36'ya yükseldiğini hatırlatan Zeybek, bunun önemli bir artış olduğunu ancak yeterli olmadığını söyledi. Parti tüzüğüne yapılan değişikliklerle cinsiyet kotasının kademeli olarak artırılacağını belirten Zeybek, 2034 seçimlerine gelindiğinde belediye meclisi listelerinde yüzde 50 eşit temsil hedeflediklerini ifade etti.

Kadınların yalnızca büro hizmetlerinde değil, belediyelerin tüm hizmet alanlarında görev almasının önünü açacaklarını belirten Zeybek, “Eşit işe eşit ücret bizim temel ilkimizdir.” dedi.



İçime çöken taşları boyarken

Gün ışırgan plajın kimsesiz kıyısında sakın yürüyorum, ku-lağımda bir şarkı;
“geçmiyor zaman,
gelmiyor o an,
senden bana kalan, güzel her şeyi yakan,
alev sönsün artık”**

Sahilin yaşlı köpeği benle birlikte yürüyor. Hemen bir isim veriyorum ona: “Fufu”. Sokakta, orada burada tanıştığım hayvanlara hemen o anda anlamsız bir isim vermeyi seviyorum. Sarı bir köpek Fufu, ben hızlanınca hızlanıp, yorulup kumlara oturduğumda benle birlikte oturuyor. Başını dizime yaslıyor, birlikte denize bakıyoruz. Bana eşlik etmek istiyor. Hayatta karşıma çıkan, hep daha çok isteyen pek çok insanın tersine o sadece eşlik etmeye çalışıyor. Ben de ondan bir şey istemiyorum. Yanımda durması yetiyor. Dostça yürüyelim yolumuzu, yolda karşılaştıklarımızı gös-terelim birbirimize, durup dinlenelim bazen, telaşsız, tatasız, var olalım yeter.

Yürüyoruz, Fufu biraz ilerde kumsalda bulduğu küçük dalı kaldırıp bana getiriyor. Bir saatlik arkadaşlığımızda ilk kez bir talebi var; oyun. Seviniyorum. Arkadaşlığımızı pekiştirmenin, birbirimizin sınırlarını ölçmenin en eğlen-celi hali; oyun. Getirdiği dalı hızlıca fırlatabileceğim en uzak noktaya fırlatıyorum. Yaşlılığını, hafif aksayan ayağını unu-tup tüm canlılığıyla koşuyor, neşeyle getirdiği dalı tekrar fırlatıyorum. Artık hem yürüyor, hem oynuyoruz. Aramızdaki temkinli mesafeye gerek kalmadığını anlıyoruz. Ne oluyor-sa işte o anda, o oyunun coşkusunda oluyor, zihnimde an-lık bir hafıza ışığı çakıyor: Küçük sahil kasabasındaki o oteli hatırlıyorum. Sonbaharda sapsarı ağaçların arasından geçip gittiğimiz 'Dünyanın en güzel oteli'. Kumsaldaki sakın yü-rüyüşümüz, bize eşlik eden köpekler... Sanki zaman birkaç günlüğüne durmuş, bize alan açmak için bir lütfetla bulun-muş, şehirde kaybettiğimiz ruhlarımızı tekrar hatırlayalım



diye, sadece var olalım diye bizi şefkat-le kucaklayıp bir kıyıya vurmuştu. Ha-yattan iki gün çılmış gibiydik. Ve daha güzeli bu iki günde bize iki yaşlı köpek dost eşlikçi gönderilmişti.

Onu hatırlamayalı uzun zaman ol-muştu. Hayatı onsuz yaşadığım yılların sayısı artıyordu. Onu hatırladığım an-ların sayısı azalıyordu. Uzun, yası, ka-ranlık günler yerini aydınlığa bırakmıştı.

Ama birini kaybetmek demek elinde sonunda kaybetmek demekti işte. Ansızın gelen bir anıyla, beklenmedik bir kar-şılaşmayla tekrar canlanan acı demekti. Unuttuğum bir sürü ayrıntı ve bende değışenlere rağmen acı katmanlı, kat-merli bir varlıktı belli ki. Onu kaybettimde benle birlikte her an nefes alan, ete kemiğe bürünen bir acı büyütüyordum yanı başımda. Varlığı varlığıma armağan olmuştu da ne yap-sam ayrılmıyordum acımdan. Onun gidişiyse hayat “kaba oyalanmalar”a, tatsızlığa, mesafeye indirgenmişti. Neşem kaçmıştı. İçimde taşlayan bir varlıktı yas. Renklensin diye sokakta, sahilde, nerde görsem orada bulduğum her taşı rengarenk boyamaya başlamıştım. Evler çiziyordum taşlara. Sokaklar, ağaçlar ve yine evler... Onunla bir türlü içine girip de yaşayamayacağımız yüzlerce ev. Hiç yürüyemeyeceği-miz onlarca sokak... Kendimi arayıp arayıp da bulamadığım, evimi kaybetmiş gibi hissettiğim yas zamanlarından kalma sayısız çizgi, hem yüzümden hem taşların üstünde...

Kelimeye dökülemeyen ne varsa o evlerin duvarların-daydı şimdi. Bir sağa bir sola bükülen, dolambaçlı yolların-da... Evlerin içinde cümleler vardı. Evlerin içinde gidemeyiş-ler, çıkamayışlar, saklanışlar, kendini tutamayışlar, bir türlü olamayışlar... “Ya evde yoksan” çalan radyolar, karnını be-tona serip uyuklayan kediler vardı. Sarı ışıklar vardı evlerde, geceyi yumaştıran, gerçekliği kıran... Yatakları, kucağında pırpırlayan, iki kişilik yalnızlıkların umursamaz tanığı, anne-ye en yakın şey... Kediler sonra yine, hep bekleyen, bekle-meyi çok iyi bilen. Kendini tekrar eden hikaye vardı evlerde. Kendini tekrar eden ama artık bunu pek de umursamayan ben vardım. Soğuyan kahve, kuruyan çiçek, bir türlü duva-ra asılamayan neşeli tablo, sokağın içeri sızmakla ısrar eden uğultusu... Hayat sanki minik bir taşın üstüne boylu boyunca çizilecek sokaklar kadar iki boyutluydu artık. Basit, sıradan, katlanmış hem, içinde sakladığı sırrı yağmur olup yağdırı-mayan dışına... Hepsi, hepsi aynı göğe bakıyordu sonun-da; gidenler, kalanlar, varamayanlar, duramayanlar... Bana tek hamlede gelmek isteyip de ayağı kayanlar, benden tek hamlede kaçmak isteyip de bana çarpanlar... Gök vardı, ya-nız değildim, gök ve çizdiğim sokak, ev benimdi!

Önceleri kara bulutlar vardı çizdiğim her evin üstünde. Sağanak yağmurlar... Zamanla yerlerini turuncu ay ışığına bıraktılar. Hava açıldı, yas dağıldı. İçimdeki boyamak arzusu o kadar yoğundu ki ve renkli taşların sayısı o kadar çoğaldı ki onları dağıtmaya başladım. Sevdığım insanlara, sahilde ben boyarken görüp de isteyen çocuklara, hep gittiğim kafele-re, aklıma gelen sokaklara... Derken, benden dağılan bu yas-lı nesnelerin başkalarına mutluluk getirdiğine tanık olmaya başladım. Hayat ne acayıptı.

Belki de yasin en anlamlı haliydi bu benim için. Kafama düşen, içime çöken taşları boyarken günden güne iyileştim. O gittiğinde kaybettiğim evi tekrar inşa edecek güce gel-dim. Ev benim içimdi. Kaybımla, kuzancımıla, düşüşümle kal-kışımıla bana aitti evimin duygusu. Kaybolan neşem yavaş yavaş bana geri dönerken, içimdeki burukluğun da benden gitmeyeceğini kabul etmiş olmalı ki benim büyümem.

O sahil kasabasının sonbaharındaki bizi kaybettik. Ama ben galiba onunla birlikte giden parçamın yakasını bırakma-yı öğrendim. İsmi olmayan sokak köpeklerinin hepsiyle ar-kadaş olmaya devam ederek, taşlara evler çizerek, hayatla dalga geçerek... Neşelenmeyi tekrar öğrendim.

Hayat kaldığı yerden devam etmiyordu, en çok bunu öğ-rendim. Döngüsel biçimde tekrar karşıma çıkan meselele-rimle hayat bir sarmal gibiydi ama hep eksilerle sürüyordu. İnsanlar gidiyordu, kediler ölüyordu, evler yıkılıyor, zihnimde canlılığını korumaya çalışan tarih gerçeklikte bozuluyordu. 30lu yaşlarımın son çeyreğine girerken elimde anlamlı olan ne varsa –minik bir taş da olsa– onu tutmayı deniyorum. Tuttuğum şeye iyi bakıyor, onu koruyup kolluyorum. Çünkü hayat elimizde kalan, bazen parçalanan, sonra taşlayan, gün-nün sonunda hep canlanan bir şeymiş, artık anlıyorum.

*Nilipek, “Geçmiyor Zaman”,

Uyurduğumuz Oyunlarla, 2024.



Taşın üzerinde bir Türkmen hikâyesi

Mozaik sanatçısı Mehmet Kına, “Heey Keçiler, Hooy Keçiler” başlıklı kişisel sergisinde, taşın kadim dili aracılığıyla hem Türkmen hafızasını hem de günümüzün toplumsal kırılmalarını anlatıyor

● Hülya ARSLAN

Mozaik sanatının çağdaş temsilcileri arasında gösterilen Mehmet Kına, üretimlerinde geleneksel malzemeyi güncel meselelerle buluşturan bir sanatçı olarak öne çıkıyor. Bin yılı aşkın süredir keçi yetiştiriciliğiyle yaşamını sürdüren bir Türkmen grubunun üyesi olan Kına, kültürel hafızayı, göçebelik deneyimini ve toplumsal belleği taşın kalıcılığı üzerinden görünürlü kılıyor. Kına’nın “Heey Keçiler, Hooy Keçiler” başlıklı kişisel sergisi, 21 Şubat Cumartesi günü açıldı. Sergi, 21 Mart tarihine kadar Evrim Sanat Galerisi’nde sanatseverlerin ziyaretine açık olacak. Sergide keçi figürü üzerinden hem tarihsel hem de güncel bir anlatı kuruluyor, geçmişle bugün aynı yüzeyde, aynı taşın içinde buluşuyor.

TAŞIN TANIKLIĞI

Mozaik tekniğini yalnızca bir form değil, güçlü bir anlatım dili olarak gördüğünü belirten Kına, sanat anlayışını şu sözlerle anlatıyor: “Mozaik benim için sadece bir teknik değil, anlatmak istediğim içeriği taşıyan bir dil. İçeriği bu zaman diliminde oluşturduğum için bugüne tanıklık ediyor. Oysa mozaik iki bin yıl önce bambaşka



bir tanıklık yapıyordu. Malzemenin taş ve uzun ömürlü olması kalıcılık kavramını güçlendiriyor. Anlattığım şey bugün de beş yüz yıl sonra da sağlam durabilmeli. Çünkü sözünü ettiğim meseleler kadim insanlık durumları. Taşın direnciyle hafızanın direnci arasında bir benzerlik görüyorum. Zaman kırılabilir, yaşadıklarımız sarsıcı olabilir ama taş kalır. Ben de kırılğan zamanlara karşı kalıcı bir yüzey oluşturmak istiyorum.”

“HEY” VE “HOY” TOPLANMANIN SESİ

Serginin başlığındaki iki ünlem, keçilerle kurulan ilişkinin içinden doğan bir çağrı olduğunu anlatan Kına, “hey” ve “hoy” un yalnızca bir sesleniş olmadığını şu sözlerle ifade ediyor: “Hey ve hoy, insanların keçilerle kurduğu dilin iki temel ünlemi. Keçilerin dilinden en iyi çobanlar anlar. Bu sesler keçilere toplanma zamanının geldiğini hatırlatır. Çobanı görmeseler bile onun varlığını hissederek ve bir araya gelmeye başlarlar. Keçilerle yaşadığımız uzun zaman dilimi, günlük konuşmalarımıza ve toplumsal reflekslerimize de yansımış durumda. Ben de bunu vurgulamak istedim. Belki de şimdi yeniden toplanma ve bir menzile doğru yola çıkma zamanı.”

“FERMAN PADİŞAHINSA DAĞLAR BİZİMDİR”

Sergide atalarının göçebelik deneyimine ve



tarihsel kırılmalarına da yer verdiğini söyleyen Kına, “Bin yıldan fazladır keçi besleyerek yaşamını sürdüren bir Türkmen grubunun üyesiyim. Oba hayatı, göçebelik, sürgünler, Osmanlı’nın iskân yasaları, otlak parası... Atalarım bütün bunları yaşamış. Avsar Türkmenlerinin Aladağlar’dan sürülmesini unutmamışlar. Onun için ‘ferman padişahınsa dağlar bizimdir’ demişler. Atlarıyla, keçileriyle, oba halkıyla birlikte başka yaylalar, başka kırsaklar aramışlar. Bu sergide o hafızayı estetize etmeye çalıştım. Aynı zamanda keçiler üzerinden güncel yaşadıklarımızı da bu tarihsel arka planla harmanlama imkânı buldum.” diyor.

Geçtiğimiz yıl açtığı “Keçileri Kaçırmadan Keçiler 2024” sergisine de atıfta bulunarak, bu serginin o anlatının devamı olduğunu söyleyen Kına, “Keçileri kaçırma sebepleri ortadan kalkmış değil. Ama bu kez umudu yeşertmek, toplanmayı ve kendimizi toparlamayı vurgulamak istedim.” ifadelerini kullanıyor.

KATMAN KATMAN BİR ANLATI

Sergideki eserlerin çok katmanlı bir yapıya sahip olduğunu vurgulayan Kına, her çalışmanın

görünür yada görünmez bir hikâye taşıdığını belirtiyor: “Eserlerin katmanları var. İzleyici o katmanları fark etsin ya da etmesin, her birinin kendi hikâyesi mevcut. O dili çözebilen izleyici için anlam daha da zenginleşiyor. Bazen anlatım kapalı oluyor; doğrudan söylenmiyor ama izleyici bir anda kendini o hikâyenin içinde buluyor. Keçilerle birlikte anlattığım meselelerde son dönemde yaşadığımız toplumsal olaylara da göndermeler var. Çünkü bu kadim bir sorun. Bir izleyici buradan çıktıktan sonra bir dağ gördüğünde keçileri hatırlasın istiyorum. Bir keçi gördüğünde celeb aklına gelsin. Sigara içerken tütün zamanını, dertleri arttığında dağlamayı hatırlasın. Yani imgeler zihinde başka bir yere otursun.”

SIRADAKİ ESER: “KURT KORKUSU”

Serginin ikinci kez açıldığını ancak meselelerin henüz tamamlanmadığını dile getiren Kına, üzerinde çalışmak istediği yeni projesini de paylaşıyor: “Uzun zamandır yapmak istediğim bir çalışma var: ‘kurt korkusu’. Keçilerde de insanlarda da olan o duygu... Ortada gerçek bir kurt olmasa bile sürekli bir tehdit hissiyle yaşamak. İçinde bulunduğumuz çağı anlatabilecek bir dil kurabildiğimizde bunu yapmak istiyorum. Savaşlara, yaşadıklarımıza bakınca insanların ‘acaba bize de sıra gelir mi?’ korkusu var. Belki de bu, kurt korkusu Onu anlatmak istiyorum.”



İKSV'nin yaz aylarında düzenleyeceği iki festival dinleyicileri klasik ve caz müziğe doyuracak

● Gökçe UYGUN

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenen 54. İstanbul Müzik Festivali, 11-25 Haziran’da yapılacak. Bu yıl “Anın İçinde” teması etrafında şekillenen festival, “müziğin geçici ama etkisi kalıcı doğası”ndan yola çıkıyor. Festivalde 80’in üzerinde sanatçı ve topluluk 14 farklı mekanda 22 konserle izleyici karşısına çıkacak. Program kapsamında, İstanbul Müzik Festivali’nin Kaan Bulak’a sipariş ettiği yeni eseri ile Güney Koreli besteci Donghoon Shin’e ortak sipariş ile yazdınlan eserin dünya prömiyerleri gerçekleştirilecek. Bir başka anonim eserin ise Türkçe seslendirili-

şinin dünya prömiyeri festivalde yer alacak. Böylece festival toplam üç eserin dünya prömiyerine ev sahipliği yapacak.

KADIKÖY’DE CANLI YAYIN KONSER

54. İstanbul Müzik Festivali’nin basın toplantısında konuşan Borusan Grup CEO’su Erkan Kafadar, Kadıköylü müzikseverlere de bir müjde verdi. Kafadar, “Festivalin en keyifli geleneklerinden birini bu yıl da Borusan İstanbul Filarmoni Orkestrası (BİFO) ile sürdürüyoruz. BİFO festival konserimizi, Caddébostan’da yapacağımız etkinlik kapsamında canlı yayınlayarak, bu müzik ziyafetini çok daha geniş kitlelere ulaştıracağız” diye konuştu.



Lale Plak buluşmaları başladı

Caz müziği ve tarihi üzerine söyleşilerin yapılacağı Lale Plak Buluşmaları ‘Caz Tarihinin Dönüm Noktaları ve Devrimleri’ başlıklı söyleşiyle Yeldeğirmeni Sanat’ta başladı

● Deniz Şimal TAŞAN

1954-2019 yılları arasında Beyoğlu Tünel Meydanı’nda faaliyet gösteren Lale Plak, özellikle 1980’lerin sonlarından itibaren yalnızca bir plak dükkânı değil; müzikseverlerin, müzisyenlerin ve farklı ülkelerden sanatçıların buluşma noktası olarak hafızalara kazındı. Kadıköy Belediyesi Yeldeğirmeni Sanat, bu geleneği yaşatmak amacıyla bir müzik ve söyleşi serisi başlattı.

Buluşmaların ilki, 27 Şubat Cuma günü ‘Caz Tarihinin Dönüm Noktaları ve Devrimleri’ başlıklı söyleşiyle gerçekleştirildi. Etkinlikte Lale Plak’ın sahibi ve müzik danışmanı Hakan Atala, NTV Radyo’da ‘Cazın Büyüsü’ programını hazırlayıp sunan Hakan Tüfekçi, LaflıJazz radyo programı yapımcısı Atilla Aygenin ve LoftCaz’ın kurucusu Eray Düzgünsoy konuşmacı olarak yer aldı.

CAZIN BAŞKENTİ

Hakan Tüfekçi, cazın kökenine ilişkin birçok farklı teori bulunduğunu belirterek, “Cazın nereden geldiğine dair yaklaşık 17 farklı teori var ve her biri farklı kaynaklara dayanıyor. Kesin olarak ‘caz burada doğdu’ diyebileceğimiz tek bir kent olmasa da New Orleans genellikle cazın başkenti olarak kabul edilir.” dedi. Cazın kamusal alanda görünürlü hale gelmesinde New Orleans’taki eğlence bölgelerinin etkili olduğunu

dile getiren Tüfekçi, tarihçilerin ticari anlamda yaygınlaşmanın başlangıç noktası olarak Storyville’i işaret ettiğini aktardı.

ÇOK KÜLTÜRLÜ BİR MÜZİK

Atilla Aygenin, cazın ilk dönemini anlatırken New Orleans’ın çok kültürlü yapısına dikkat çekti. Cazın evrensel özellikler taşıdığını vurgulayan Aygenin, “Çok dönüştürücü bir müzik; hikâye anlatan, özgülüğü merkezine alan ve etrafındaki pek çok sanat dalından beslenen bir müzik.” şeklinde konuştu.

RİTİM VE DANS

Eray Düzgünsoy da cazın “swing” döneminin müziğin dünya çapında tanınmasında belirleyici rol oynadığını söyleyerek şöyle devam etti: “Swing, Afrika kökenli geleneğin başka bir kıtadaki yansımasıdır. Cazı kemikleştiren ve bugün tüm dünyada bilinen kılan unsurlardan biri de onun teknik özellikleri ve ritmin dansla birleşmesidir.” dedi. Swing’in dansla eşleşmesinin müziği salonlara taşıdığını belirten Düzgünsoy, “Bu, gençlerin katılımının artması demekti. Dolayısıyla swing dönemindeki hızlı yayılım, cazın bugün dünyanın her yerinde var olan bir tür haline gelmesinde belirleyici oldu.” diye konuştu.

CAZIN İLK KAYITLARI

Lale Plak’ın sahibi ve müzik danışmanı Hakan Atala, mekânın kapanmasının üzerinden yıllar geçmesine rağmen adının hâlâ anılmasının kendisini mutlu ettiğini söyledi.

Lale Plak Buluşmaları ayda bir cuma akşamı, Caz Yeli konserleri öncesinde saat 19.00’da düzenleniyor. Söyleşinin ardından saat 20.30’da konser programı başlıyor. Serinin bir sonraki etkinlikleri, 27 Mart’ta Önder Focan ve 3 Nisan’da Sibel Köse konserleri öncesinde gerçekleştirilecek.

30 HAZİRAN’DA CAZ BAŞLIYOR

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından düzenlenecek 33. İstanbul Caz Festivali de, 30 Haziran - 13 Temmuz’da yapılacak. 14 gün boyunca 30’a yakın konserte 200’e yakın sanatçıyı ağırlayacak festivalin programı 10’dan fazla mekâna yayılacak.

Açılış 30 Haziran Salı akşamı Marcus Miller ile yapılacak olan festivalin gelenekselleşen etkinlikleri bu yıl da devam edecek. Müzikseverlerin Kadıköy’de iyi müziğin peşinden gideceği +1’li Gece Gezmesi’nde, Moda Sahnesi ve Komünite’de peş peşe sahneye çıkacak L’Eclair, TürkodiRoma, Jazzbois, 3pillie ve Lhodos Project ile bir müzik maratonu festival izleyicilerini bekliyor. İstanbul’un sevilen simgelerinden Şehir Hatları vapurunu cazın en neşeli hâliyle buluşturan Caz Vapuru, bu yılki yolculuğunda Kamucan Yalçın ve grubu Kamucan Yalçın and Friends ile New Orleans’ın brass band geleneğini günümüze taşıyan İstanbullu üflemeliler beşlisi swing Brassist’i konuk edecek. Festivalin, müziği şehrin dört bir köşesine yaydığı ve her yaştan izleyiciye hitap eden ücretsiz Parklarda Caz konserleri bu yıl da İstanbul’un parklarını festival alanına çevirecek.



Kadıköy'ün OBEZİTE İLE MÜCADELESİ sürüyor

Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği "Obezite Farkındalık Yürüyüşü" etkinliğinde Fenerbahçe Dalyan'dan Caddebostan'a kadar yürüyüş yapıldı, zumba ile keyifli anlar yaşandı

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Kadıköy Belediyesi, 4 Mart Dünya Obezite Günü'nde "Obezite ile Mücadele Farkındalık Yürüyüşü" etkinliği düzenledi. Kadıköylülerin ilgi gösterdiği, Kadıköy Belediyesi çalışanlarının da yer aldığı etkinliğe Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ ile Kadıköy Belediye Başkan Yardımcıları da katıldı. Yürüyüş öncesi Kadıköy Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü bünyesinde görevli spor eğitmeni Umur Özcan, katılımcılara ısınma hareketleri yaptırdı. Isınma hareketlerinin ardından ellerde obeziteyle mücadeleyi anlatan dövizler ile Fenerbahçe Dalyan'dan Caddebostan etkinlik alanına kadar yüründü. Yürüyüş sonrası etkinlik alanında zumba eğitmeni Gamze Yoler eşliğinde zumba yapıldı. Katılımcıların büyük bir keyif aldığı zumba, etkinliğe renk kattı.

"AVRUPA'DA BİRİNCİYİZ"

"Obezite ile Mücadele Farkındalık Yürüyüşü" etkinliği kapsamında Kadıköy Belediye Başkan Yardımcısı Rasim Emre Fırınçı konuşma yaptı. Kadıköy Belediyesi'nin sağlık ve spor birimleri ile sağlıklı yaşam için çalışma-

larına devam ettiğini belirten Fırınçı şunları söyledi: "Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre Türkiye, obezitede Avrupa birincisidir ve her üç kişiden sadece biri uygun ağırlıktadır. 2035 yılında dünyadaki çocukların yüzde 40'ının obez olacağı tahmin ediliyor. Kadıköy Belediyesi sağlıklı yaşam için önemli hizmetler veriyor. Kadıköy Belediyesi Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nde diyetisyenlik hizmeti sunuluyor. Ayrıca Özgürlük Parkı, Koşuyolu Parkı ve Kriton Curi Parkı'nda haftanın her günü sabah sporu organizasyonları düzenleniyor."

"HER SABAH YÜRÜYÜŞ YAPIYORUZ"

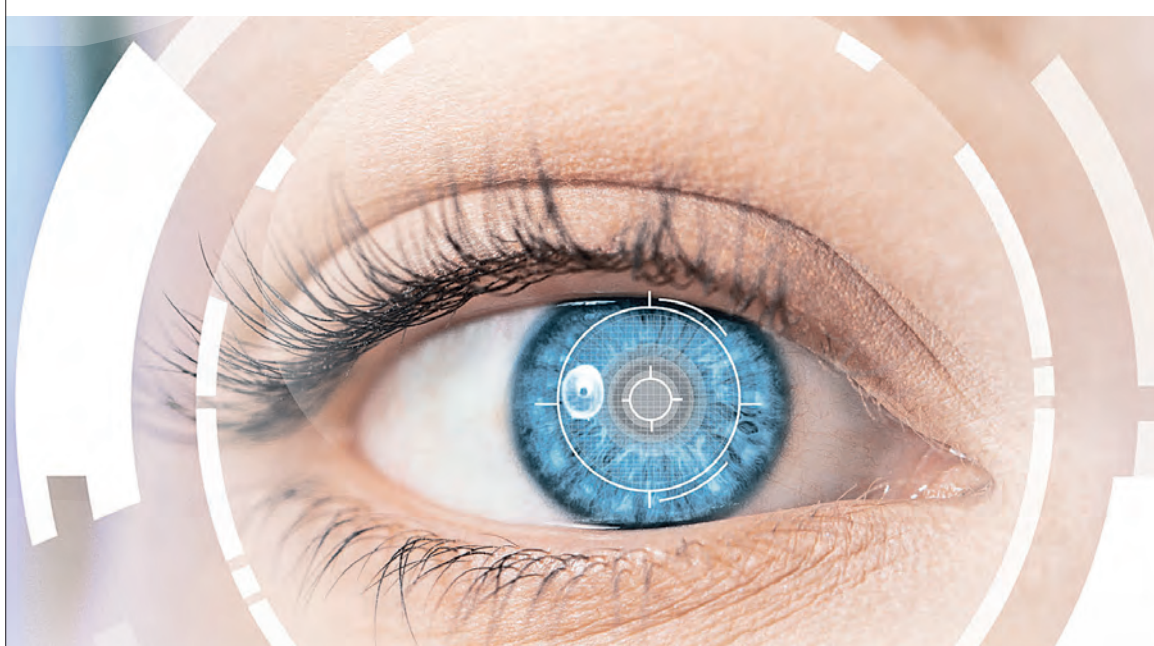
Yürüyüş ve zumba etkinliği sonrası görüşünü aldığımız 67 yaşındaki Cemile Ermen, "Obez olmamak ve kilo almamak için herkes spor yapmalı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin havuzunda yüzmeye gidiyorum. Kadıköy Belediyesi'nin Kriton Curi Parkı'ndaki sabah sporu etkinliğine katılıyorum. Yürümeyi çok sevdiğim için de bugün de buraya geldim." dedi.

Özgürlük Parkı'ndaki sabah sporuna uzun yıllardır katıldıklarını dile getiren 80 yaşındaki Hilal ile 89 yaşındaki

Kazım Ergüzel de şunları dile getirdi: "Sağlığımız için yürüyüşe katıldık. Her zaman sabah yürüyüşleri yapıyoruz. Çocukların ve gençlerin de obeziteye karşı spor yapması ve beslenmesine dikkat etmesi gerekiyor."



GÖZ NURUNU KORUMA VAKFI 42. yıl 1984'ten günümüze... Beria Turaç İdealtepe Göz Merkezi



Katarakt Tedavisinde Akıllı Mercek

- Katarakt
- Refraktif Cerrahi
- Kornea
- Retina
- Glokom
- Oküloplasti
- Şaşılık
- Çocuk Göz Sağlığı

İSTANBUL
Bayrampaşa
Göz Hastanesi
(0212) 467 75 00

İSTANBUL
Beria Turaç
İdealtepe Göz Hastanesi
(0216) 417 20 21

BURSA
Nilüfer
Göz Hastanesi
(0224) 364 91 00

Gece terlemeleri Lenfoma habercisi olabilir

Lenfomanın en sık görülen belirtileri arasında açıklanamayan ateş ve gece terlemeleri olduğuna dikkat çeken hematoloji uzmanı Dr. Şengül Baran Yerlikaya, "Lenfoma, özellikle erken dönemde soğuk algınlığı ile karıştırılabilir" dedi

● Simge KANSU

Lenfoma, bağışıklık sistemimizin kritik bir parçası olan lenfatik sistemin kanseri olarak biliniyor. Bu hastalık, lenf bezleri, dalak, kemik iliği ve lenf damarlarından oluşan sistemdeki savunma hücrelerinin kontrolsüz bir şekilde çoğalmasıyla meydana geliyor. Hematoloji Uzmanı Dr. Şengül Baran Yerlikaya, lenfomanın belirtileri, nedenleri, tanı ve tedavi süreçlerine dair önemli bilgiler paylaştı. Yerlikaya, lenfomanın genellikle ağrısız lenf bezi büyümesi ile başladığını, bunun dışında açıklanamayan ateş, gece terlemesi, istemsiz kilo kaybı gibi belirtilerle kendini gösterebileceğini belirtti. Ayrıca, lenfomanın soğuk algınlığı ile karışabileceğini ancak farkların belirlenmesini de vurguladı.

"ERKEN TANIDA BAŞARI YÜKSEK"

Lenfoma hakkında konuşan Yerlikaya, "Lenfoma, bağışıklık sistemimizin önemli bir parçası olan lenfatik sistemin kanseridir. Lenfatik sistem; lenf bezleri (halk arasında bezeler), dalak, kemik iliği ve lenf damarlarından oluşur. Lenfoma, bu sistemde bulunan savunma hücrelerinin (lenfositlerin) kontrolsüz çoğalmasıyla ortaya çıkar. Hodgkin Lenfoma ve Hodgkin dışı (Non-Hodgkin) Lenfoma olarak iki ana türe vardır. Her iki grup da tedavi edilebilir hastalıklardır. Özellikle erken tanı konul-

duğunda başarı oranı oldukça yüksektir." dedi.

Lenfomanın belirtileri hakkında bilgi veren Yerlikaya, "En sık görülen belirtiler ağrısız lenf bezi büyümesidir ve boyunda, koltuk altında veya kasıkta fark edilir. Bunun dışında açıklanamayan ateş, gece terlemesi, istem dışı kilo kaybı, halsizlik, kaşıntı, dalak büyümesi, göğüs içinde büyüme varsa nefes darlığı da görülebilir" dedi ve şöyle devam etti: "Lenfoma, özellikle erken dönemde soğuk algınlığı ile karıştırılabilir. Ancak önemli farklar vardır. Enfeksiyonda bezeler de ağrıdır, 1-2 haftada küçülür ve ateş kısa sürer. Ancak lenfomada bezeler genellikle ağrısızdır. Haftalarca küçülmez ve ateş tekrarlayıcıdır. 2 haftadan uzun süren, küçülmeyen bir lenf bezi varsa mutlaka doktora başvurulmalıdır."

"LENFOMA HER YAŞTA GÖRÜLEBİLİR"

Lenfomanın tek bir nedene bağlı olarak ortaya çıkmadığına dikkat çeken Yerlikaya, "Lenfomanın tek bir nedeni yoktur. Ancak elbette ki risk faktörleri vardır. Bağışıklık sisteminin zayıf olması, HIV enfeksiyonu, Hepatit C, bazı virüsler (EBV gibi), otoimmün hastalıklar, organ nakli sonrası bağışıklık baskılayıcı ilaçlar, ileri yaş lenfomanın ortaya çıkması konusunda risk faktörleridir. Genetik faktörler hafif bir rol oynayabilir, ancak lenfoma çoğu zaman kalıtsal değildir. Bunların dışında lenfoma her yaşta görülebilir. Hodgkin lenfoma genç erişkinlerde daha sık, Hodgkin dışı lenfomalar genellikle 60 yaş üzeri bireylerde daha yaygın görülür." şeklinde konuştu.

"BAŞARI ORANLARI YÜKSEK"

Tanı ve tedavi yöntemlerine de değinen Yerlikaya, "Lenfoma tanısı, büyümüş lenf bezinin cerrahi olarak tamamen çıkarılması (eksizyonel biyopsi) ve elde edilen dokunun ayrıntılı patolojik, immünohistokimyasal ve gerekirse moleküler incelemeyle tabi tutulması sonucunda konulur. İğne ile parça almak çoğu zaman tanı için yeterli olmaz. Günümüzde lenfoma tedavisinde başarı oranları oldukça yüksektir. Kullanılan yöntemler kemoterapi, akıllı ilaçlar (immünoterapi), radyoterapi, kök hücre nakli (gerekğinde) şeklinde sıralanabilir. Özellikle Hodgkin lenfoma büyük oranda tam iyileşebilir bir hastalıktır. Agresif lenfomalarda bile erken dönemde tedavi ile yüzde 70-80 oranında tam şifa sağlanabilir." dedi.

Sevgili Dostlar;

HPV TANISINDA YENİ BİR AŞAMA: HPV mRNA TESTİ İLE KANSEROJEN GİDİŞİN BELİRLENMESİ

hakkındaki bilgilendirme metnini

www.gelisimlab.com.tr adresinden inceleyebilirsiniz.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

facebook.com/gelisimtiplab
instagram.com/gelisimtiplab

MERKEZ: Bağdat Cad. No:28 Kızıltoprak, Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Recep Peker Caddesi No:23/A Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşkınbakkal: Bağdat Cad. No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad. No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad. No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad. No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad. No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79
Acarant: 0537 9742385 / **Ataşehir:** 0537 9742472 / **Kurtköy:** 0539 4422093

● Simge KANSU

Ücretsiz HPV aşısı uygulaması hâlâ başlamadı

HPV aşısının ücretsiz olması ve ulusal aşı takvimine alınması talebi yeniden gündemde. Sağlık Bakanlığı tarafından 3 yıl önce aşının ücretsiz olarak uygulanacağı söylense de konuya ilişkin hala somut bir adım atılmadı. Boyun Eğmeyen İlaç Emekçileri'nden Rahim Ağzı kanserini önleyen HPV aşısının ücretsiz olması için "Aşı Bursu" dayanışmasını başlatan Eczacı Umut Kılınç, HPV'nin kadın ve erkeklerde ciddi sağlık sorunlarına yol açtığını, özellikle rahim ağzı kanserine karşı en etkili korunma yolunun çocuk yaşta aşılamaya olduğunu vurguladı. Kılınç, toplumda farkındalık artsa da aşının yüksek maliyeti nedeniyle milyonlarca kişinin bu haktan yararlanamadığını belirterek, Sağlık Bakanlığı'na verdiği sözleri yerine getirmeye çağırıyor.

"KADINLARIN YÜZDE 80'İ GEÇİRİYOR"

Umut Kılınç, HPV hakkında şu bilgileri verdi: "HPV, 200'ün üzerinde tipi olup, bunlardan 40 kadari genital bölge hedefli olan bir virüstür. Kanserle bağı bilinen en yüksek unsur. Dünyadaki tüm kanserlerin yüzde 5'ine, dünyadaki tüm kadın kanserlerinin yüzde 10'una kaynaklık ediyor. Bazı tipleri (Tip 6 ve Tip 11) genital siğillere neden oluyorken bazı tipleri de (Sadece Tip 16 ve Tip 18 rahim ağzı kanserinin yüzde 70'inden sorumlu) kansere ve öncülü rahatsızlıklara yol açmakta. Ağırıklı oranda cinsel yolla bulaşan bu virüs aşısız toplumlarda maalesef çok yaygın. Kadınların yüzde 80'inin yaşamı boyunca en az bir HPV enfeksiyonu geçirdiği biliniyor. Erkeklerin durumu da daha iyi değil. Bir kadının ilk cinsel deneyiminde HPV enfeksiyonu geçirmesinin kümülatif riski yüzde 46, yani yaklaşık 2 kişiden biri. Kayıtlı rakamlara göre (ki aslında gerçek sayılar çok daha fazla) dünyada yılda yaklaşık 600 bin kadın HPV'ye bağlı kanser olmakta ve bunların 350 bin kadarı yaşamını yitirmekte. Erkekler ise bilinenin aksine sadece taşıyıcı değil; kadınlardaki kadar marjinal rakamlarda olmasa da yılda yaklaşık 40 bin erkek de HPV'ye bağlı kansere yakalanır durumda. Bunlar çok üzücü sayısal bilgiler.



HPV aşısının ücretsiz olarak uygulanacağı yönündeki açıklamaların üzerinden 3 yıl geçmesine rağmen hâlâ somut bir adım atılmadı. Eczacı Umut Kılınç, HPV'nin ciddi sağlık sorunlarına yol açtığını belirterek aşının ulusal aşı takvimine alınması çağrısında bulundu



Ama bundan kurtulmanın bir yolu var: Çocuk yaşta ulusal aşı takvimi kapsamında aşılanmak." HPV aşısının önemine dikkat çeken Kılınç, "HPV, rahim ağzı kanserine neden olan tek etken. Dolayısıyla bu virüse karşı bağışıklık sağlamamız bizi rahim ağzı kanserine karşı koruyup her yıl kaybettiğimiz binlerce kadın yurttaşımızı hayatta tutabilecekken, kanser öncülü lezyonlar yaşayan yüzbinlerce kadın bu süreçleri yaşamadan sağlıklı yaşamlarına devam edebilecekler. Ayrıca kadın ve erkekte genital siğile karşı da koruma sağlamış olacağız. HPV aşısı 9 yaşından itibaren kız ve erkek çocuklarına yapılabilir. Cinsel yaşamın aktif olmadığı yaşlarda aşılamaların yapılmasının en önemli sebebi cinsel yolla bulaşan bu virüsü edin-

me riski oluşmadan tam koruma sağlayabilmek. Bu nedenle dünyanın önemli bir kısmında okul çağı çocuklarına ulusal aşı takviminde ücretsiz uygulanmakta, böylelikle tüm toplumdan rahim ağzı kanseri uzak tutulmakta." ifadelerini kullandı.

HPV aşısının ülkemizde politikleştirildiğini söyleyen Kılınç, "HPV aşısı 2006 yılından beri mevcut. Aşı ilk çıktığı zamanlar maalesef sağlığını korumakla yükümlü sağlık alanındaki bürokratlar tarafından politikleştirildi ülkemizde. Uzmanlar, ülkemizde her yıl HPV kaynaklı rahim ağzı kanserinden yaklaşık bin 250 kadının yaşamını yitirdiğini dile getiriyor. Bu ülkemizde erkek şiddetiyle işlenen kadın cinayetlerinin bilinen sayısının 3-4 katı. Sağlık politikalarıyla da kadınla-

rı canına kastedildiğinin açık bir örneği." dedi.

"TEK BİR ÜCRETSİZ AŞI BİLE YAPILMADI"

Söz verilenin aksine HPV aşısının hala devlet tarafından ücretsiz uygulanmadığına dikkat çeken Kılınç, "Karrar alıcılar üzerinde oluşan baskı ilk olarak Kasım 2022'de sonuç vermişti. Dönemin Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Bütçe Görüşmeleri sırasında HPV aşısını ücretsiz olarak yapacaklarını dile getirmişti. 2023 Kasım ayında yapılan görüşmelerde sözünü yineledi, daha sonra da görevinden alındı. Yerine gelen Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na da konu sorulduğunda kısa sürede aşılamalara başlanacağını dile getirildi. Geçtiğimiz aylarda devlet televizyonu TRT'ye çıkıp ücretsiz HPV aşısı yapacaklarını müjde olarak duyurdu. Bugün gelinen noktada ise henüz Sağlık Bakanlığı tarafından tek bir ücretsiz aşı bile yapılmış değil. Geçen haftalarda bakanın bir açıklamasında aşısı söz verdiklerini ama bilim kurulunun 'bir dakika!' diyerek süreci beklemeye aldığını ve Türkiye'de hangi HPV tiplerinin yaygın olduğunun araştırıldığı dile getirildi. Bu başlı başına kabul edilemez bir durum." şeklinde konuştu.

"RAHİM AĞZI KANSERİ DE SINIFSA"

"Şu an aşının 3 doz fiyatı 14 bin lira. Asgari ücretin 28 bin lira, KYK kredisinin 3 bin lira olduğu bir yerde toplumda çok yaygın olan HPV'nin neden olduğu rahim ağzı kanserinden ve öncülü rahatsızlıklardan korunmak için yurttaşlarımız bu tutarları ödeyebilecek durumda değil." diyen Kılınç şöyle devam etti: "Küçük bir azınlığın ücretini vererek bu aşılarla ulaşabiliyor olması milyonların ihtiyacının karşılanmış olduğu anlamına gelmiyor. Rahim ağzı kanseri çok sınıfsal bir kanser. 14 bin liranız yoksa korunamıyorsunuz, farkında olmanız bile. Yetkililer acilen okul çağında kız ve erkek çocuklarına bu aşılamaları ücretsiz bir şekilde uygulamalı. Dünyada 150'den fazla ülkede ulusal aşı takviminde ücretsiz uygulanan bu aşı hakkı ülkemizde de acilen verilmeli. Okul çağından başlayarak farkındalık çalışmaları yapılmalı. Veli ve yurttaş bilgilendirilmeli. Aşı primer koruma olsa da sekonder koruma olarak taramalar yaygın ve planlı bir şekilde yapılmalı ve zamanında aşılanamamış yurttaşlarımızdan HPV nedeniyle kanser öncülü lezyonları olanlar takip ve tedaviye alınabilmeli. Ülkemizde bu çalışmalar başlatılan insanlar olarak destek olunması istendiği takdirde halk sağlığını önceleyen her türlü toplumsal çalışmaya destek olduğumuzun bilinmesi isteriz." dedi.



Göçmenler 'sağlıksız' kaldı

Göçmen Mülteci Dayanışma Ağı'nın raporuna göre binlerce göçmen sağlık haklarına erişemediği için ciddi sağlık sorunları yaşıyor

● Gökçe UYGUN

Göçmen Mülteci Dayanışma Ağı'nın hazırladığı "Gölgelerde Kalan Yaşamlar" başlıklı rapor, "Göçmen ve Mültecilerin Sağlık Haklarına Erişim Engelleri ve Yaşanan Hak İhlalleri" alt başlığıyla yayınlandı. Geçen Ocak ayında yayınlanan rapor, Sağlık Bakanlığı, TÜİK ve Göç İdaresi Başkanlığı gibi kurumların resmi verileri ile STK'ların saha gözlemleri mağdurların anlatımlarını içeriyor.

İstanbul'un değişik semtlerinde yaşayan Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ile Kayıtlı ve Kayıtsız Göçmenleri odağına alan rapor, tüm göçmen ve mültecilerin temel sağlık hizmetlerine erişiminde hep var olan, Nisan 2025'te derinleşen hak ihallerini belgeliyor. Rapora göre, Nisan 2025'te alınan idari kararlar Geçici Koruma altındaki Suriyelilerin Aile Sağlığı Merkezleri'nden (ASM) kayıtları silinmiş ve hizmetler Göçmen Sağlığı Merkezleri'ne (GSM) yönlendirildi. İstanbul'da 409 bin 164 kayıtlı Suriyeli için sadece 33 GSM bulunuyor.

Rapora göre 1 Ocak 2026 itibarıyla yürürlüğe giren Geçici Koruma Yönetmeliği de göçmenlerin sağlığa ulaşımını zorlaştırdı. Bu yönetmelikle bu kişilerin sağlık hizmetlerinden yararlanırken katılım payı ödeme yükümlülüğü konulduğu için böylece hizmetler fiilen ücretli hale getirildi. Kayıtlı göçmenler için Genel Sağlık Sigortası (GSS) primlerindeki artışlar (3.000 TL ve üzeri) ve özel sigortaların kapsam dışı bıraktığı tedaviler erişimi zorlaştırıyor. Kayıtsız göçmenler ise hastaneye gitmeyi "yakalanma" riski olarak gördüğü için

acil durumlar dışında sağlık hizmetlerine erişemiyor. Rapor, organ kaçakçılığı, Geri Gönderme Merkezleri'ndeki (GGM) intiharlar ve cenazelerin rehin tutulması gibi sistemin kararlık yüzünü de ortaya koyuyor.

"YAŞATMAK İÇİN ŞARTLARIMIZ"

Sağlığın bir piyasa metası, göçmenliğin/mültecililiğin ise bir suç olmadığını vurgulayan raporda, şu acil adımların atılması talep ediliyor:

- Sağlık kurumları 'güvenli bölge' ilan edilmeli. Kimliksiz göçmenlere suçlu değil hasta muamelesi yapılmalı.
- Çocuklar, hamileler ve kronik hastalar için statüden bağımsız, ücretsiz sağlık erişimi sağlanmalı.
- Sağlık hizmeti bir kâr kapısı olmaktan çıkarılmalı, ücretler vatandaşlarla eşitlenmeli.
- Suriyeli sığınmacıların mahalle bazlı birinci basamak sağlık hizmetlerine (ASM) erişimi verilmeli.
- Hastalıkların bir cezalandırma ve sınır dışı gerekçesi yapılmasına son verilmeli.
- Yerel yönetimler göçmen sağlık merkezlerini işlevsel hale getirmeli ve sivil toplumla kâr amacı gütmeyen protokoller imzalamalı.

GANALI ADUFU'NUN TRAJİK ÖLÜMÜ

"Bu rapor, Micheal ve onun gibi sessizce hayatını kaybeden tüm göçmenlerin haklarını savunmak amacıyla sunulmuştur" denilen raporda adı geçen Michael Adufu 2016'da yasal pasaportuyla Türkiye'ye giriş yapan bir Afrikalı. Ağır tüberküloz hastası Michael, şifa bulmak amacıyla gittiği hastanenin kapısında gözetaltına alınıyor. Hayati tehlike arz eden sağlık durumuna rağmen tıbbi müdahale yerine tutuklama prosedürleri işletiliyor. Cezaevine dahi varamadan komaya giriyor, 15 gün sonra da (Mayıs 2025) hayatını kaybediyor. Sistemin "görünmez" kıldığı ve sağlık hakkı ararken kriminalize edilen binlerce göçmenlerden biri olarak kayıtlara geçiyor...



Rasimpaşa'da menopoz semineri

Kadıköy Belediyesi Prof. Dr. Korkmaz Altuğ Sağlık Polikliniği, 27 Şubat Cuma günü Rasimpaşa Gönüllü Evi'nde "Menopoz Dönemi ve Kadın Sağlığı" semineri gerçekleştirdi. Yoğun bir katılımın olduğu seminerde, Kadıköy Belediyesi Dr. Rana Beşe Sağlık Polikliniği'nde görevli Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Op. Dr. Nilgün Tandoğan konuşmacı olarak yer aldı. Menopozun kadın yaşamının doğal bir süreci olduğunu dile getiren Op. Dr. Nilgün Tandoğan, bu dönemde yaşanabilecek fiziksel ve ruhsal değişimler hakkında bilgi verdi; yaşanan sıcak basmaları, uyku problemleri, duyu durum değişiklikleri ve kemik erimesi gibi sık görülen şikâyetlere dikkat çekti.

"TEDAVİ KİŞİYE GÖRE PLANLAMALI"

Menopoz sürecindeki hormon tedavisine de değinen Tandoğan, tedavinin kişiye özel olarak planlanması gerektiğinin altını çizdi. Özellikle sigara kullanımı ve obezitenin tedavide risk faktörü oluşturduğunu ifade eden Dr. Tandoğan, risklerin hormonun türü, kullanım süresi ve bireysel faktörlere göre değiştiğini söyledi.

Osteoporozdan korunmak için düzenli egzersiz, dengeli beslenme, yeterli kalsiyum ve D vitamini alımının öneminin de vurgulandığı seminerde düzenli jinekolojik muayene, mamografi ve tarama testlerinin ihmal edilmemesi gerektiğinin üzerinde duruldu. Seminer, katılımcıların sorularının yanıtlanmasının ardından sona erdi.

Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Op. Dr. Nilgün Tandoğan, menopoz döneminde yaşanabilecek fiziksel ve ruhsal değişimler hakkında bilgi verdi

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk

Nasır

Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)

Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul

0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

Gönüllülerden gelenler



Bostancı Gönüllü Evi'nde Yaşar Kemal anması

Türk edebiyatının önemli romancılarından Yaşar Kemal, Bostancı Gönüllü Evi'nde düzenlenen etkinlikle anıldı. Eğitim ve Kültür Komitesi tarafından gerçekleştirilen programda, yazarın yaşamı ve edebiyatına bıraktığı güçlü miras ele alındı. Eğitim ve Kültür Komitesi üyesi Memnune Gelirli, yaptığı sunumda Yaşar Kemal'in hayatı ve eserleri üzerine değerlendirmelerde bulundu. Gelirli, yazarın özellikle Çukurova insanını, doğayı, yoksulluğu ve top-

lumsal eşitsizlikleri destansı bir anlatımla ele alan güçlü bir kaleme sahip olduğunu vurguladı. Sunumda, yazarın en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilen İnce Memed de ele alındı. Gelirli, Çukurova'da zalim ağalara karşı direnen ve halkın gözünde efsaneleşen Memed'in hikâyesi üzerinden Yaşar Kemal'in adalet, direniş ve umut temalarını nasıl işlediğini anlattı. Etkinlikte gönüllüler de söz alarak Yaşar Kemal'in şiirlerinden bölümler okudu.

Bostancı Gönüllü Evi'nden anlamlı sosyal yardım

Bostancı Gönüllü Evi, Elazığ'ın Maden ilçesinde bulunan Fatih İlkokulu öğrencileri için anlamlı bir sosyal yardım çalışması gerçekleştirdi. Gönüllüler tarafından hazırlanan 93 takım resim defteri ve boya kalemi, öğrencilere ulaştırılmak üzere gönderildi. "Boya kalemleri çocuklara hayal kurma özgürlüğü verir" anlayışıyla hayata geçirilen çalışma kapsamında, çocukların sanat aracılığıyla kendilerini ifade etmelerine katkı sunulması amaçlanıyor. Gönüllüler, hazırladıkları destek paketleriyle öğrencilerin renkleri tanıması, duygularını ifade etmesi, yaratıcılıklarını geliştirmesi ve motor becerilerini güçlendirmesini hedefliyor. Eğitime katkı sunmayı amaç-



layan proje, gönüllülerin dayanışma ruhunu bir kez daha ortaya koyarken, sanatın iyileştirici gücünü çocuklarla buluşturmayı da hedefliyor. Bostancı Gönüllü Evi gönüllüleri, her çocuğun hayal kurma hakkı olduğuna dikkat çekerek, bu tür dayanışma çalışmalarını sürdürmeye devam edeceklerini ifade etti.

Erenköy Gönüllüleri öğrencilerle iftarda buluştu

Kadıköy Belediyesi Erenköy Gönüllüleri, Ramazan ayı kapsamında üniversite öğrencileriyle iftar sofrasında buluştu. Farklı üniversite ve fakültelerden öğrencilerin katıldığı buluşma, gönüllüler tarafından hazırlanan sofralarda gerçekleştirildi. Etkinliğe katılarak gönüllülere destek veren Genel Merkez Koordinatörü Ayça Akkaya Erdoğan, Yönetim Kurulu üyeleri Nurhan Sözer ve Mine Eray, Genel Merkez Koordinatör Yardımcısı Özlem Sönmez ile değerli üyeler ve gönüllüler, öğrencilerle aynı sofrada buluşmanın mutluluğunu yaşadı. Gönüllüler, emeği geçen herkese teşekkür ederek iftar buluşmasının, gençlerle kurulan bağları güçlendiren anlamlı bir gelenek haline geldiğini vurguladı.

Göz sağlığı buluşması

Kadıköy'de bulunan Kriton Curi Parkı Gönüllü Evi'nde düzenlenen etkinlikte, Dünya Göz Hastanesi uzmanları gönüllülerle bir araya geldi. Yoğun ilgi gören buluşmada göz sağlığı ve sık rastlanan göz hastalıkları hakkında bilgilendirme yapıldı. Etkinliğe katılan Dünya Göz Hastanesi hekimlerinden Op. Dr. Merve Kalyoncu ve Doç. Dr. Selim Bölükbaşı, katılımcılara göz hastalıkları konusunda ayrıntılı bilgiler aktardı. Programda özellikle retina rahatsızlıkları, sarı nokta hastalığı, katarakt ve göz kapağı düşüklüğü



gibi yaygın göz sorunları ele alındı. Uzmanlar, erken teşhisin göz sağlığının korunmasında büyük önem taşıdığına dikkat çekerek katılımcıların sorularını da yanıtladı. Etkinliğin sonunda sağlık komitesi ve yönetim kurulu, katılımcılarından dolayı konuk doktorlara teşekkür belgesi takdim etti.

Kadının gücü Fenerbahçe Gönüllü Evi'nde

Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle Fenerbahçe Gönüllü Evi'nde düzenlenen etkinlikte gazeteci-yazar Tuluhan Tekelioğlu, belgesel gösterimi, söyleşi ve imza günü kapsamında gönüllülerle bir araya geldi. Kadının gücünü ve toplumsal hayattaki rolünü görünür kılan belgeselin gösteriminin ardından gerçekleştirilen söyleşide Tekelioğlu, çalışmasının ortaya çıkış sürecini ve belgeselin perde arkasına dair deneyimlerini paylaştı. Etkinliğe



belgeselde yer alan güçlü kadınların da katılması programa ayrı bir anlam kattı. Sanatseverler ve gönüllülerden oluşan yoğun katımlı etkinlikte, kadınların toplumsal mücadeleleri ve başarı hikâyeleri üzerine yapılan paylaşımlar izleyicilerden büyük ilgi gördü. Programın sonunda katılımcılar kitaplarını imzalatma fırsatı buldu.

Kadim semboller konuşuldu

Fenerbahçe Gönüllü Evi, "Kadim Sembollerin Yaşamımızdaki İzler" başlıklı söyleşiyle farklı bir etkinlik ev sahipliği yaptı. Sosyolog-yazar Hüseyin Akdağ, düzenlenen programda sembollerin tarihsel ve kültürel anlamları üzerine gönüllülerle buluştu. Yoğun ilgi gören söyleşide Akdağ, sembollerin yalnızca geçmişe ait figürler olmadığını, modern insanın bilinçaltını ve günlük yaşamını da etkileyen güçlü anlam taşıyıcıları olduğunu vurguladı. Mimari yapılardan rüyalara kadar pek çok alanda sembollerin "gizli bir dil" aracılığıyla insanlara mesajlar verdiğini



ifade etti. Söyleşide kadim işaretlerin ve sembollerin kültürler arası aktarımına da değinen Akdağ, bu işaretleri anlamının yaşamı anlamlandırma ve farkındalık geliştirme açısından önemli olduğunu belirtti. Katılımcıların ilgiyle takip ettiği etkinlik, soru-cevap bölümünün ardından sona erdi.



Koşuyolu'nda tarihe yolculuk

Kadıköy Belediyesi Koşuyolu Gönüllüleri, mart ayının ilk seminerini tarih temasıyla gerçekleştirdi. Av. Tayfun Kardeş'in "Osmanlı Döneminde İstanbul'daki Yabancı Mimarlar ve Eserleri" başlıklı sunumu, tarih ve kültür mekamlarının yoğun katılımıyla düzenlendi. Seminerde, Osmanlı döneminde İstanbul'un mimari kimliğine katkı sunan yabancı mimarların yaşam öyküleri ve kente kazandırdıkları yapılar ele alındı.

Katılımcılar, İstanbul'un farklı semtlerinde iz bırakan mimari eserler hakkında ayrıntılı bilgiler edinirken, anlatılan yapıların hikâyeleri de ilgiyle dinlendi. Program sırasında birçok katılımcı, söz konusu eserleri yerinde görmek için düzenlenecek gezilere katılmak istediklerini ifade etti. Bu doğrultuda, önümüzdeki ay içinde seminerde adı geçen mimari yapıların ziyaret edileceği bir gezi programı planlanıyor.

Çetin Emeç Kadıköy'de anılacak

Gazeteci-yazar Çetin Emeç, ölümünün 36. yılında Kadıköy Belediyesi tarafından düzenlenecek bir programla anılacak

7 Mart 1990 tarihinde Kadıköy Suadiye'deki evinin önünde uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitiren gazeteci-yazar Çetin Emeç için Kadıköy Belediyesi tarafından anma programı düzenleniyor. Anma etkinliği, 7 Mart Cumartesi günü saat 20.30'da Kadıköy Belediyesi Caddebostan Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilecek. Program, Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağ'ın açılış konuşması ile başlayacak. Ardından Çetin Emeç'in yaşamını ve mücadelesini konu alan belgesel gösterimi yapılacak. Gece, Çetin Emeç'in kızı ve ülkesinin önde gelen piyanistlerinden Mehveç Emeç'in piyano dinletisi ile devam edecek. Anma etkinliğinde ayrıca gazeteci-yazar Uğur Dündar, gazeteci-yazar Doğan Hızlan, gazeteci ve TV programcısı Namık Koçak ile Suna ve İnan Kırac Vakfı Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Üyesi M. Özalp Birol'un katılımıyla bir söyleşi gerçekleştirilecek.

TÜRK BASIN TARİHİNİN KIRILMAZ KALEMİ ÇETİN EMEÇ'İ ANIYORUZ

BELGESEL GÖSTERİMİ
PIYANO DİNLETİSİ
SÖYLEŞİ

PIYANO DİNLETİSİ
Piyanoist **Mehveç Emeç**

SÖYLEŞİ
Gazeteci, Yazar **Uğur Dündar**
Gazeteci, Yazar **Doğan Hızlan**
Gazeteci, TV Programcısı **Namık Koçak**
Suna ve İnan Kırac Vakfı Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Üyesi **M. Özalp Birol**

07 MART 2026 20.30
CADERBOSTAN KÜLTÜR MERKEZİ
BÜYÜK SALON

Ücretsiz davetiyeyle girişli; 03 Mart 2026 tarihinden itibaren 10.00 - 18.00 saatleri arasında CKM giresinden temin edilecektir.

KADIKÖY BELEDİYESİ

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

- Verilen hizmetler:**
- 24 Saat Doktor Hizmeti
 - 24 Saat Hemşire Hizmeti
 - Fizik Tedavi Merkezi
 - Diyaliz Hizmeti
 - Laboratuvar Hizmeti
 - Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti
 - Konaklama Hizmeti
 - Temizlik Hizmeti
 - Yemekhane Hizmeti
 - Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı
 - Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler

- Hizmet Grubu:**
- Alzheimer
 - Demans
 - Geriatri
 - Palyatif (Yatağa Bağımlı)
 - Parkinson
 - ALS
 - NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme
 - PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı



SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altintepe Mah. Galibpaz Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

KASEV VAKFI DİNLENMEEVİ HUZUREVİ ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ



ÜLKEMİZDE YAŞILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakimevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebali Caddesi No: 1
Aydintepe - Tuzla / İSTANBUL

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

Y R O D K E L B U D S D
U L A U U D Z G E G R U
C E L Ç R M E R N D A R
D İ D A U M U İ İ U B A
Z U M U Ç D L R O R U K
K A H K M P D K I A D K
U S A U İ A D R Ö Ç A R
L T N R L A N L A D A S
U E D A D L U D U J V İ
D Ş M E K L A D Z İ E M

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizisini oluşturacaktır.

DRAJE DULDA
DRAMA DULUK
DUBAR DUMAN
DUBLE DUMUR
DUÇAR DURAÇ
DUDAK DURAK
DUHUL DRIPLİNG

SUDOKU BULMACA

		3		8		1	
1				4	2	6	
		7				5	
6	7		9				
					4		6
	9		2	3			
		8		1			
9		1		5			
			9			2	7

			4	1	6	2	
1	3	7					
			5				9
		5	6	4	1		
			2			5	8
9		6					
	5					1	4
	1					3	
			7	8			

6		7		8			
			9	3			
					5	7	2
	1				2		
	6		7		5		
	3				1	8	6
					8	3	5
8		2				6	
1				6	7		

		2	9				1
8	6	9	3				4
			8				7
	7				6	3	2
				2	7		
5		8					
9				5	6		
2	3			1			
						4	2
							1

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

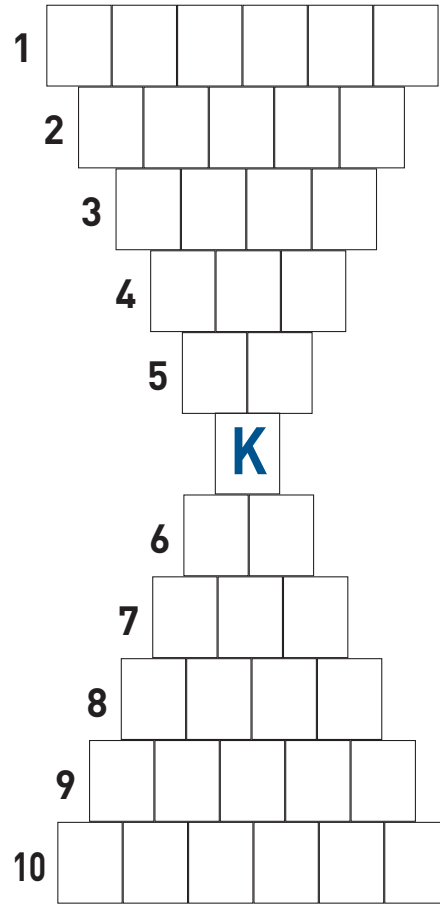
1. Biçim, kılık - Özensiz, gelişigüzel yapılmış - Ahlakla ilgili konular, görüşler 2. Tekke - Mani-sa'nın bir ilçesi - Bütün aile ile 3. İnsan Kaynakları (kısa) - Aralarında aynı yerde bulunmaktan başka hiçbir ortak özellik bulunmayan kişilerden oluşan topluluk - Avrupa kıtasının Akdeniz'e uzanan üç yarımadasından biri - Yapım işleri 4. Geminin kış tarafındaki bayrak serenine açılan üçgen biçimindeki yelken - Antik Yunan mitolojisinde lirik şiir, aşk şiirleri ve evlilik şarkılarının ilham perisi olarak bilinen, Zeus ve Mnemosyne'nin dokuz kızından biri - İşaret, alamet - En kısa zaman - Bir besteyi oluşturan temel motif 5. "Zeki" [yitirdiğimiz sinema ve tiyatro sanatçısı] - Ağaçlıklı yol - Bir toplum içinde kişilerin ummak zorunda oldukları davranış biçimleri ve kuralları - Hun 6. Su - Güney Afrika'nın plaka işareti - Yılan (yöresel) - Ali Özgentürk filmi - Müstahkem mevki - Neodimin simgesi 7. Kitaplarda bölüm, başlık - Bir zinciri oluşturan halka veya parçalardan her biri - Freddy Krueger'in korku sokağı - Kazara 8. Bir kan grubu - Bir nota - 2011'de yaşama veda eden İngiliz şarkıcı ve şarkı sözü yazarının adı - Osmanlı Devleti'nde Macaristan ve Hırvatistan'da sancak beylerine ve küçük prenslere verilen ünvan 9. Japonya'nın para birimi - Yaprakların düz ve parlak bölümü - Satrançta bir taş - Eski Mısır tanrısı 10. Güçlü, kuvvetli - Genellikle altı telli olup telleri iki parmak arasında çekilerek çalınan bir tür çalgı

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	F	A	B	R	I	K	A	S	Y	O	N	S	E	V	K	İ	Y	A	T
2	E	T	A	S	U	F	E	N	K	İ	R	A	H	A	K	A			
3	N	A	S	A	P	S	A	P	A	T	A	B	A	L	O	N			
4	A	E	S	A	T	İ	R	E	N	E	A	U	T	N	R				
5	A	N	A	R	A	S	M	E	K	E	L	B	A	T	I				
6	A	L	E	K	E	T	S	E	A	T	L	E	T	İ	K	Y			
7	T	E	T	E	D	Ü	E	L	L	O	İ	F	U	R	P	A			
8	İ	K	M	A	İ						A	T	K	A	R				
9	Y	U	M	U	R	T	A				A	N	U	B	İ	S			
10	E	R	A	A	H	A					H	İ	N	T	İ	M			
11	A	N	A	P	R						İ	M	A	R	F	İ			
12	O	İ	R	S	İ						A	M	İ	L	T				
13	R	A	S	S	A	M					İ	A	M	E	L				
14	A	R	A	P		F	A	R	I	M	A	K	K	A	Y	K	A	S	
15	N	A	A	Y	F	R	A	L	N	E	A	A	M	E	L	E			
16	G	A	S	E	Y	A	B	I	N	E	A	S	I	N	İ	E	M		
17	T	Ü	R	L	A	B	İ	R	E	N	T	S	O	L	I	Y	P		
18	E	L	İ	A	T	A	T	A	M	A	K	A	R	A	K	A			
19	M	E	Z	U	R	A	E	N	İ	S	F	A	R	A	S	A	T		
20	A	R	A	L	K	E	N	A	N	K	İ	Ş	İ	H	A	N	İ		



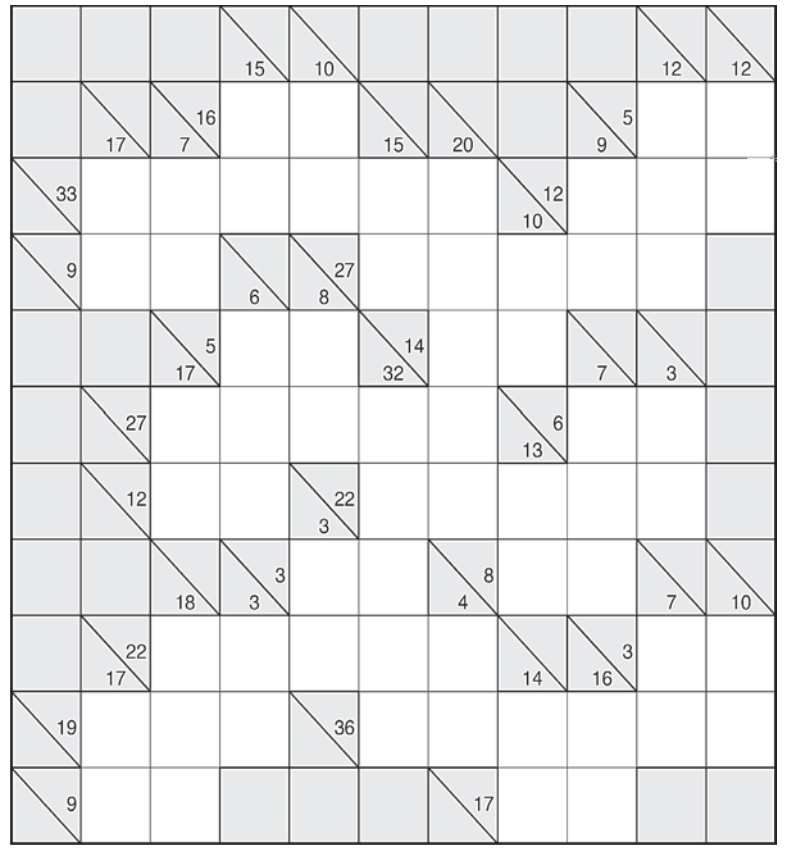
KUM SAATİ



Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **K** harfini ipucu olarak veriyoruz. **K**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Koltuk türü oturma mobilyalarında kol dayama çıkıntısı.
- Yiğit, kabadayı erkek.
- Eski bir ağırlık ölçüsü birimi.
- Elma, armut kurusu.
- Beyaz.
- Katki.
- Tavla da bir sayısı.
- Kayıta dümen kolu.
- Gömlek (yöresel).
- Duygusuz, hareketsiz, ruhsuz kimse.

KAKURO BULMACA



Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

KUM SAATİ

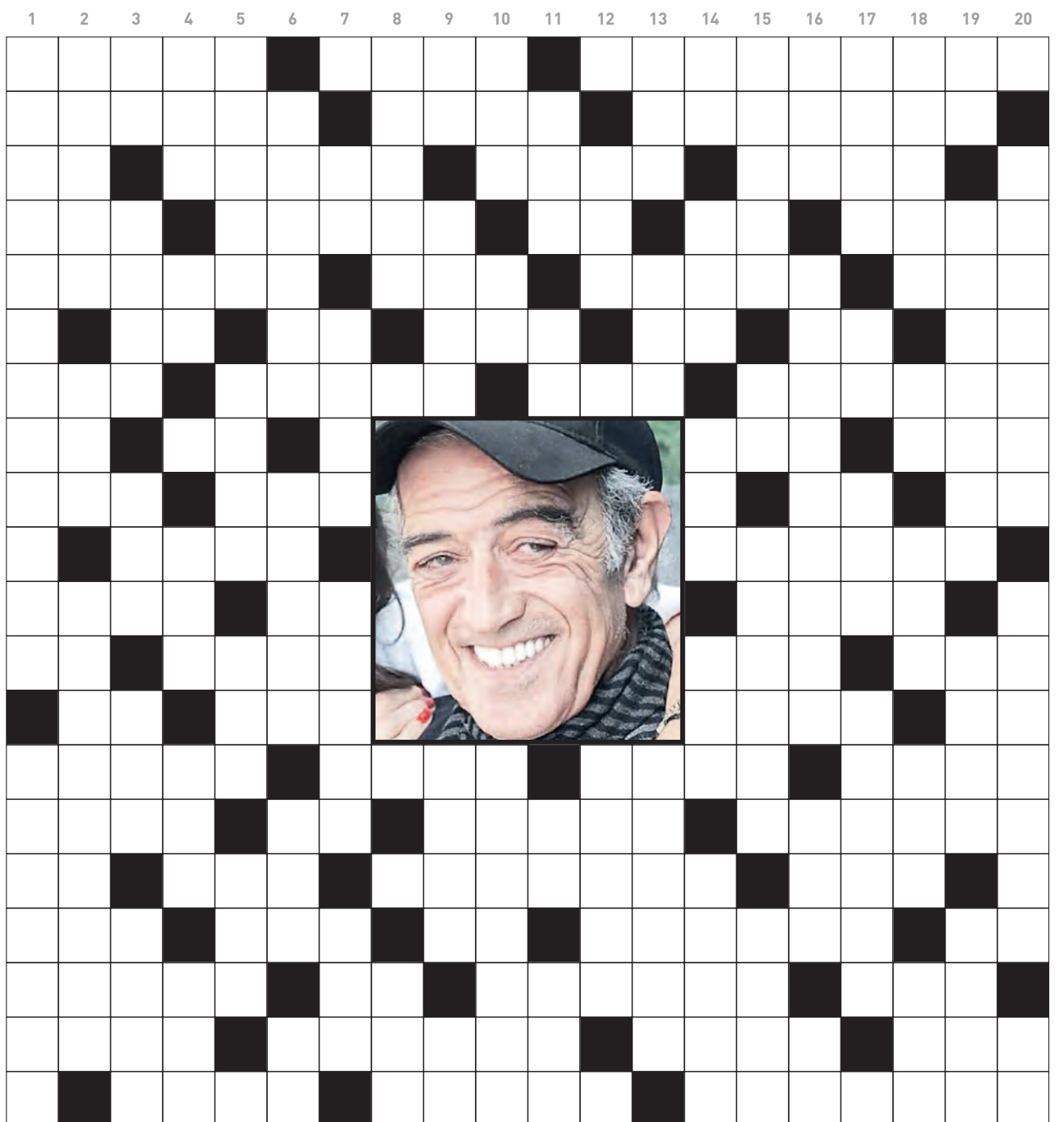
1. Koltuk türü oturma mobilyalarında kol dayama çıkıntısı.
2. Yiğit, kabadayı erkek.
3. Eski bir ağırlık ölçüsü birimi.
4. Elma, armut kurusu.
5. Beyaz.
6. Katki.
7. Tavla da bir sayısı.
8. Kayıta dümen kolu.
9. Gömlek (yöresel).
10. Duygusuz, hareketsiz, ruhsuz kimse.

KELİME AVI BULMACA

Yoksuluz geçelerimiz çok kışa / Dörtmala sevişmek lazım.

6. Ek, 7. Yek, 8. Yek, 9. Yek, 10. Heykel.
1. Koltuk, 2. Koca, 3. Okka, 4. Kak, 5. Ak.

ÇÖZÜMLER



11. Afetler - Lantanın simgesi - Akdeniz'de yaşayan, alaca kırmızı renkli, beyaz etli, orta büyüklükte bir balık 12. Bir nota - "Tarık" [yitirdiğimiz sinema sanatçısı] - Ekonomi ve siyasette gelenekçi görüş - Kümes (yöresel) 13. Kurçatovyumun simgesi - Gösteriş, çalım, caka - Abide - Megaton (kısa) 14. Bir tiyatro oyununda oyuncuların bir defada söylediği parça - Zorunlu Deprem Sigortası - Ekmek kırıntısına bulanarak yapılan kızartma - Kiraya verilerek gelir getiren ev, dükkân, tarla, bağ gibi mülk 15. Sal, tabut - Yemen'in plaka işareti - Ahşap yapılarda giriş olarak kullanılan kalın biçilmiş uzun tahta - Sırt ve kol dayayacak yeri olmayan iskemle 16. Bilgisayarlı Tomografi (kısa) - Antrakt - Ay'ın tam bir daire olarak dolgun, parlak görüldüğü evre - Kök, sap ve yaprak şeklinde farklılaşmamış bir bitkinin yaşama ve büyüme organı 17. Arnavutluk para birimi - Tavrı, davranış - Radyumun simgesi - Sahiplik - Jüpiter'in bir uydusu 18. Nehri geçmek için kullanılan ilkel sal (yöresel) - Şart eki - Bir alet veya taşın hareket etmesini sağlayan mekanizması - Geri, arka 19. Suçun yaptırımı - Erzurum'un bir ilçesi - Söyleyiş özelliği - Ağabey (kısa) 20. Yad etme - Dar, uzun dokuma veya kumaş parçası - Bir tür misk faresi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Fotoğraftaki yitirdiğimiz ses sanatçısı - Tabla adlı müzik aletini çalan kimse 2. Toplumsal bir bütünün kuruluş biçimi - Seslenmek ve dikkati çekmek için özellikle Rumeli'de kullanılan bir söz - İlçemiz sınırları içinde bir semtimiz 3. Kriptanın simgesi - Çadır, baraka gibi eğreti araçlardan oluşturulan konak yeri - ABD Basketbol Ligi - Osmanlılarda sinir işanı - İlçe 4. Ağabey, büyük erkek kardeş - Suudi Arabistan'ın plaka işareti - Cet, baba soyu - Maksim Gorki kitabı - Nazım Hikmet'in soyadı 5. Hollanda'da bir şehir - Bir kimsenin egemenliğini tanıma - Giyside takım - Karşı çıkma 6. Kavga, gürültü, karışıklık - Buğdaygillerden, en çok hayvan yemi olarak yetiştirilen otsu bitki - Anma - Olumsuzluk ön eki 7. Bir

nota - Reçine - Ansızın - Kaba baston 8. Bir tür Japon ırkı köpek - Askerlikte yürü komutu 9. Bir işaret sıfatı - Meydana gelme, vuku bulma - Sonuç, sayı - Kuzu sesi 10. "..... Sunal" (aktör) - Sümerlerde su tanrısı - Bir tür mürekkep balığı 11. Doğan Yurdakul kitabı - Bir nota - Lutesyumun simgesi - Hatıra 12. Bağırsaklar - Ani dehşet duygusu 13. Kızgın, yakıcı - Olmamış - Düzenlilik, güvenlik 14. Sıfat eki - Aşağı - Askı mantarlarına özgü üreme organı - Ünvan - Yenmiş, aşınmış 15. Parlak, güzel - İlaç - Gerektiğinde yardımda bulunmama, bir kimsenin güvenini yok etme - Bul-

garistan'ın eski para birimi 16. Kötü - İlçemize bağlı 1980'lerden sonra gelişimini hızlandırmış, konut bölgesi olmasının yanı sıra ofis binalarının da yer aldığı semtimiz - Gelecek - Sahiplik, mülkiyet 17. Buluş - Rekabet Kurulu (kısa) - Seher vakti - Katman 18. Okun yay girişine takılan bölümündeki tüy - Su - Huzur içinde yatsın (ing. kısa) - Tanrı'ya göre insan - Boyun eğme 19. Beyaz - Görünüş - Bayındırlık - Tepi 20. Baş değişik biçimlerde bağlamak amacıyla kullanılan büyük mendil - Gümrüklere gelen ticari eşyanın konulduğu, korunduğu yer - Favori.



40

Kadıköy'ü kelime kelime arşınlayacağız. Bu sözcükler yolculuğunda-ki rehberimiz ise usta bulmacacı, Kadıköylü merhum İlker Mumcuoğlu'nun Yitik Ülke Yayınları'ndan çıkan kitabı "Kadıköy Sözlüğü". İlçe-ye dair A'dan Z'ye bir sözlük olan bu eserden ve diğer kaynaklardan az bilinen bilgiler ışığında buyurun sözcüklerdeki Kadıköy seyahatine...
Hazırlayan: Gökçe UYGUN



N HARFİ (devam)



Nevzat Karakış: Beyaz Giyme Toz Olur, Taşa Çaldım, Hışış Hışış ve Gönül Dosta Gider türkülerini söyleyen, 1960 doğumlu, Kadıköylü halk müziği sanatçısı.



Nevzemin Sokak: Usta şair Nâzım Hikmet'in 1929'dan itibaren üç yıl kadar yaşadığı, Süreyya Operası'nın yanından aşağıya inen sokak.
Nihal Atsız: 12 Ocak 1905'te Kadıköy'de doğan, ilköğrenimini Kadıköy'de çeşitli okullarda, orta öğrenimini Kadıköy ve İstanbul Lisesi'nde yapan, Askeri Tıbbiye'ye yazılan, Türkçülük fikrinin etkisi altına girmeye başlayan, bir teğmene selam vermediği gerekçesiyle Askeri Tıbbiye'den

çıkarılan, İstanbul Darülfünunu Edebiyat Fakültesi'ni bitiren, çeşitli okullarda edebiyat öğretmenliği yapan, 1962'de kurulan Türkçüler Derneği'nin başkanlığını üstlenen, 11 Aralık 1975'te yaşamını yitiren yazar, şair, öğretmen.



Nihat Odabaşı: 1968 doğumlu, Kadıköy Anadolu Lisesi mezunu olan moda fotoğrafçısı.

Nikolas Keşanlı: Bahariye Caddesi'ndeki Aya Triada Kilisesi'nin ikonlarını 1900'de yapmaya başlayıp 1905 yılında tamamlayan ressam.

Nilgün Marmara: 13 Şubat 1958'de Kızıltoprak'ta doğan, Kadıköy Maarif Koleji'nde okuyan, Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı



bölümünden mezun olan, Daktiloya Çekilmiş adlı bir şiir kitabı olan, 13 Ekim 1987'de 29 yaşındayken Kızıltoprak'taki evinin balkonundan atlayarak intihar eden şair.



Nilipek: Senden Uzakta, Gömülür ve Bilmem adlı şarkıları da olan, 2013'ten beri Kadıköy'de yaşayan rock müzik şarkıcısı



Nimetşinas: Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın, 1901'de yazdığı, meşhur Ferah Vapuru'nun Kadıköy İskeleyi'nden kalkışı ile başlayan, "Mevsim şubat, hava hafif lodos. Beşi çeyrek geçe postasını icra- ya hazırlanan Ferah, Kadıköy iskelesinden fekk-i rabıtaya isticâl gösterir gibi hafif hafif sallanıyor. Vapurun bacasının tüttüğünü, hele düdüğü öttüğünü, sallandığını uzaktan işiten gören müşterilerde ha gitti, ha gidiyor gibi bir telaş, koşan koşana..." sözlerinin yer aldığı roman.



Nisan Hançer: 1923'te doğan, yüzlerce filme ve senaryoya imza atan, Modalı yazar

Anais M. Martin ile evlenen, 1997'de Kadıköy'de yaşamını yitiren tivatro ve sinema oyuncusu, yönetmen, ressam.

Nisan Yaubyay: 1928'de Kadıköy'de doğan, 1953'te İTÜ Mimarlık'tan mezun olan, yüksek lisansını ABD'de yapan, İkiz Kuleler gibi önemli projelerde çalışma imkanı bulan, Türkiye'ye dönünce kendi ofisinde mimarlık çalışmalarını sürdüren, mimarlık dersleri veren, Sakarya Hükümet

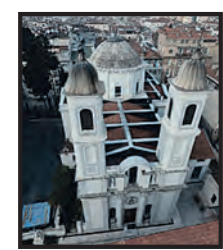


Konağı'nı, SSK Beyoğlu Hastanesi'ni, Moda'daki Aramyan Uncuyan Ermeni İlköğretim Okulu gibi binalarda imzası bulunan, 2020 Mimar Sinan Büyük Ödülü'ne layık görülen Kadıköylü mimar.

Nişanlılık: Ziya Osman Saba'nın, "Rüzgâr dinmiş, ağaçlar dinler gibi / Gün batarken o sakın sonbaharda / Akşamları dolaşmamız / Kol kola Mühürdar'da / Bir adam sokak fenerlerini yakar / İncecik vücudun vücuduma dayanırdı / Her yolcu halden anlar / Bizi uzaktan tanırdı"

dizelerini içeren şiiri.

Notre Dame De L'assomption Katolik Kilisesi: Adının anlamı 'Muhtem



Notre Dame De Sion Lisesi: 1863'te Kadıköy'deki gayrimüslim çocuklarına eğitim vermek için kurulan, 1914'te kapatılan, savaştan sonra 1919'da yeniden açılan, 1936'a kadar eğitimi sürdüren, Türkiye Cumhuriyeti'nin binayı satın alarak Kadıköy Kız Sanat Okulu'na çevirdiği, bugün Kadıköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olan tarihi yapı.



Şair-yazar ve gazeteci Neriman Hikmet, erkek egemen tarihin tozlu raflarından çıkarılmayı ve hatırlanmayı bekleyen bir "yıldız". Feminist tarih kazıcıların çabalarıyla hayatına dair bilgiler edinebildiğimiz Hikmet, döneminin çok ötesinde yaptığı çalışmalara rağmen ne ders kitaplarında ne de sol tarihte kendine yer bulabiliyor

● Semra ÇELEBİ

"Nerimancık, ancak bizim yaştaki meslektaşların anlayabileceği, gölgeli gülücüğünün şifresini çözen bir nükteler, Cumhuriyet'in altmış dördüncü yıldönümünü bayramında öldü. O, Cumhuriyet'in ilk kadın kalemlerindendi. Ama ne Cumhuriyet bunun tadına vardı, ne de onun kendi tadına varmasına yaradıcı oldu. Arkasında kalmış bir dostu olarak, gelecek kuşaklar adına, kendisinden özür dilemenin öncülüğünü yapmak, yine bize düşüyor. Neriman Hikmet, bu toplum senin gibi kadınlar da yetiştirebildiği için, mutluluğa layıktır."

Böyle yazmış Çetin Altan 29 Ekim 1987'de ölen dostu Neriman Hikmet'in ardından, mahcup bir üzüntüyle... Mahcubiyetini de üzüntüsünü de anlamak mümkün. Çünkü en az onun kadar çalışmış, sokakta gazetecilik yapmış, yazılar, makaleler, şiirler, romanlar kaleme almış ve sosyalist mücadelenin en ön saflarında yer almış bu kadın, hak ettiği değeri görmeden yaşama veda etmişti. Neredeyse 40 yıl önce yazılan bu vefa ve özür yazısının ardından pek de bir şey değişmedi. Neriman Hikmet,



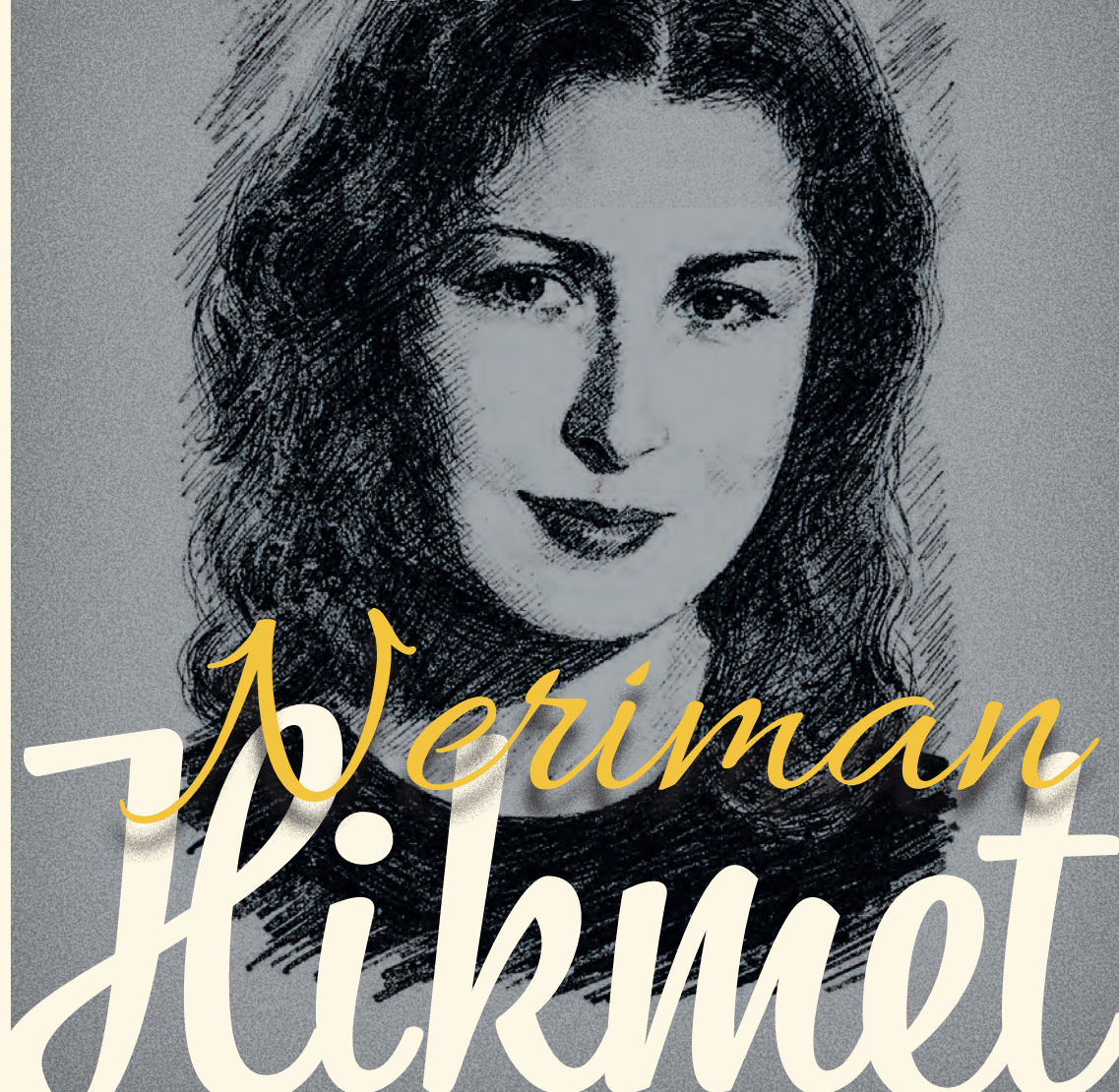
hala çok az biliniyor. Ne eski kuşaklar ne de yeni kuşaklar hala onu tanımıyor çünkü ne kitapları yeniden basıldı, ne de fabrikada, sokakta, dokuma tezgahlarında işçilerle, gençlerle, kadınlarla yaptığı röportajlar... Birçok kadın yazar gibi ders kitaplarında bile yer almıyor; edebiyat tarihine, gazeteciliğe yaptığı katkı görmezden geliniyor.

O'nu tarihin kör kuyularından çıkarmak, ardından gelen kadın gazeteci ve yazarlara düşüyor. Çünkü biliyoruz ki, birimizin izi silindiğinde hepimiz biraz eksiliyoruz.

HEREKE'DEN ERENKÖYE

Emine Neriman Öztekin 22 Aralık 1912'de; kimi kaynaklara göre Konya'da kimine göreyse İstanbul'da dünyaya geldi. 'Hikmet'i sonradan babasının adından aldı ve Neriman Hikmet ismini kullandı. Annesini erken yaşta kaybeden Neriman Hikmet, babasının demiryollarındaki memuriyeti nedeniyle çocukken sık sık şehir değiştirdi. Tabi ki yolu Kadıköy'den de geçti. Dünyada ve ülkede pek çok değişim yaşanırken o da dönemin en iyi okullarından biri olan Eren-

Gülücüğü gölgeli bir kadın:



köy Kız Lisesi'nde ortaokulu okuyordu.

Gazetemiz yazarlarından, edebiyat işçisi Nükheth Eren, Neriman Hikmet'in çocukluğunda yaşadığı büyük dalgalanmaları şöyle anlatıyor: "Neriman Hikmet, Birinci Dünya Savaşı öncesinde dünyaya gelmiş, Hereke'de ilkokula başlarken İstanbul'un işgalini duymuş, Erenköy Kız Lisesi'nde ortaokulu okurken yaşadığı topraklarda yönetim biçimi değişmiş, yıkılan bir imparatorluktan sonra kurulan yeni devletin vatandaşı olmuş. İstanbul İstiklal Lisesi'ndeyken okuduğu-yazdığı alfabe değişmişti."

KONYA YOLUNDA ŞİİRLER

Daha ilkokul sıralarındanken edebiyata ilgi duymaya başlamıştı Neriman Hikmet. En çok okuduğu dergi Serveti Fünun Uyanış'tı. İlk şiirlerini de oraya göndermişti. 19 yaşında, üniversiteye başlamadan önce ilk şiir kitabı basıldı: Konya Yolunda Tahassüsler. Üç yıl sonra da yine şiirlerinden oluşan "Tren" çıktı. Babasının mesleğinden midir yoksa yollarda geçen ömründen mi, şiirlerinden hep yollar ve trenler vardı...

ÜNİVERSİTEDE İLK PROTESTO

1936'da İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne giren Neriman Hikmet, "yoksulluk mazbatasıyla" harç ödemeden okuduğu bu yıllarda ilk direnişini de sergiledi. Geçiş yaptığı İktisat Fakültesi'nde bir sınava itiraz ederek arkadaşlarıyla birlikte yaptığı protesto, o sırada kürsüden

yapılan canlı yayın sayesinde radyo dalgalarıyla tüm ülkeye yayıldı. 24 Ekim 1937 tarihli Haber gazetesi, bu olayı "Dönen talebenin protestonutukları radyo ile neşredildi" manşetiyle duyurdu. Neriman Hikmet daha sonra röportajlar yapacağı bu gazeteye ilk kez "haberlin öznesi" olarak girmişti. Aldığı uzaklaştırmaya kararının ardından hukuk ve felsefe fakülteleri arasında geçen çalkantılı öğrencilik yıllarını 1945'te noktalayarak, rotasını tamamen edebiyat ve gazeteciliğe kırdı.

FABRİKADA BİR GAZETECİ

1930'ların sonu ve 40'lar, Neriman Hikmet'in, döneminin çok ötesinde yaptığı bir gazeteciliğe sahne oldu. Haber, Vatan, Son Posta ve Tan gazetelerinde çalışırken masa başı gazetecilik anlayışını yıktı; Türkiye basın tarihinin her haberi yerinde inceleyen ilk kadın muhabirlerinden biri oldu. "Bir İşçi Gibi Fabrikada Çalıştım" yazı dizisi devrim niteliğindedi. Gazeteci kimliğiyle giremediği fabrikalara işçi olarak girdi. Cibalı Tütün Fabrikası'nın tozlu atölyelerinden,

Paşabahçe'nin cam fırınlarına kadar her yerdedi. Kadın işçilerin düşük ücretlerini, kreşsizlikten dolayı tezgah diplerinde büyüyen bebekleri ve tütün tozundan ciğerleri solan "Sarı Kızlar"ın hikayelerini yazdı. 1944 yılında yayımlanan tek romanı "Köyün Dulları" da bu gözlemlerin bir meyvesiydi. Anadolu'nun uzak köylerinde yalnız



kalmış kadınların uğradığı toplumsal ve ekonomik baskıyı, kadınların gözüyle ve tüm çıplaklığıyla edebiyata taşıdı.

SUAT DERVİŞ İLE YOLDAŞLIK

Neriman Hikmet'in işçi havzalarında, sokakta yaşadığı pratik, politik görüşünü de şekillendirdi. Sınıf mücadelesine sadece yazılarıyla değil örgütlenmeyle katkı sağladı. Yolunun kendisi gibi "unututulan" bir devle, Suat Derviş ile keşimesi hayatının dönüm noktalarından biriydi. İki kadın meslektaştan öte yoldaş oldu. Birlikte TKP saflarında yer aldılar ve sözlerini geniş kitlelere duyurabilmek için "Yeni Edebiyat" dergisini çıkardılar. Bu birliktelik, 1951 tevkifatında Sansaryan Han'ın karanlık hücrelerine kadar uzandı. Gördüğü ağır işkenceler, Neriman'ın iradesini kıramadı. Zehra Kosova'nın anılarında anlattığına göre; en karanlık anlarda bile dik duruşundan taviz vermedi. Cezaevinden çıktıktan sonra yoksulluk peşini bırakmasa da, o "gölgeli gülücüğünü" ve mücadelesini hiç terk etmedi. 1946'da Sendikalar Kanunu çıktığında, sadece yazmıyor, sokak sokak gezerek işçileri örgütüyor, sendika yönetimlerinde aktif görev alıyordu. 1948 yılında yayımladığı "Gazetelerin Yazmadığı, Partilerin Konuşmadığı Hakikatler" adlı broşürü Bakanlar Kurulu kararıyla yasaklandı ve toplatıldı. 1970'te Suat Derviş ve kadın arkadaşlarıyla kurduğu Türkiye Devrimci Kadınlar Derneği defalarca basıldı, yine birlikte gözaltılara, işkencelere dayandılar.

Aynı zamanda vefalı bir dosttu Neriman Hikmet. Suat Derviş'in hastalık döneminde bakımını üstlendi, öldüğü güne kadar yanından ayrılmadı. Edebiyat tarihi onu "Derviş'in gölgesinde kalmış bir kadın" olarak tarif etmeye kalksa da onların ilişkisi kadın dayanışmasının en iyi örneklerinden biriydi. Neriman Hikmet, arkadaşının ölümünden sonra yazdığı veda yazısında ona "Büyük aydın bir Türk kadını" olarak hitap ediyordu. Suat Derviş ise bir röportajında Neriman'ın şiirlerini (onun kızacağını bilerek) övüyordu.

NERİMAN HİKMET'İ UNUTTURMAMAK

Mücadeleyi, yoldaşlığı, dayanışmayı hep ön planda tutan Neriman Hikmet, ömrünün ikinci yarısında iki özgün kitap daha yazdı. Ankara'da mezarlıkları gezerek yaptığı röportajlardan oluşan "Ankara Kabristanında Açan Güller" ve 1975'te, emekli olduktan sonra döndüğü Konya'da yerel gazete Meram'da çalışırken çıkardığı "Mevlana: Bilimsel Gerçeklik Açısından Varoluş Felsefesi" yine dönemin çığır açan çalışmalarıydı.

Ancak bugün ne yazık ki, ne bu özgün çalışmalarına ne şiir kitaplarına ne de biricik romanına ulaşabiliyor. İşçilerin, kadınların, çocukların sesini gazete sayfalarına taşıyan röportajlarını ise bulmak çok zor. Kadınlar, tarihi kazıyarak "tarih yazan kadın öncülerin" yaşamını günümüze taşımaya çalışıyor; ışığı söndürülmüş "yıldızları" yazılarıyla hatırlatarak yeniden gökyüzüne taşıyor. Ancak Neriman Hikmet gibi pek çok kadının unutulmaması ancak kitaplarının yeniden basılmasıyla mümkün görünüyor. Belki o zaman Çetin Altan'ın gelecek kuşaklar adına dilediği özür amacına ulaşabilir.

